Schiermonnikoog,

eiland in beweging

Jaarstukken 2023

Fotograaf:
J. Frijters

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief **5**

Aanbiedingsbrief **6**

Paragrafen **9**

Lokale heffingen. **10**

Onderhoud kapitaalgoederen **14**

Bedrijfsvoering **16**

Sociaal domein **23**

Grondbeleid **26**

Weerstandsvermogen en risicobeheersing **29**

Financiering **37**

Verbonden partijen **41**

Continuïteit **51**

Fraude **51**

Openbaarheid **53**

Programma's **54**

Programma 1 Sociaal **55**

1.1 Volksgezondheid, zorg en welzijn 56
1.2 Onderwijs en jeugd 65
1.3 Werk en inkomen 77
1.4 Sport en Cultuur 82
1.5 Mutatie reserves programma 1 91

Programma 2 Leefomgeving **93**

2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen 94
2.2 Verkeer en vervoer 103
2.3 Duurzaamheid, natuur en milieu 107
2.4 Fysieke leefomgeving 119
2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving 126
2.6 Openbare orde en veiligheid 129
2.7 Mutaties reserves programma 2 133

Programma 3 Economie en werkgelegenheid **135**

3.1 Toerisme en recreatie 136

3.2 Jachthaven ... 143
3.3 Mutaties reserves programma 3 ... 146

Programma 4 Burgers en bestuur ... 148

4.1 Burgerparticipatie ... 149
4.2 Bestuur ... 152
4.3 Dienstverlening ... 156
4.4 Mutaties reserves programma 4 ... 160

Programma 5 Financiering en belastingen ... 162

5.01 Lokale heffingen ... 163
5.02 Algemene uitkering ... 165
5.03 Dividend ... 166
5.04 Financieringsfunctie ... 167
5.05 Overige algemene dekkingsmiddelen ... 168
5.06 Overhead ... 169
5.07 Heffing VpB ... 171
5.08 Onvoorzien ... 172
5.09 Saldo van baten en lasten voor bestemming ... 173
5.10 Mutaties reserves algemene dekkingsmiddelen ... 174

Overzicht van baten en lasten 2023 ... 176

Recapitulatie programmajaarrekening ... 177

Verantwoording ten aanzien van rechtmatigheid ... 180

Grondslagen van de financiële verslaglegging 2023 ... 183

Jaarrekening ... 188

Balans en toelichting ... 188

Gebeurtenissen na balansdatum ... 206

Overzichten ... 208

Incidentele baten en lasten ... 209

Investeringen ... 212

Onvoorziene uitgaven ... 214

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves ... 216

Topfunctionarissen bezoldigingsoverzicht ... 218

SISA ... 221

Overzicht baten en lasten per taakveld ... 226

Vaststellingsbesluit ... 229

1. Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening van de gemeente Schiermonnikoog over het jaar 2023.
De planning en control cyclus van een begrotingsjaar wordt afgesloten met de jaarrekening. Daarin wordt teruggekeken op dat jaar en wordt een totaalbeeld geschetst van de stand van zaken vanuit zowel inhoudelijk als financieel perspectief. Dat gebeurt aan de hand van de voornemens die waren neergelegd in de begroting.
In dit eerste deel gaan we voornamelijk in op het inhoudelijk resultaat: wat hadden we ons voorgenomen, wat hebben we in hoofdlijnen gedaan en welke verbeterpunten kunnen we benoemen. In het tweede deel van deze aanbiedingsbrief gaan we in op de hoofdlijnen van de financiën en op het rekeningsaldo.

Hoofdlijnen inhoudelijke voortgang.
In navolging op vorige jaar maken wij gebruik van het zogenaamde stoplichtenmodel. Dit doen we bij de rapportage over de programma's. De lezer kan daardoor in één oogopslag zien welke onderwerpen op koers liggen (groen), welke enigszins zijn vertraagd, dan wel er andere bijzonderheden zijn (oranje) en aan welke er niets is gebeurd (rood). Met name op de twee laatste categorieën wordt een nadere toelichting gegeven. Ook zijn er onderwerpen geheel afgerond. Die zijn voorzien van een "groen vinkje".

Alle onderwerpen waaraan we werken zijn uiteraard belangrijk. Een paar daarvan lichten wij er toch graag uit, omdat daarop in 2023 enkele belangrijke politiek-bestuurlijke mijlpalen zijn bereikt.
Voor een nadere toelichting van deze en de andere onderwerpen wordt verwezen naar de beschrijvingen bij de programma's verderop in de jaarrekening.

Ambtelijke kwaliteit en capaciteit
De kwaliteit en capaciteit van onze ambtelijke organisatie was het gehele jaar een aandachtspunt. Wij hebben ambities en we willen zelfstandig blijven. Dat heeft gevolgen voor de benodigde personele capaciteit, kwaliteit en de daarbij behorende kosten. In 2023 is het ons gelukt om steeds nieuwe, kwalitatief goede mensen in eigen dienst aan te nemen. Daar zijn we erg content mee. Tegelijkertijd zijn er nog steeds enkele vacatures. Onder meer door recente personele mutaties én doordat een aantal vacatures niet konden worden ingevuld. Dat laatste heeft te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Waar het mogelijk is, zijn we over gegaan tot tijdelijke inhuur. Inhuur van personeel is naar de aard tijdelijk en bovendien duurder dan het in eigen dienst aannemen van personeel.

2. Financieel

De jaarrekening sluit met een positief saldo van € 20.598.

	Begrotings-saldo in €
Primitieve begroting 2023	65.524
Jaarrekening resultaat 2023	20.598

De toelichting op de belangrijkste verschillen vindt u terug als toelichting achter de programma's.
De bestemming van het rekeningsresultaat wordt aangegeven in het vaststellingsbesluit op de laatste bladzijden van de jaarrekening.

Schiermonnikoog,

eiland in beweging

Jaarverslag 2023

Fotograaf:
J. Frijters

PARAGRAFEN

LOKALE HEFFINGEN.

Deze paragraaf gaat over de lokale belastingen en heffingen. Aan de orde komen het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, de geraamde inkomsten, de kostendekkendheid van de tarieven, het kwijtscheldingsbeleid dat we hanteren en de lastendruk voor de burger.
De publiekrechtelijke heffingen worden onderscheiden naar belastingen en rechten:

- Belastingen: de opbrengsten van belastingen komen toe aan de algemene middelen en kunnen vrij worden besteed. Dit zijn onder meer de onroerendezaakbelastingen (OZB), de toeristen- en de forensenbelasting. Het criterium kostendekkendheid is hier niet aan de orde;
- Rechten: een recht is een vergoeding voor een concrete prestatie door de gemeente geleverd. De opbrengst van de rechten is niet vrij besteedbaar: de opbrengsten moeten aangewend worden voor de gerelateerde prestaties. Voorbeelden zijn de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de leges burgerzaken. Hier geldt een wettelijke norm van maximaal 100% kostendekkendheid.

Beleid publiekrechtelijke heffingen
Hieronder geven we een beknopte uiteenzetting van het gemeentelijke beleid met betrekking tot de publiekrechtelijke tarieven.

Algemeen beleid en "Notitie Financieel Kader 2019 – 2023"
Het Algemene beleid als geformuleerd in de *"Notitie Financieel Kader 2019 – 2023",* heeft als vertrekpunt dat belastingen, met uitzondering van de onroerendezaakbelastingen, jaarlijks worden verhoogd met 2%. Voor de onroerendezaakbelastingen bedraagt dat percentage 1,5%.
Dat algemene uitgangspunt vindt voor de afvalstoffen- en rioolheffing, de lijkbezorgingsrechten haar beperking in het feit dat die tarieven zodanig moeten worden vastgesteld dat deze (op basis van ramingen) steeds 100% kostendekkend zijn.

Onroerendezaakbelastingen
De onroerendezaakbelastingen is één van de belangrijkste gemeentelijke belastingen omdat de opbrengst tot de algemene middelen behoort en dus naar eigen inzicht besteed kan worden. De belangrijkste functie is het genereren van inkomsten. De hoogte van een aanslag is afhankelijk van de waarde van een pand en van de door de raad vastgestelde tarieven. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de heffing voor eigenaren van woningen, eigenaren van niet-woningen en gebruikers van niet-woningen. De waarde van de woningen en bedrijven wordt ieder jaar opnieuw bepaald.

Toeristenbelasting
De belasting wordt geheven voor het zowel het houden van dag- als nachtverblijf op het eiland. Voor beide vormen van verblijf geldt een apart belastingtarief.

Forensenbelasting
Dit is een belasting op recreatiewoningen waar de eigenaar meer dan negentig dagen verblijft of kan verblijven. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de WOZ-waarde van de woning en het tarief zoals dat door de raad vastgelegd in de belastingverordening.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing omdat de opbrengst niet naar de algemene middelen vloeit, maar dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en -verwerking. Het uitgangspunt is dat deze kosten inclusief de kosten van kwijtscheldingen volledig gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing. Voor de tariefstelling wordt onderscheid gemaakt tussen twee categorieën belastingplichtigen, namelijk een- en meerpersoonshuishoudens.

Rioolheffing

De kosten voor het beheren en in stand houden van het rioolstelsel worden door een heffing verhaald. Gemeenten hebben naast de zorgplicht voor stedelijk afvalwater en hemelwater ook de zorgplicht voor grondwater. De opbrengst van de rioolheffing, met als uitgangspunt 100% kostendekkendheid, is geoormerkt. De belangrijkste functie is dus het genereren van inkomsten om de voorziening mogelijk te maken. De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker (afvoerrecht).

Bouwleges (Wabo-leges)

Bouwleges worden geheven om de kosten van het proces van bouwvergunningverlening (omgevingsvergunningen) te dekken. De belangrijkste functie is dus het genereren van inkomsten om de voorziening mogelijk te maken. De hoogte van de bouwleges wordt bepaald door de bouwkosten (aanneemsom exclusief BTW) en het tarief.

Kwijtscheldingsbeleid

Met het hanteren van een kwijtscheldingsregeling geeft de gemeente burgers de mogelijkheid om voor (gedeeltelijke) kwijtschelding in aanmerking te komen voor de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De ruimte om een eigen gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid te voeren is beperkt. Kwijtschelding wordt verleend op basis van de maximaal toegestane rijksnormen, zijnde 100% van de bijstandsnorm of 100% van de AOW-norm. Over het belastingjaar 2023 is voor een bedrag van bijna € 2.500 kwijtgescholden. Begroot was € 4.000,00.

Opbrengsten

In de begroting wordt jaarlijks een overzicht gegeven van de opbrengsten van de (belangrijkste) belastingen, rechten en heffingen (leges). Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de begrote en gerealiseerde opbrengsten voor 2023.

Opbrengsten 2023 x € 1.000	Begroot	Ontvangen	Verschil
Onroerendezaakbelastingen eigenaren woningen	426	426	0
Onroerendezaakbelastingen eigenaren niet-woningen	118	118	0
Onroerendezaakbelastingen gebruikers niet-woningen	85	84	-1
Forensenbelasting	352	358	6
Toeristenbelasting	1.398	1.460	62
Afvalstoffenheffing	384	379	-5
Rioolheffing	215	209	-6
Leges burgerzaken/openbare orde/overige leges	24	22	-2
Leges WABO	77	85	8
Leges welstandstoezicht	10	8	-2
Leges auto - ontheffingen	40	44	4
Lijkbezorgingsrechten	31	31	0
Totaal	3.160	3.224	64

Kostendekking

De geraamde opbrengsten van de afvalstoffenheffing, rioolheffing, lijkbezorgingsrechten en leges mogen niet uitgaan boven de geraamde lasten voor dat jaar. Voor het jaar 2023 gelden de volgende feitelijke dekkingspercentages:

Bedragen in €	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing	Lijkbezorgings-rechten	Leges
Netto kosten taakveld	302.185	169.633	23.173	145.208
Toe te rekenen kosten:				
Overhead	28.848	19.196	14.766	82.259
BTW	52.842	28.605	0	0
Totale kosten	383.875	217.434	37.939	227.467
Opbrengst heffingen	383.875	215.721	37.939	199.446
Dekkingspercentage	100%	99%	100%	81%

Woonlasten 2023 Schiermonnikoog

Om een beeld te geven van de lokale lastendruk in vergelijking met andere gemeenten, gebruiken we de cijfers die zijn ontleend aan de “Coelo Atlas van de lokale lasten 2023” en maken we onderscheid tussen de ontwikkeling van de woonlasten voor de eigenaar-bewoner en de huurder. En daarbinnen weer tussen een- en meer-persoonshuishoudens.
In onderstaande tabellen zijn die woonlasten voor het jaar 2023 opgenomen en is vermeld welke plaats de gemeente Schiermonnikoog op provinciaal en landelijk niveau inneemt. Tussen haakjes staat de plaats die onze gemeente in 2022 bezette.

Woonlasten 2022 eigenaar - bewoner

Gemeente	Eénpersoons	Meer-persoons	Rangorde provincie meer-persoons	Rangorde landelijk meer-persoons
Schiermonnikoog	762	896	11 (11)	126 (121)
Gemiddelde in Friesland	728	834		

Woonlasten 2023 huurder

Gemeente	Eénpersoons	Meer-persoons	Rangorde provincie meer-persoons	Rangorde landelijk meer-persoons
Schiermonnikoog	381 (327)	515 (521)	15 (11)	250 (262)
Gemiddelde in Friesland	336	447		

Wegen (zie ook thema 2.2)

De gemeenteraad heeft op 17 oktober 2017 het wegenonderhoudplan 2017-2026 vastgesteld.

Financiën, o.b.v. huidige MOP wegen:

Jaarlijks wordt er € 94.000 gestort in de voorziening onderhoud wegen. De onttrekking bedroeg € 52.300, waarvan € 40.000 extra onttrekking voor toevoeging aan de Algemene Reserve. In 2019 heeft een onttrekking aan de Algemene Reserve ten gunste van de voorziening onderhoud wegen plaatsgevonden om een negatieve stand van de voorziening te voorkomen. De voorziening is nu voldoende op peil om dit bedrag gedeeltelijk terug te storten in de Algemene Reserve.

Lichtmasten (zie ook thema 2.2)

In 2023 heeft regulier onderhoud van de lichtmasten plaatsgevonden.

Financiën:

Jaarlijks wordt een bedrag van € 7.500 gestort in de reserve lichtmasten en € 952 aan rente. Onttrekkingen aan de reserve vinden plaats op basis van de planning van het huidige lichtmastenplan. Er is in 2023 voor het verleden een bedrag uitgegeven van € 6.000.

Openbaar groen (zie ook thema 2.4)

De buitendienst werkt volgens het groenuitvoeringsplan. Jaarlijks besteden de medewerkers van de buitendienst meer dan 5.000 uren aan openbaar groen, zoals dat omschreven staat in het plan.
Onder openbaar groen vallen ook posten die elders in de gemeentelijke begroting zijn ondergebracht, namelijk:

- groene sportvelden;
- legen van de afvalbakken;
- onderhoud straatmeubilair (banken/tafels);
- bladruimen en vegen van de straten en bermen;
- controle en onderhoud speeltoestellen;
- controle watergangen;
- aandacht voor biodiversiteit.

Financiën:

In 2023 is voor € 46.362 (€ 47.115 in 2022) uit gegeven aan openbaar groen. Zie thema 2.4 voor een toelichting op de verschillen.

Jachthaven (zie ook thema 3.2)

De gemeenteraad heeft in de vergadering van 17 oktober 2017 het gemeentelijk onderhoudsplan jachthaven 2017-2026 vastgesteld.

Volgens het onderhoudsplan jachthaven heeft Sleepdienst Bokschoten in het voorjaar de jachthaven geploegd. Hierdoor was de haven voldoende diep en in het zomerseizoen van 2023 goed bereikbaar en toegankelijk voor de passanten.

Financiën:

In 2022 is de reserve Baggeren jachthaven ingesteld. De jaarlijkse dotatie bedraagt € 28.000. Daarnaast is er € 30.000 toegevoegd vanuit de voorziening onderhoud jachthaven, om een negatieve stand van de reserve in 2023 te voorkomen.

Riolering (zie ook thema 2.2)

De gemeenteraad heeft in de vergadering van 13 maart 2018 het gemeentelijke rioleringsplan 2018- 2027 vastgesteld. De exploitatiekosten hiervan zijn vertaald in het product 6.722.10.3 Riolering. In 2023 is regulier onderhoud van de gemalen uitgevoerd. Het rioolstelsel staat in beheerprogramma BrutIS. Dit beheerprogramma is door de gezamenlijke Waddeneilanden aangeschaft.

Financiën:

Op riolering is een voordelig resultaat gehaald van € 19.439. Dit bestaat uit het verschil tussen de opbrengsten rioolheffing en de kosten riool exclusief overhead en BTW. Volgens de vastgestelde nota reserves en voorzieningen wordt dit toegevoegd aan de Reserve resultaat riolering. Zie voor verdere toelichting op de verschillen de thema's 2.4 en 2.7.

Gebouwen (door de hele begroting)

Het DMOP gebouwen 2022-2031 is vastgesteld op 17 mei 2022. De Kittiwake, schoolgebouwen en het Oude Bezoekerscentrum zijn niet meegenomen in de plannen als gevolg van geplande nieuwbouw of verbouw.

Financiën:

In 2023 was een onderhoudsbudget beschikbaar van € 584.106. Er is geen onderhoud uitgevoerd op basis van het DMOP gebouwen.

De toelichting op afwijkingen zijn verwerkt in de programmarekening onder diverse thema's, maar met name onder thema 2.4

Jaarlijks wordt voor onderhoud een bedrag van € 213.686 gestort in de voorziening onderhoud gebouwen.

Inleiding

De organisatie van de gemeente Schiermonnikoog heeft als motto ´Wij zijn er voor u´; onze diensten leveren wij aan alle inwoners en gasten van ons eiland.

- Wij zijn servicegericht en doen waar dat mogelijk is een extra stap voor onze inwoners en gasten;
- Wij zijn gericht op het vinden van een oplossing; als iets niet kan zoeken we met elkaar naar een mogelijk alternatief;
- Wij handelen zonder vooringenomenheid en onafhankelijk; gewoon integer;
- Wij communiceren helder en duidelijk.

Uitgevoerde activiteiten

1. Uitvoering van de samenwerkingsafspraken met de Waddeneilanden, Noardeast-Fryslân, gemeente Leeuwarden en andere partners.
2. Uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
3. Dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en gasten.
4. Communicatie naar de inwoners en gasten.
5. Verdere ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie.

Samenwerkingsafspraken Waddeneilanden

Op samenwerkingsniveau van de Waddeneilanden zijn de volgende speerpunten geformuleerd waarop wij gezamenlijk als Waddeneilanden optrekken. Het betreft de volgende speerpunten:

- Brede welvaart
- Openbare Orde, (Kust)Veiligheid en Water

Brede Welvaart is de overkoepelende titel die is gegeven aan de vijf programmalijnen van het Programma Waddeneilanden: Goed Wonen en Leven, Toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen, Optimaal bereikbaar en verbonden, Duurzame energie en Circulaire economie. Uiteindelijk heeft dat geleid tot vaststelling van het programma in onze gemeenteraad van 15 februari 2022. Van het ministerie van BZK is een eerste toezegging van € 5 miljoen voor het programma van de gezamenlijke eilanden ontvangen. Begin 2023 is door het rijk bovendien de Regiodeal ad €15,5 miljoen toegekend. Tezamen met de medefinanciering van de beide provincies Noord-Holland en Fryslân en onze eigen cofinanciering, is er straks ruim € 36 miljoen beschikbaar voor het uitvoeren van projecten. Over de exacte voorwaarden en de verdeling van dit geld over de verschillende projecten / eilanden wordt nog gesproken.

Naast de inhoudelijke onderwerpen, wordt op het terrein van de bedrijfsvoering de volgende onderwerpen in de directieraad (maandelijks overleg van de vijf wadden-gemeentesecretarissen) besproken en samenwerkingsafspraken gemaakt:

- ICT en zaakgericht werken
- Inkoop en aanbesteding
- Juridische expertise
- Personeel en organisatie
- Burgerzaken
- Financiën

Samenwerking Noardeast-Fryslân

Met de gemeente Noardeast-Fryslân hebben we een dienstverleningsovereenkomst (DVO) op terrein van het sociaal domein, financiën, belastingen en salarisadministratie. Er is een start gemaakt met de evaluatie van de overeenkomst. Dit proces is nagenoeg afgerond. Hieruit volgen nieuwe financiële afspraken.

Samenwerking Leeuwarden

Met de gemeente Leeuwarden is vanuit de samenwerkende Friese Waddeneilanden een samenwerkingsovereenkomst aangegaan voor de levering van ICT-infrastructuur en kantoorautomatisering.
Daarnaast is de gemeente Leeuwarden de Friese centrumgemeente op het terrein van de jeugdzorg; wij zijn daarbij aangesloten voor onze uitvoering van de gespecialiseerde jeugdzorg.

Samenwerking met Ameland

Op de volgende terreinen werken we samen met de gemeente Ameland:

- Onderwijs
- Secretariaat bezwarencommissie

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

De gemeenteraad heeft in 2020 het integraal handhavingsbeleid vastgesteld door middel van het rapport “Gelijke monniken, gelijke kappen”. We maken nu serieus werk van een eerlijke handhaving, waarbij het uitgangspunt is om zonder aanziens des persoons gelijke gevallen op een gelijke en oprechte manier te behandelen. Eens per jaar wordt er een voortgangsrapportage opgesteld.
Voor de uitvoering van de vergunningverlening en handhaving van alle wettelijke milieutaken zijn wij partner van de FUMO (Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing). Hierbij is zowel bestuurlijke als ambtelijk betrokkenheid georganiseerd. Over de uitvoering van de taken is regelmatig overleg en wordt waar mogelijk samen gewerkt en zaken afgestemd.

Dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en gasten

Wij hechten grote waarde aan de dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven en gasten. Eén van onze centrale punten in onze dienstverlening wordt gevormd door onze publieksbalie, waar mensen met alle vragen terecht kunnen. Wij streven naar een optimale serviceverlening, waarbij wij steeds meer inspelen op de digitale omgeving, waartoe ook steeds meer van onze inwoners, bedrijven en gasten toegang hebben en – bij voorkeur – gebruik van maken.
Fysieke benadering van onze medewerkers blijft mogelijk, waarbij steeds meer waarde wordt gehecht aan het werken op afspraak: zowel veel van onze inwoners als onze medewerkers vinden dit prettig.

Een tweede centraal punt in onze dienstverlening wordt gevormd door ons team zorg en welzijn, gevestigd in het zorgkantoor. Vanuit hier zijn de lijnen naar de overige zorgverleners kort. Vanuit de gemeente wordt hier uitvoering gegeven aan de WMO-zorg, ouderen- en jeugdzorg. In 2021 is hier met de opening van het Koningshuis een extra service aan toegevoegd. Onze ouderenwerker organiseert daar in samenwerking met de vrijwilligers van het Koningshuis, inloop- en koffieochtenden voor de ouderen. Deze voorziening wordt als zeer positief ervaren.

Communicatie

De communicatie naar inwoners, bedrijven en gasten is proactief. Dat betekent concreet dat wij wekelijks communiceren via nieuwsbrieven en dat we op onze website relevante informatie plaatsen over voorgenomen ontwikkelingen en de inhoud daarvan. Op deze manier zijn onze inwoners eerder geïnformeerd en dat draagt bij aan nog meer transparantie.
Bij elk voorstel aan het college wordt de communicatie-afweging expliciet meegenomen. Hiermee wordt nog meer bewustwording gecreëerd binnen de organisatie ten aanzien van de actieve communicatie naar onze inwoners. Bovenal hechten wij zeer aan persoonlijke contacten met onze inwoners en ondernemers.

Ontwikkeling van de organisatie als geheel en individueel

Werken aan de kwaliteit van de organisatie is een continu aandachtspunt. Natuurlijk zijn er kwetsbaarheden in onze continuïteit mocht iemand ziek zijn of anderszins afwezig. Op bijna elk inhoudelijk terrein is er sprake van slechts één kennis-of uitvoeringspersoon. Middels samenwerking met de hierboven genoemde partners wordt geprobeerd dat zoveel mogelijke te reduceren. Daarnaast wordt getracht werkprocessen binnen de organisatie zo helder en eenvoudig mogelijk te beschrijven.
Ondanks al deze inspanningen is gebleken dat de werkvoorraad zodanig toeneemt dat een geringe uitbreiding van onze personeelsformatie noodzakelijk is. Met name speelt dit op de terreinen van ruimtelijke ordening, juridisch-bestuurlijke advisering en openbare orde en veiligheid. Een aantal functies is al langere tijd ingevuld door medewerkers die via detacheringsconstructies worden ingehuurd. Niets ten nadele van de kwaliteit van deze medewerkers, maar wij willen deze plekken toch graag invullen met vaste medewerkers; met name het kostenaspect is daar debet aan. De arbeidsmarkt is echter zeer krap, wat wij ook merken. Het is dan ook niet zeker of we aan al onze wensen kunnen voldoen.

Bedrijfsvoeringskosten

Hieronder wordt inzicht gegeven in de volgende bedrijfsvoering onderdelen:
a. de omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten;
b. de kosten van inhuur derden;
c. de huisvestingskosten;
d. de automatiseringskosten;
e. de kosten voor de raad, de griffie, de rekenkamer en de accountant.

a. Omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten

Onderstaande tabel geeft de personeelslasten weer:

Afdeling	werkelijke kosten in € 2023
5500100 Kostenplaats publiekszaken	587.014
5600101 Kostenplaats personeel beleidsteam	871.156
5600103 Kostenplaats personeel buitendienst	404.298
6001150 Burgemeester en wethouders	319.023
6003108 Burgerlijke stand	5.738
6120551 GHOR / GNK(K)	8.641
Totaal	**2.076.163**

b. Kosten van inhuur derden;

Soort inhuur	thema	Begroot 2023 €	werkelijk 2023 €
5500100 Kostenplaats Publiekszaken	n.v.t.	137.217	203.634
5600101 Kostenplaats Beleidsteam	n.v.t.	86.028	205.244
5600103 Kostenplaats Buitendienst	n.v.t.	40.288	33.673
6670106 Jeugd- en jongeren werk	1.1-2	87.000	0
6002206 Overige aangelegenheden oud-heidkunde	1.4-2	18.550	19.444
6810107 Bestemmingsplannen	2.1 -1	15.000	129.701
6822209 Toezicht en handhaving	2.5	27.000	0
6560253 Bevordering toerisme	3.1-2	500	0
Totale inhuurkosten		**411.583**	591.696

Meegenomen is de directe inhuur van personeel. De kosten van GR'en zijn niet meegenomen in boven-staande tabel, hoewel daar natuurlijk personeel zit dat voor de gemeente werkt.
Afwijkingen op budgetten worden toegelicht bij het betreffende thema verderop in de jaarstukken.

Huisvestingskosten

Product	thema	begroot 2023 €	werkelijk 2023 €
5200153 Werkplaats	n.v.t.	110.636	121.447
6000200 Overhead gemeentehuis	5.06	185.751	187.545
Totale huisvestingskosten		**296.387**	**308.992**

Dit zijn de lasten inclusief toegerekende uren. Het verschil tussen begroot en werkelijk wordt veroorzaakt door minder kosten groot onderhoud gebouwen

c. Automatiseringskosten

Product	thema	begroot 2023 €	werkelijk 2023 €
6000100 Overhead ICT	5.06	363.841	385.127
Totale automatiseringskosten		363.841	385.127

Afwijkingen op budgetten worden toegelicht bij het betreffende thema verderop in de jaarstukken.

De rechtmatige organisatie

In 2023 heeft de Tweede Kamer ingestemd met de Wet versterking decentrale rekenkamers. Met deze wet is ook de invoering van de zogenaamde rechtmatigheidsverantwoording een feit. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording beoogt de wetgever een versterking van de controlerende taak van de raad. Het aspect rechtmatigheid heeft betrekking op drie criteria:

1. Begrotingscriterium. De gemeenteraad moet de grenzen aangeven van de begrotingsrechtmatigheid, met andere woorden wanneer vindt in begrotingstermen een uitgave of ontvangst onrechtmatig plaats. Iedere afwijking ten opzichte van de begroting is formeel onrechtmatig, maar de gemeenteraad kan het college speelruimte geven binnen de begrotingsposten. Deze speelruimte is omschreven in de financiële verordening die door de raad is vastgesteld, alsmede in de Kadernota rechtmatigheid 2023.
2. Het voorwaardencriterium. Dit heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, recht, hoogte en duur.
3. Het M&O (misbruik & oneigenlijk gebruik) criterium. Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte subsidies of uitkeringen van de gemeente te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen betalen aan de gemeente. Het gaat hier om bewuste misleiding om onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen. Hiervoor is nog geen overkoepelend beleid geformuleerd. Er zijn wel maatregelen genomen natuurlijk om misbruik en oneigenlijk gebruik zoveel mogelijk te voorkomen, maar dit heeft niet zijn vertaling gevonden in algemeen beleid.

De financiële verordening en de controleverordening zijn door de raad tijdig vastgesteld op 30 januari 2024, waarbij is aangegeven dat de verordeningen met terugwerkende kracht gelden van 1 januari 2023. Door de raad is de rapporteringsgrens voor boekjaar 2023 vastgesteld op € 10.260. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de onrechtmatigheden boven dit vastgestelde bedrag nader uitgewerkt.

Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Dit wordt formeel als volgt omschreven:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten (exploitatie), alsmede de balansposten (investeringen), dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten en baten vermeld die door raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de

financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag alsmede het begrotingsjaar van belang zijn."

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dienen de afwijkingen in de jaarrekening herkenbaar te worden opgenomen en van een toelichting te worden voorzien. Als blijkt dat de gerealiseerde lasten en baten op programmaniveau hoger of lager zijn dan geautoriseerd, kan er sprake zijn van begrotingsonrechtmatigheid. Over- en onderschrijdingen die gedurende het jaar bekend werden zijn in 2023 aan de raad voorgelegd, bijvoorbeeld via de herfstnota 2023. Nog niet geautoriseerde over- en onderschrijdingen worden in de jaarstukken toegelicht en worden door de vaststelling van de jaarrekening alsnog door de raad geautoriseerd.

In 2023 is sprake van een 'bruto' begrotingsonrechtmatigheid van € 2.051.759. De overschrijdingen en onderschrijdingen passen echter binnen het bestaande beleid zoals vastgesteld door de raad en worden daarmee als acceptabel geduid. De 'netto' begrotingsonrechtmatigheid komt daarmee uit op € 4.515.
De verschillen tussen de geautoriseerde lasten en baten en de gerealiseerde baten en lasten worden in de analyse op de programma's toegelicht (pagina 65 t/m 198).

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern.

Besteding en inning van gelden door de gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) gemeentelijke regelgeving. Met de vaststelling van het normenkader en het toetsingskader heeft de gemeenteraad exact bepaald welke (eigen) voorwaarden dit zijn. Belangrijk hierbij is dat de financiële voorwaarden onverkort van toepassing zijn op alle regels. Bij de financiële voorwaarden gaat het bijvoorbeeld om het recht op een subsidie of uitkering (de juiste doelgroep), de hoogte (de juiste berekening) en de duur (eenmalig, jaarlijks). Daarnaast zijn er ook niet-financiële voorwaarden, zoals bijvoorbeeld de ingangsdatum van een regel, de termijnen voor aanvragen, gereed meldingen en toekenningen, het nemen van een beslissing door het bevoegde orgaan of de bevoegde persoon en het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken. Voor rechtmatigheid zijn alleen de financiële voorwaarden van belang.

Met onze interne controles sluiten we aan bij de toleranties zoals die door de raad zijn vastgesteld. Op basis hiervan worden de omvang van de steekproeven en analyses bepaald. De controles zijn uitgevoerd op alle processen en onderwerpen in de jaarrekening. Uit de interne controle zijn de volgende onrechtmatigheden naar voren gekomen:

Omschrijving	Bedrag €
Gevonden tijdens de interne controle	76.763
Verantwoordingsgrens (1% van werkelijke lasten inclusief toevoegingen aan reserves)	102.608
Onderschrijding	**25.845**

De geconstateerde onrechtmatigheden blijven onder de verantwoordingsgrens, waarmee geconcludeerd kan worden dat de baten en lasten en balansmutaties vanuit voorwaardencriterium rechtmatig tot stand zijn gekomen.

De gevonden onrechtmatigheden zien toe op de aanbestedingsrechtmatigheid. De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. In de Gids Proportionaliteit (flankerend beleid bij de aanbestedingswet 2012) zijn de voorschriften uitgewerkt over de eisen, voorwaarden en criteria die aan inschrijvers en inschrijvingen worden gesteld. Een aanbestedende dienst dient de voorschriften toe te passen of een afwijking in de aanbestedingsstukken te motiveren. Het ten onrechte niet toepassen van de Aanbestedingswet 2012 met betrekking tot deze Europese aanbestedingsnormbedragen bij een aanbesteding van opdrachten, leidt tot een financiële
rechtmatigheidsfout.

De oorzaak van de onrechtmatigheid ziet toe op één inkoop, waarbij de grens van de Europese aanbestedingsregels wordt overschreden, maar geen Europese aanbesteding is doorlopen. Betreft een opdracht toeziend op inhuur van personeel, waarbij de inhuur gedurende een langere termijn heeft plaatsgevonden dan vooraf de verwachting was. Door deze verlengingen is het grensbedrag van de Europese aanbestedingsregels overschreden. Het gaat hierbij om een incident. In de toekomst zal de organisatie bij verlengingen rekening houden met de grensbedragen, alvorens een verlening van inhuur wordt aangegaan. Op deze wijze worden dergelijke onrechtmatigheden in de toekomst voorkomen.

M&O criterium

Het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium (M&O) ziet toe op het misbruik door derden van de gemeentelijke regelingen en verordeningen. Er is nog geen overkoepelend beleid geformaliseerd. Wel zijn er maatregelen genomen om misbruik- en oneigenlijk gebruik zoveel mogelijk te voorkomen. De interne controle heeft bij de uitvoering van de werkzaamheden nadrukkelijk aandacht voor misbruik- en eigenlijk gebruik. Bij de uitgevoerde werkzaamheden zijn geen gevallen van misbruik- of oneigenlijk gebruik geconstateerd.

Voor 2024 worden de reeds getroffen maatregelen geformaliseerd in een overkoepelend beleid. De huidige maatregelen zijn effectief en worden onverminderd voortgezet.

Inleiding

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een belangrijk deel van de ondersteuning van hun inwoners die zelf onvoldoende zelfredzaam zijn of niet voldoende in staat zijn tot participatie. Op het gebied van de Jeugdwet, de nieuwe Wmo en de Participatiewet hebben gemeenten de opdracht om hiervoor een samenhangend beleid te voeren, gericht op het vergroten van de deelname aan de samenleving van mensen in een kwetsbare positie. De gemeente Schiermonnikoog werkt op dit vlak samen met de gemeente Noardeast-Fryslân en Ameland.

Gezamenlijk zorgen de gemeenten ervoor dat onze inwoners in een kwetsbare positie de zorg en ondersteuning blijven krijgen die nodig is. Zorg en ondersteuning die hen weer in staat stelt volwaardig aan de samenleving deel te nemen. Zodat kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien, mensen kunnen meedoen naar vermogen en zelfredzaam zijn. We willen dit voor elkaar krijgen door de sociale ondersteuningsstructuur voor mensen simpeler, overzichtelijker en doeltreffender te maken.

Vier principes

De volgende vier principes staan hierbij centraal:

1. *ontzorgen, ondersteunen en eigen kracht versterken;*
   De zelfredzaamheid van de burger wordt leidend. Doel is dat iedere burger mee blijft doen;
2. *in de buurt;*
   Een gebiedsgerichte aanpak staat centraal, waarbij uit wordt gegaan van het vertrouwen in de professionals die in de wijk direct met de burgers werken. Doel is dat vragen van volwassenen en jongeren zoveel mogelijk op gebiedsniveau worden beantwoord. Naast informatie, advies, zorg en ondersteuning wordt preventie een belangrijk doel van deze werkwijze;
3. *één plan, één regisseur;*
   Voor zowel de zorg en ondersteuning in de wijk als voor de gespecialiseerde zorg en ondersteuning geldt dat er integraal gewerkt wordt volgens het principe één plan, één regisseur die (eind)verantwoordelijk is;
4. *budgetten per gebied en traject.*
   De focus wordt in de toekomst verlegd naar het sturen op resultaat. Uitgangspunt daarbij is het vertrouwen dat de burger en professionals verantwoordelijkheid nemen en zich inzetten voor de meest doelmatige oplossingen.

Vervolgens zijn in aansluiting op deze principes zeven speerpunten benoemd voor de concrete aanpak van de transitie en transformatie van het sociaal domein. Hieronder geven we deze speerpunten nog even kort weer:

1. alle inwoners staan centraal;
2. iedereen kan meedoen;
3. preventie aan de voorkant en dicht bij de burger;
4. eigen kracht is de basis;
5. we zorgen voor mensen in kwetsbare situaties.;
6. integrale benadering: Eén gezin/cliënt, Eén aanpak, Eén regisseur en (waar mogelijk), één budget;
7. gemeente voert regie en stuurt op resultaten.

1 Participatiewet (IOAW en IOAZ)

De Participatiewet voegt de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en een deel van Wet Jonggehandicapten (WAJONG) samen. Door het Kabinet wordt beoogd dat hiermee een regeling komt voor iedereen die in staat is om te werken, waarbij een groot deel van de uitvoeringstaken wordt gedelegeerd aan de gemeente.

De doelstelling van de Participatiewet is om iedereen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden, bij voorkeur regulier werk. De Participatiewet draagt zo bij aan de ambitie om zoveel mogelijk mensen mee te laten doen aan de maatschappij. Voor mensen die niet kunnen werken, blijft er een sociaal vangnet in de vorm van een (bijstand)uitkering.
De Participatiewet geeft daarmee aan gemeenten de volgende opdracht:

- Vergroten arbeidsparticipatie/inzet werkdienstverlening
- Uitkeringsverstrekking en handhaving

Centraal begrip bij al deze wijzigingen is ‘meedoen’. Het belang van de gemeenten vanuit al deze veranderingen is gelijk. Namelijk het zodanig inzetten van middelen dat de mensen die het betreft uiteindelijk maximaal zelfredzaam zijn en maatschappelijk kunnen participeren en tegen zo laag mogelijke kosten.

2 Voorzieningen WMO

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) geeft gemeenten de opdracht maatschappelijke ondersteuning te bieden aan mensen die onvoldoende zelfredzaam zijn om te kunnen participeren in de samenleving.

Deze maatschappelijke ondersteuning bestaat uit (zie www.invoeringwmo.nl):

- Ondersteuning in het dagelijks leven: denk aan ondersteuning om zelfstandig te kunnen blijven wonen (bijvoorbeeld een woningaanpassing);
- Ondersteuning van mensen die zich inzetten voor hun medemens of buurt, zoals mantelzorgers en vrijwilligers;
- Stimuleren van activiteiten die de onderlinge betrokkenheid in buurten en wijken vergroten;
- Voorkomen dat mensen later zwaardere vormen van hulp nodig hebben. Bijvoorbeeld met opvoedingsondersteuning (inmiddels onderdeel van de nieuwe Jeugdwet) en activiteiten tegen eenzaamheid.

Daarnaast zijn de zogeheten functies van de AWBZ gedecentraliseerd naar de Wmo. De AWBZ was een volksverzekering bedoeld voor mensen die langdurige en complexe zorg nodig hebben vanwege een ziekte of een beperking. Het gaat om de functies individuele begeleiding, groepsbegeleiding (dagbesteding) inclusief vervoer en kortdurend verblijf voor cliënten die niet in instellingen verblijven, de extramurale zorg. Verder worden het begeleid/beschermd wonen (RIBW’en) gericht op participatie overgeheveld naar het gemeentelijk domein. De verantwoordelijkheid hiervoor is belegd bij de centrumgemeente Leeuwarden.

De Wmo 2015 heeft als doel het mogelijk maken voor mensen om langer thuis te kunnen blijven wonen en te participeren en draagt gemeenten op daartoe te zorgen voor maatschappelijke ondersteuning en voor de kwaliteit en de continuïteit van de voorzieningen. De Wmo 2015 benoemt de volgende taken:

A. de sociale samenhang, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking bevorderen, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente bevorderen, alsmede huiselijk geweld voorkomen en bestrijden;

B. mantelzorgers en andere vrijwilligers ondersteunen;
C. vroegtijdig vaststellen of ingezetenen maatschappelijke ondersteuning behoeven;
D. voorkomen dat ingezetenen op maatschappelijke ondersteuning aangewezen zullen zijn;
E. algemene voorzieningen bieden aan ingezetenen die maatschappelijke ondersteuning behoeven;
F. maatwerkvoorzieningen bieden ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie aan ingezetenen van de gemeente die daartoe op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit hun sociale netwerk niet of onvoldoende in staat zijn;
G. maatwerkvoorzieningen bieden aan personen die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en beschermd wonen of opvang behoeven in verband met psychische of psychosociale problemen of omdat zij de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld.

3 Jeugdzorg

De Jeugdwet heeft tot doel het jeugdstelsel te vereenvoudigen en efficiënter en effectiever te maken. Met de decentralisatie worden financieringsstromen rondom jeugd samengevoegd. De nieuwe wet omvat de jeugdzorg die de verantwoordelijkheid van de provincie was, de gesloten jeugdzorg onder regie van Volksgezondheid Welzijn en Sport, de jeugd-GGZ onder de Zvw, de zorg voor lichtverstandelijk gehandicapten jongeren op basis van de AWBZ en de jeugdbescherming en jeugdreclassering van Veiligheid en Justitie.

De wettelijke taken vanuit de Jeugdwet zijn, het bieden van:
A. Preventie;
B. Jeugdhulp;
C. Kinderbeschermingsmaatregelen;
D. Jeugdreclassering.

De wet geeft verder aan dat deze taken gericht zijn op:
- het voorkomen en de vroege signalering van en vroege interventie bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen;
- het versterken van het opvoedkundige klimaat in gezinnen, gebieden, buurten, scholen, kinderopvang en peuterspeelzalen;
- het bevorderen van de opvoedvaardigheden van de ouders, opdat zij in staat zijn hun verantwoordelijkheid te dragen voor de opvoeding en het opgroeien van jeugdigen;
- het inschakelen, herstellen en versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en de personen die tot hun sociale omgeving behoren, waarbij voor zover mogelijk wordt uitgegaan van hun eigen inbreng;
- het bevorderen van de veiligheid van de jeugdige in de opvoedsituatie waarin hij opgroeit, en integrale hulp aan de jeugdige en zijn ouders, indien sprake is van multiproblematiek;
- het tot stand brengen en uitvoer van gezinsplannen en het verlenen van hulp op basis van gezinsplannen.

4 Welzijnskosten

In 2019 is Stichting Welzijn Schiermonnikoog opgeheven en zijn de werkzaamheden van Zorg en Welzijn bij de gemeente ondergebracht. Onder Zorg en Welzijn vallen de ouderenwerker, de jeugdwerker en de Wmo-voorpost. Deze staan onder regie van een coördinator. Allen zijn in dienst van de gemeente.

In 2023 staat de woningmarkt onder druk. De rentekosten, de bouwkosten en de kosten voor grond, weg en waterbouw lijken zich te stabiliseren. De vraag naar woningen onverminderd groot. Er is nog steeds een tekort aan betaalbare woningen in de gemeente Schiermonnikoog.

Grondbeleid

Onder gemeentelijk grondbeleid wordt verstaan “De door het bevoegd gezag te maken keuzen met betrekking tot de toepassing van het instrumentarium ten aanzien van grondverwerving, kostenverhaal en gronduitgifte”. In feite gaat het hierbij om aankoop, bouwrijp maken en verkopen van grond.

In het verleden heeft de gemeente deze taken altijd zelf uitgevoerd. Dat lag ook wel voor de hand omdat de gemeente zelf een woningbedrijf exploiteerde. De taken waren doorgaans beperkt tot gronduitgifte voor woningbouw en bedrijventerrein. Dit zal in de toekomst ook zo blijven. In het verleden zijn gronden aangekocht rondom het dorp. Dit zijn potentiële locaties voor woningbouw. Voor het overige voert de gemeente geen actief beleid.

In specifieke gevallen kan het voorkomen dat particulieren de medewerking van de gemeente vragen om infrastructuur aan te passen als gevolg van hun projecten. In die gevallen zal tussen de initiatiefnemer en de gemeente worden vastgelegd onder welke voorwaarden de kosten zullen worden verrekend.

Totaaloverzicht complexen

Begin 2023 waren er twee complex in exploitatie. Dit zijn Woningbouwlocatie Oost en Melle Grietjespad. In Wonigbouwlocatie Oost worden in totaal tussen de 25-30 woningen gerealiseerd. Het terrein is bouwrijp en grotendeels woonrijp gemaakt en de 16 sociale huurwoningen zijn gerealiseerd. In 2022 is de grondexploitatie van het Melle Grietjespad geopend. De bestaande manege is gesloopt. De grond zal weer als bedrijfsgrond zal worden uitgegeven.

Complex	Afsluiting	BW 01-01-2023	BW 31-12-2023	Winst-neming totaal	Verlies-voorziening	Balans-waarde
Woningbouwlocatie Oost	31-12-2027	412.008	456.798	55.573	n.v.t.	512.371
Melle Grietjespad	31-12-2025	57.556	67.434	0	n.v.t.	67.434
Totaal		**469.564**	**524.232**	**55.573**	n.v.t.	**579.805**

Het totale verwachte resultaat van het complexen Woningbouwlocatie Oost en het Melle Grietjespad bedraagt na actualisatie per 1 januari 2024 € 344.108 positief op basis van de eindwaarde.

Resultaat Woningbouwlocatie Oost, Schiermonnikoog

Het verwachte resultaat bedraagt na actualisatie € 334.255 positief. Bij de actualisatie van 2022 bedroeg het resultaat € 337.825 positief. Ten opzichte van de actualisatie van vorig jaar hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

- plankosten: +1.100
- tijdelijk beheer: +1.000
- rente, kostenstijging, onvoorzien: +1.460.

De looptijd van de grondexploitatie is met 2 jaar verlengd, aangezien er nog geen zicht is op verkoop van de bouwrijpe gronden. Voor deze nog te verkopen gronden zal een definitieve verkoopstrategie moeten worden opgesteld. Men is aan het onderzoeken of de 12 nog uit te geven kavels in Woningbouwlocatie Oost kunnen worden ingezet om betaalbare woningbouw te realiseren.

Resultaat Melle Grietjespad, Schiermonnikoog

Het verwachte resultaat bedraagt na actualisatie € 9.853 positief. Bij de actualisatie van 2022 bedroeg het resultaat € 21.178 positief. Ten opzichte van de actualisatie van vorig jaar hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

- plankosten: +10.453
- rente, kostenstijging, onvoorzien: +872.

De looptijd van de grondexploitatie is met een jaar verlengd, aangezien er nog geen zicht is op de verkoop van het perceel bedrijfsgrond. Voor dit perceel zal een definitieve verkoopstrategie moeten worden opgesteld.

Onderbouwing verliesvoorzieningen

Er zijn geen verliesvoorzieningen.

Onderbouwing winstnemingen

Met ingang van 2017 moeten gemeenten volgens het BBV tussentijds winst nemen bij grondexploitatiecomplexen volgens de Poc-methode, de Percentage of completion. Maatgevend is de realisatie tot en met het lopende jaar ten opzichte van het totaal van de kosten en opbrengsten van de grondexploitatie. In formule: % kostenrealisatie maal % opbrengstrealisatie is % poc.

Bouwgronden in exploitatie	% poc 2023	Winstneming 2023	In het verleden genomen	Winstneming totaal
Woningbouwlocatie Oost	16,6%	2.933	52.640	55.573
Melle Grietjespad	0%	0	0	0
Totaal		**2.933**	**52.640**	**55.573**

Bij het complex Woningbouwlocatie Oost wordt op basis van de Poc-methode in 2023 € 2.933 aan winst genomen. In het verleden is er reeds € 52.640 aan winst genomen.

Bij het complex Melle Grietjespad, Schiermonnikoog zijn nog geen opbrengsten gerealiseerd, waardoor het Poc-percentage 0% is. In 2023 wordt er daarom geen winst genomen.

Risicoberekening en vorming reserves

Er is geen vaste bestemmingsreserve gevormd voor eventuele risico's binnen het grondbedrijf. Risico's worden jaarlijks bepaald. Er kan bijvoorbeeld worden weergegeven wat het risico is van kostenstijging, rentestijging en uitblijven van de verkopen. Ook kan het zijn dat er in een bepaald complex een specifiek risico toe wordt gevoegd. Indien er risico's in de grondexploitatie van toepassing zijn, worden deze beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Betaalbaar wonen Woningbouwlocatie Oost

Momenteel is men aan het onderzoeken of de 12 nog uit te geven kavels in Woningbouwlocatie Oost kunnen worden ingezet om betaalbare woningbouw te realiseren. Op de nog te verkopen kavels zijn 4 vrijstaande woningen en 8 2^1 kap woningen gepland. Indien er gekozen wordt voor volledige betaalbare woningbouw, kan dit mogelijk gevolgen hebben voor het toekomstige resultaat. Aangezien de grondexploitatie momenteel een te verwachten eindwaarde van € 334.255 positief heeft, zullen eventuele toekomstige aanpassingen ruimschoots gedekt kunnen worden uit het resultaat van de grondexploitatie.

Overige gronden

Overige gronden zijn veelal agrarische gronden die de gemeente in eigendom heeft. De boekwaarde van deze gronden is lager dan de huidige marktwaarde. De gronden worden veelal verhuurd of verpacht.

Warme gronden

Sinds 2019 bestaat er naast BIE (Bouwgrond in Exploitatie) en overige gronden (landbouwgronden) een nieuwe categorie gronden, namelijk 'warme gronden'. In 2022 heeft de commissie BBV een aantal criteria gewijzigd. Warme gronden mogen tegen toekomstige waarde worden gewaardeerd, mits deze voldoen aan alle volgende criteria:

1. *de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;*
2. *de (toekomstige) bestemming(en)/functies (ontwikkeling) betreffende het plangebied dien(en)t goed onderbouwd te worden;*
3. *de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;*
4. *periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige bestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.*

Voldoen de gronden niet aan al deze punten dan moet er een (tijdelijke) afwaardering plaatsvinden naar de huidige waarde, die grotendeels kan worden teruggedraaid zodra tot bouwgrond wordt besloten. Dit is een zogenaamde tijdelijke voorziening. Momenteel zijn er geen warme gronden in de gemeente Schiermonnikoog.

Inleiding

In deze paragraaf zijn een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's, het beleid hierop en financiële kengetallen opgenomen. Tevens is een beoordeling van de verhouding tussen de kengetallen en de financiële positie opgenomen. Inzicht in de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit is noodzakelijk om het weerstandsvermogen te beoordelen. Het doel is om zichtbaar te hebben dat de gemeente in staat is optredende risico's op te vangen, zonder dat de publieke taken en voorzieningen in de knel komen.

Het afdekken van de risico's gebeurt deels via afgesloten verzekeringen en deels via het treffen van voorzieningen. De resterende risico's worden geïnventariseerd in deze paragraaf. Per risico wordt de kans van optreden, de impact en de duur benoemd. Hiermee ontstaat een gefundeerd beeld op de benodigde weerstandscapaciteit.
De weerstandscapaciteit is het geheel van middelen waaruit tegenvallers bekostigd worden, zonder dat de begroting en het beleid (direct) aangepast moeten worden.
Het weerstandsvermogen drukt de relatie uit tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's.
Een exact sluitende begroting - waarbij het weerstandsvermogen nihil is - leidt tot een situatie waarbij iedere financiële tegenvaller een probleem vormt. Om die reden is het wenselijk dat een gemeente beschikt over een adequaat weerstandsvermogen, waarbij er een gezonde verhouding is tussen risico's en weerstandscapaciteit.
Het is een optelsom van alle elementen uit de gemeentefinanciën die daadwerkelijk kunnen worden ingezet om niet-begrote kosten te kunnen dekken.

De beschikbare weerstandscapaciteit kan volgens het BBV bestaan uit:

- de reserves (voor zover vrij besteedbaar);
- de stille reserves (voor zover binnen één jaar verkoopbaar en voor zover verkoop de continuïteit van de uitvoering niet aantast);
- de onbenutte belastingcapaciteit (tenzij wettelijk beperkingen zijn opgelegd of in het collegeprogramma anders is afgesproken);
- nog niet ingevulde begrotingsruimte / nieuwe beleidsgelden;
- de post onvoorzien.

Het uitgangspunt voor het weerstandsvermogen is dat de incidentele weerstandscapaciteit voldoende moet zijn om de incidentele financiële risico's te bekostigen en dat de structurele weerstandscapaciteit op een zodanig niveau moet zijn dat daarmee structurele financiële tegenvallers kunnen worden gedekt.

Bij het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit rekent de gemeente Schiermonnikoog alleen met de vrij besteedbare reserves. Redenen zijn dat de overige mogelijke onderdelen niet goed objectief zijn te meten of niet worden onderscheiden. Stille reserves worden per definitie niet gemeten. Wat de onbenutte belastingcapaciteit is hangt mede af van wat politiek haalbaar is. En de begroting bevat geen posten voor niet ingevulde begrotingsruimte of nieuwe beleidsgelden.

De beschikbare incidentele weerstandscapaciteit bedraagt € 2.449.587. Dit is het gecorrigeerde bedrag van de algemene reserve waar geen verplichtingen op rusten + overige vrij besteedbare reserves. Zie ook het onderdeel "Weerstandsvermogen" verderop in deze paragraaf.

Uitgangspunt voor het weerstandsvermogen is dat:

- de incidentele weerstandscapaciteit voldoende moet zijn om de incidentele financiële risico's te bekostigen en
- de structurele weerstandscapaciteit op een zodanig niveau moet zijn dat daarmee structurele financiële tegenvallers worden gedekt.

Beleidsuitgangspunten weerstandscapaciteit en risico's

De begroting en de Algemene reserve

De Programmabegroting is het kader voor de jaarlijkse gemeentelijke activiteiten. In deze begroting bepaalt de raad het budget voor de uitvoering van de programma's. Als een risico zich voordoet, dan wordt getracht de effecten daarvan eerst op te vangen binnen de lopende begroting, alvorens een beroep te doen op de Algemene reserve. Is er sprake van structurele effecten, dan worden in de eerstvolgende Notitie Financieel Kader maatregelen voorgesteld om deze effecten op te vangen.

Verzekeringen

Er zijn diverse verzekeringen afgesloten voor risico's door claims van derden en schadegevallen. Er wordt zoveel mogelijk schadepreventief gewerkt, onder andere door voldoende onderhoud te plegen, het correct naleven van bestaande procedures en het goed gemotiveerd afhandelen van bezwaarschriften. Risico's van achterstallig onderhoud zijn ondervangen door het opstellen van beheerplannen. Er zijn beheerplannen met daarbij horende budgetten voor wegen, groen, openbare verlichting, riolering en gebouwen. Er volgt nog het onderhoudsplan voor de veerdam.

Voorzieningen

Er zijn voorzieningen getroffen voor risico's en verplichtingen waarvan bekend is dat die zich voor zullen doen en die kwantificeerbaar zijn. Er zijn voorzieningen getroffen voor pensioen, verplichtingen (wachtgeld en verlofsparen), onderhoud van gebouwen, riolering, onderhoud wegen, onderhoud jachthaven en dubieuze debiteuren.

Risico-inventarisatie

Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen is de risico-inventarisatie geactualiseerd. De risico-inventarisatie heeft een aantal geïdentificeerde risico's opgeleverd, die voldoen aan de volgende criteria:

- risico's met grote financiële gevolgen,
- risico's waarvoor de kans redelijk groot is dat deze zich ook daadwerkelijk manifesteren en
- risico's waarvan de oorzaken niet door de gemeente kunnen worden beïnvloed of waarvoor de gemeente nog niet in staat is geweest om passende beheersingsmaatregelen te treffen om de kans of het gevolg van het risico terug te dringen.

Risico's die al zijn afgedekt door verzekeringen en voorzieningen blijven buiten beschouwing.
Uit de risico-inventarisatie zijn de hiernavolgende risico's in kaart gebracht.
Daarbij is per risico aangegeven wat de maximale impact is als het risico zich voordoet en de daarbij behorende kans. De bandbreedte geeft het bedrag aan dat we per jaar aan risico lopen. De factor het aantal jaren dat dit risico zich voordoet.

	Onderwerpen (bedragen in €)	Ri-sico	Band-breedte	Factor	Impact	Kans	Kans x Impact
1	Sociaal Domein > jeugdzorg	0	100.000	4	400.000	10%	40.000
2.	Langdurige ziekte	0	65.000	2	130.000	50%	65.000
3.	LOC	0	100.000	1	100.000	50%	50.000
4.	ICT de Wadden	0	120.000	1	120.000	50%	60.000
5.	Omgevingswet	0					p.m.
6.	Project Aardgasvrije wijken	0	3.700.000	1	3.700.000	5%	185.000
7.	Meerjaren onderhoudsplannen						p.m.
8.	Overig (waaronder leningen, garantstelling)	0				10%	36.061
	Totaal risico						**436.061**

Toelichting

1. Sociaal Domein> jeugdzorg

In het sociaal domein zijn er een tweetal onderwerpen, die met name een risico vormen voor Schiermonnikoog. Het betreft dure woningaanpassingen en jeugdzorg. Overschrijdingen en onderschrijdingen worden verrekend met de reserve Sociaal Domein, welke is gemaximeerd is op € 275.000. De reserve sociaal domein bedraagt € 275.000 per 31-12-2023.

2. Vervanging bij ziekte of langdurige afwezigheid

In geval van ziekte van gemeentepersoneel geldt een doorbetalingsverplichting van het salaris.
Gedurende de eerste 6 maanden van ziekte worden het volledige salaris en de salaristoelagen doorbetaald.
Na 6 maanden wordt het salaris en de salaristoelagen voor 90% uitbetaald.
Na 12 maanden wordt het salaris en de salaristoelagen voor 75% uitbetaald.
Na 24 maanden wordt het salaris en de salaristoelagen voor 70% uitbetaald.
De kosten van vervanging als gevolg van ziekte komen voor rekening van de gemeente boven op de reguliere loonkosten. Het ziekteverzuim schommelt tussen normaal tussen de 3% en 4,5%. Afgelopen jaar is een medewerker vanwege langdurige ziekte in de WIA ingestroomd en bedroeg het ziekteverzuim 7,14%. Uiteraard wordt in geval van ziekte een adequate begeleiding geboden en de wetgeving conform de Wet verbetering Poortwachter uitgevoerd.

Langdurige ziekte leidt in de meeste gevallen tot externe inhuur. Als die inhuur bijvoorbeeld een jaar nodig is, dan kunnen de kosten tot gemiddeld € 65.000 per ziektegeval oplopen. Dit risico wordt geschat op 20% gedurende 2 jaar. Dat betekent dat er een kans van 20% is, dat er zich een ziektegeval voor doet van 2 jaar lang.

3. LOC

Voor het LOC hebben we een risico opgenomen vanwege:

- Verwachte prijsstijging bouwkosten, maar onduidelijk is nog hoeveel
- In de begroting 2023 is rekening gehouden met een investeringskrediet van € 9.000.000 voor het nieuwe LOC, inclusief de realisatie van een gymzaal.

4. ICT de Wadden

De ICT kosten nemen elk jaar toe. Door maatschappelijke ontwikkelingen nemen bijvoorbeeld de kosten van ICT beveiliging toe. We hebben geen keuze om de gevraagde extra bijdrage niet te betalen, anders lopen we namelijk het risico op veel hogere herstelkosten. We hebben echter geen inzicht in de ontwikkeling van deze kosten.

5. Omgevingswet

De omgevingswet is per 1-1-2024 ingegaan. Deze wet heeft gevolgen voor de inkomsten leges, hiervoor is in de begroting 2023 al een stelpost van € 15.000 minder inkomsten opgenomen. De wet heeft echter ook gevolgen voor werkprocessen, ICT etc. Er is nog niet verder uitgewerkt wat de financiële effecten van de invoering van deze wet zal zijn, daarom is een p.m. post opgenomen.

6. Project Aardgasvrije wijken (PAW)

In 2022 is subsidie door het rijk verstrekt voor het Project Aardgasvrije wijken (PAW) van € 2,3 miljoen. Daarnaast wordt verwacht nog extra subsidie binnen te halen, dit resulteert in een project begroting van € 3,7 miljoen. Dit project is een groot project voor de gemeente. Daarom nemen we voor dit project als risico een gedeelte van onvoorziene kosten op van 5% van de projectbegroting.

7. Meerjaren onderhoudsplannen

In de begroting 202 en verder zijn de cijfers uit de volgende door de raad vastgestelde onderhoudsplannen verwerkt:

MOP gemeentelijke gebouwen	2022-2031
MOP jachthaven	2017-2026
MOP riolering	2019-2027
MOP openbare verlichting	2006-2010
MOP wegen	2017-2026
MOP Veerdam	2022-2027
Groenbeheersplan	2008

Provincie Fryslân houdt toezicht op de ouderdom van de onderhoudsplannen. Een onderhoudsplan mag maximaal 5 jaar oud zijn. We werken daarom aan de vernieuwing van de onderhoudsplannen.

8. Overig (waaronder garantstellingen en leningen)

Het maximaal risico dat de gemeente loopt op de garanties is € 45.000 (zie de toelichting op de balans) en op de leningen € 278.314, totaal € 323.607. Voor de specificatie van de leningen, zie tabel onder deze tekst. Er zijn geen actuele signalen van de stichtingen/verenigingen dat zij niet aan hun aflossingsverplichtingen zouden kunnen voldoen, of dat de gemeente zal worden aangesproken op haar garantstellingen. Het risico wordt daardoor laag ingeschat. Voor de post overige, waar de leningen en garantstellingen ook onder vallen, wordt het risicobedrag vooralsnog ingeschat op 10% van het restantbedrag van de leningen en garanties per 31-12-2023 ad € 278.314, t.w. € 27.831.

Verstrekte leningen		Jaar verstrekt	Stand 01-01-2022 (€)	Verstrekt (€)	Aflossing (€)	Stand 31-12-2022 (€)
1	Stichting Veldsporten	2005	36.128		11.400	24.728
2	Dorpshuis Ons Centrum	2016	16.576		7.584	8.992
3	Dorpshuis Ons Centrum	2020	40.133		4.956	35.177
4	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN)	2018	166.126		8.900	157.226
5	Energiecoöperatie De Sintrale	2018	28.647		2.457	26.190
6	Energiecoöperatie De Sintrale	2021	27.997		1.997	26.000
	Totaal		**315.607**		**37.294**	**278.314**

Weerstandsvermogen?

Het saldo van de algemene reserve bedraagt op basis van de raadsbesluiten t/m december 2023 € 685.128, exclusief resultaat 2023 ad € 20.598. Daarnaast is binnen de bestemmingsreserves een bedrag van € 1.108.861 vrij besteedbaar, welke meetelt voor de bepaling van de incidentele weerstandscapaciteit. Bestemmingsreserves waaronder verplichtingen liggen zoals de reserves lichtmasten, decentrale arbeidsvoorwaarden, resultaat riolering, veerdam en duurzame energie) zijn uiteraard **niet** vrij besteedbaar.

De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt eind 2023 € 2.449.587 en is daarmee gestegen ten opzichte van de jaarrekening 2021 (€ 2.11.061). Hiermee voldoet het ruimschoots aan het financieel risico zoals berekend in de risicoparagraaf.

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende reserves:

Reserve	€
Algemene reserve exclusief resultaatbestemming eind 2026	685.128
Resultaat 2022	20.598
Reserve Eneco	1.108.861
Reserve sociaal domein	535.000
Reserve toerisme	75.000
Reserve cofinanciering	25.000
Totaal	**2.449.587**

Hoe beoordelen we ons weerstandsvermogen?

Het weerstandsvermogen geeft weer in hoeverre de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is om de geïnventariseerde risico's (= benodigde weerstandscapaciteit) te kunnen afdekken, oftewel de mate waarin de gemeente Schiermonnikoog in staat is om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Er bestaan geen wettelijke normen voor de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen. Gemeente Schiermonnikoog hanteert onderstaande waarderingstabel.

Ratiowaarde	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
< 0,8	Onvoldoende

Uitgaande van deze waarderingstabel betekent dit voor de gemeente Schiermonnikoog bij de stand van een incidentele weerstandscapaciteit van € 2.111.061 een ratiowaarde van 4,84. Hiermee is het weerstandsvermogen "uitstekend".

Financiële kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van gemeenten. Om dit te bereiken is de BBV op dit onderdeel aangepast en wordt deze paragraaf uitgebreid met de volgende kengetallen voor:

- Netto schuldquote;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie;
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeente.

1A: Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote.

Bedragen in %	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	66%	50%	52%

1B: Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is, en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldenquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiele activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Bedragen in %	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	62%	47%	47%

2: De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio (= Eigen Vermogen / Totaal Vermogen) geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe weerbaarder de gemeente is.

Bedragen in %	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Solvabiliteit	28%	25%	26%

Harde normen voor de waarde die de solvabiliteit zou moeten hebben, zijn er niet. Zeker niet voor gemeenten. Veel van de activa van de gemeente zijn immers niet verhandelbaar.

3: Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Met ingang van 2020 heeft de gemeente een grondexploitatie. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Bedragen in %	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Grondexploitatie	6%	-4%	5%

4. Structurele begrotingsruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan structurele lasten is meer flexibel dan waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Bedragen in €	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Structurele begrotingsruimte	6,9%	0,7%	5.7%

5: Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens

De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan: de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale lasten woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijke gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

Bedragen in €	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar t-1	96%	97%	97%

Inleiding

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden in de begroting in afzonderlijke paragrafen beleidsrichtlijnen vastgelegd over relevante beheersmatige aspecten. In de beheersverordening naar artikel 212 van de Gemeentewet geeft de raad het kader aan.

Algemeen

In het Treasurystatuut gemeente Schiermonnikoog staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld. De geplande uitvoering van het treasurybeleid is weergegeven in de paragraaf financiering.

Rente ontwikkeling

Een belangrijke factor bij het uitvoeren van het treasurybeleid is het verloop van de rente. Onze rentevisie wordt aan de hand van een aantal financiële instellingen opgesteld. In 2023 zijn zowel de kortlopende rentes als de langlopende rentes gestegen.

Kasbeheer

Al het betalingsverkeer heeft de gemeente gecentraliseerd bij twee banken. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en de Rabobank. Hoofdbankier is de BNG, de Rabobank wordt vooral aangehouden als service naar de klanten en vanuit regionaal economische motieven. Het saldo op deze rekening wordt periodiek afgeroomd ten gunste van de BNG-rekening.

Schatkistbankieren

Het Schatkistbankieren voor decentrale overheden heeft een wettelijke basis in de wet FIDO en moet ervoor zorgen, dat er een lagere EMU-schuld van de collectieve sector ontstaat.

Omdat het Schatkistbankieren verplicht is gesteld, moeten decentrale overheden alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist onder brengen.
Wel is er sprake van een bepaalde drempel. De hoogte van deze drempel is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid. De drempel is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijks begrotingstotaal (begrotingstotaal = totale lasten van de primaire begroting, excl. reserves), met een minimum van € 250.000 en een maximum van € 2.500.000. Uitgaande van onze begrotingsomvang van € 8,1 miljoen, zal de minimum grens € 250.000 zijn (want 0,75% van € 8,1 miljoen is lager dan de minimumgrens van € 250.000).

Voor de gemeente Schiermonnikoog heeft het schatkistbankieren normaal niet al te veel verstrekkende gevolgen, omdat wij overwegend een zogenaamde leengemeente zijn en weinig “positief” staan op de Rekening Courant.

Renterisicobeheer

De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om dit renterisico te beheersen wordt er in de wet FIDO een renterisiconorm bepaald. Voor gemeenten bedraagt de renterisiconorm maximaal 20% van het begrotingsbedrag bij aanvang van het begrotingsjaar.

In 2023 heeft de gemeente Schiermonnikoog een onderschrijding van de renterisiconorm.

Hoe wordt de rente verdeeld?

De rentekosten worden toegerekend aan de taakvelden op basis van een omslagrente. Hierbij worden de totale rentekosten eerst gecorrigeerd met de doorgeleende geldleningen.
Doordat de gemeente in 2023 meer rente heeft ontvangen dan betaald, is er een negatieve rentelast (rentebaat) ontstaan. Deze rentebaat mag volgens het Besluit Begroting en Verantwoording niet via de methode van rente-omslag worden toegerekend aan de taakvelden, maar wordt volledig verrekend op het taakveld treasury.

Hoe staat het met de lening positie?

De totale schuld van de gemeente per 31 december 2023 bedraagt € 4,786 miljoen, waarvan
€ 278.314 is doorgeleend aan de Stichting Veldsporten, de Stichting Jachthaven, de stichting Dorpshuis, basis-school Yn de mande, SVn Stimuleringsfonds, duurzame energiecoöperatie Schiermonnikoog.

In 2023 is een bedrag van € 528.832 afgelost. Naast het zo optimaal mogelijk gebruik maken van de kasgeldli-miet, zullen er bij overschrijding van deze kasgeldlimiet, langlopende leningen moeten worden aangetrokken.

De ontwikkeling van de langlopende lening portefeuille in de afgelopen 5 jaar is in onderstaand schema weerge-geven.

Lening portefeuille	2019	2020	2021	2022	2023
Schuld per 31-12	5.897.000	5.061.000	5.844.336	5.315.503	4.786.671
Aflossingen	836.300	836.300	466.332	528.833	528.833
Nieuwe leningen	0	0	1.250.000	0	0

Wet HOF

In de wet HOF (Houdbare Overheidsfinanciën) worden de Europese normen verankerd voor de hoogte van de overheidsschuld en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Die normen raken ook gemeenten, omdat de gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten meetellen in de overheidsschuld van Nederland.
Elke gemeente heeft een individuele Economische Monetaire Unie (EMU)-referentiewaarde. Deze is afgeleid van het plafond voor het EMU-saldo van de gezamenlijke gemeenten. De VNG adviseert gemeenten om niet te sturen op deze EMU-referentiewaarde. Dat verhindert een uitruil van plussen en minnen tussen gemeenten ten opzichte van de individuele EMU-referentiewaarde en leidt mogelijk tot een onnodig uitstel van investeringen door gemeenten.
In plaats daarvan kunnen gemeenten beter sturen op de ontwikkeling van de hoogte van de schuld.
Als gemeente Schiermonnikoog hebben wij aandacht voor de schuldpositie van onze gemeente via de jaarstukken en begroting en de daarin verplicht opgenomen paragraaf Financiering. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de gemeente Schiermonnikoog geen specifiek schuldenbeleid heeft.

Wat is ons EMU-saldo?

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.
Het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gesteld op -0,4% van het BBP. Het aandeel van de gemeenten is gesteld op -0.27% van het BBP. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Het EMU-saldo van de gemeente Schiermonnikoog voor 2023 komt uit op € 426.000, wat betekent dat in EMU-termen de inkomsten € 426.000 hoger zijn dan de uitgaven.

	Bedragen x € 1.000	**Jaarek. 2021**	**Jaarek. 2022**	**Begroting 2023**	**Jaarrek. 2023**
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-372	700	80	-254
2	Afschrijvingen	341	310	449	451
3	Mutaties voorzieningen	132	432	-33	256
4	Mutaties (imp)materiële vaste activa	-439	-128	-132	460
5	Mutatie voorraden	-209	-69	0	0
6	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	**-547**	**1.245**	**364**	**913**

Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Zoals eerder gezegd werkt de EMU-systematiek op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Investeringen tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Inleiding

De gemeente heeft een breed pakket aan beleidsdoelstellingen. Niet al deze doelstellingen kunnen en worden door de gemeente zelf uitgevoerd. Daarom participeert de gemeente in samenwerkingsverbanden (met bijv. andere gemeenten), of subsidieert de gemeente andere partijen om deze doelstellingen te realiseren.
Wanneer de gemeente samenwerkt met andere partijen en hierbij sprake is van een beleidsmatig en financieel belang, wordt gesproken over een verbonden partij.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen van de gemeente Schiermonnikoog. In de volgende paragraaf zal een risicoanalyse worden gegeven van de gemeentelijke belangen met de betrokken partij. Deze wordt gevolgd door een detailoverzicht van de verbonden partijen.

Risicoanalyse

De verbonden partijen waarmee de gemeente Schiermonnikoog een relatie onderhoudt, verschillen in mate van belang. Bij dit belang is onderscheid te maken in beleidsmatig en financieel belang. Door het in kaart brengen en categoriseren van de verbonden partijen is het beter mogelijk om prioriteiten te stellen op het gebied van monitoren van de verbonden partijen. Hierbij is gekozen voor de volgende vier categorieën:

- Hoog beleidsmatig belang, hoog financieel belang bijdrage/inkomst > € 10.000)
- Hoog beleidsmatig belang, laag financieel belang (bijdrage/inkomst < € 10.000)
- Laag beleidsmatig belang, hoog financieel belang (bijdrage/inkomst > € 10.000)
- Laag beleidsmatig belang, laag financieel belang (bijdrage/inkomst < € 10.000).

In onderstaande matrix zijn de verschillende partijen weergegeven naar beleidsmatig en financieel belang.

Financieel belang / **Beleidsmatig belang**	**Hoog (bijdrage/inkomst > € 10.000)**	**Laag (bijdrage/inkomst < € 10.000)**
Hoog	Veiligheidsregio Fryslân De Waddeneilanden	Kabeltelevisie NOF Sociaal Domein Fryslân
Laag	Eneco Holding NV Stedin Groep FUMO Afvalsturing Friesland Bank Nederlandse Gemeenten	GR hûs en hiem, advisering omgevingskwaliteit Gemeensch. Kredietbank Friesland Ver. Nederlandse Gemeenten Ver. van Friese Gemeenten

Detailoverzicht

Onderstaand is de detailinformatie van de verbonden partijen weergegeven. Per verbonden partij is detailinformatie gegeven en zijn de belangen en relaties met de gemeente weergegeven.
Voor wat betreft het financieel belang is aangegeven wat de jaarlijkse bijdrage van de gemeente is, of hoe groot het aandelenkapitaal van de gemeente bij de betreffende partij is. Daarnaast is ook aangegeven of de gemeente rechtmatigheidsrisico loopt over de eventuele niet-rechtmatige handelingen van de verbonden partij. Hierbij wordt verwezen naar de notitie “Verbonden partijen en aanbesteding” van de commissie BBV.

Om de verschillen in belang tussen de verbonden partijen inzichtelijk te krijgen, is het ook belangrijk om inzicht te hebben in de mate van informatievoorziening tussen de verbonden partij en de Gemeente Dongeradeel. Per verbonden partij is aangegeven hoe vaak de gemeente geïnformeerd wordt door de betreffende partij.

Ten slotte is ook aangegeven of een financieel risico bestaat met betrekking tot de financiële bijdrage of het aandelenkapitaal en welke beheersmaatregelen hiertoe zijn genomen.

Vanwege het lage beleidsmatige en financiële belang van de laatste categorie is gekozen om bij deze partijen te volstaan met een beknopte toelichting waarin de doelstelling van de verbonden partij is weergegeven.

Hoog beleidsmatig belang – Hoog financieel belang

Veiligheidsregio Fryslân **Vestigingsplaats: Leeuwarden**

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Belang	Openbaar belang: De Publieke Gezondheids- en Veiligheidsregio Fryslân is een gemeenschappelijke regeling per 1-1-2014 van alle Friese gemeenten en verzorgt de wettelijke taken op het gebied van veiligheid en gezondheid voor de inwoners van de provincie Fryslân. Activiteiten betreffen o.a. collectieve preventie ziekten, brandweer zorg, geneeskundige hulpverlening en het beheer van een gemeenschappelijke meldkamer. Wijze van belang: • Bestuurlijk belang: Het algemeen bestuur van de regio bestaat overeenkomstig art. 11, lid 1 van de wet, uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten; Het dagelijks bestuur bestaat uit: a. de voorzitter van het algemeen bestuur b. de voorzitter van de agendacommissie Gezondheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Gezondheid c. de voorzitter van de agendacommissie Veiligheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Veiligheid De agendacommissie is een bestuurscommissie volgens art 25 Wgr. • Financieel belang: Voor de verdeling van de kosten wordt als verdeelsleutel gehanteerd het aantal inwoners van de gemeenten volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de bijdrage verschuldigd is. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de regio te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen. Jaarlijkse bijdrage in het nadelige saldo. Het saldo van de programma's Gezondheid en Veiligheid wordt omgeslagen over de deelnemende gemeenten op basis van het aantal inwoners en het saldo van het programma Brandweer wordt omgeslagen over de deelnemende gemeenten op basis van de OOV-verdeling in het Gemeentefonds. In 2022 zijn onze bijdragen als volgt: -bijdrage brandweer € 267.624; -bijdrage gezondheid € 48.225; -bijdrage crisisbeheer € 16.617; -toezicht handhaving € 7.824; totaal: € 340.290
Risico's	-

Programma	1.1 Volksgezondheid, zorg en welzijn en 2.6 Openbare orde en veiligheid
Resultaat 2022	€ 894.000
Financiële omvang EV en VV	**Jaarrekening 2022** / **Jaarrekening 2021** Eigen vermogen € 9.527.000 / € 9.753.000 Vreemd vermogen € 90.572.000 / € 87.724.000
Toelichting	De Gemeenschappelijke regeling voldoet aan de nieuwe Wet veiligheidsregio en biedt voordelen aan de kwaliteit en snelheid van de brandbestrijding en hulpverlening. De doelstellingen op het gebied van veiligheid en bescherming kunnen daardoor op een effectievere en efficiëntere wijze gerealiseerd worden. De participatie is, gelet op deze voordelen, van duurzame aard.

De Waddeneilanden

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Belang	Openbaar belang: Het versterken van de bestuurskracht van de afzonderlijke gemeenten door onomkeerbare, niet vrijblijvende en doelgerichte samenwerking met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid. Wijze van belang: • Bestuurlijk belang: Het algemeen bestuur bestaat uit de colleges van B&W van de vijf Waddeneilanden en het dagelijks bestuur wordt gevormd door de vijf burgemeesters. • Financieel belang: Jaarlijkse bijdrage op grond van de begroting van De Waddeneilanden. Conform vaste verdeelsleutels wordt de bijdrage van alle vier de deelnemende gemeenten bepaald. Onze bijdrage 2022 aan de GR bedraagt € 447.052 (excl. compensabele btw).
Risico's	-
Programma	4.2 Bestuur
Resultaat 2022	€ 97.703 positief. (Het rekeningresultaat is gestort in de algemene reserve).
Financiële omvang EV en VV	**Jaarrekening** / **2022** / **2021** Eigen vermogen € 344.626 / € 268.180 Vreemd vermogen € 331.530 / € 413.801
Toelichting	De Waddeneilanden bestaat uit Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog en Terschelling en Texel.

Hoog beleidsmatig belang – Laag financieel belang

Kabeltelevisie NOF

<table>
<tr><td>Rechtsvorm</td><td>Naamloze Vennootschap</td></tr>
<tr><td>Belang</td><td><u>Openbaar belang:</u>
De beschikbaarheid van een betrouwbaar kabelnetwerk met een hoge aansluit-dichtheid en moderne mogelijkheden.

<u>Wijze van belang:</u>
• Bestuurlijk belang:
De RvC bestaat sinds medio 2015 uit drie externe leden, waarvan één is voorgedragen door de aandeelhoudende gemeenten. Het college is vertegenwoordigd in de AVA.

• Financieel belang;
Gemeente bezit 4,25% van de aandelen Kabel Noord. Over het jaar 2022 is geen dividend uitgekeerd.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>Het risico voor de gemeente beperkt zich tot (de waarde van) het aandelenbezit. Er is geen dividendopbrengst opgenomen in de begroting. De investering in de verglazing van het netwerk brengt met zich mee dat naar verwachting de komende jaren geen dividend wordt uitgekeerd. Begroting en jaarrekening worden vastgesteld in de AVA.</td></tr>
<tr><td>Programma</td><td>5.2 Financiering</td></tr>
<tr><td>Resultaat 2022</td><td>€ 592.945 negatief</td></tr>
<tr><td>Financiële omvang EV en VV</td><td><table>
<tr><th>Jaarrekening</th><th>2022</th><th>2021</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 12.651.000</td><td>€ 13.244.000</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 117.111.000</td><td>€ 113.362.000</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Toelichting</td><td>De Kabeltelevisie NOF heeft tot taak de aanleg, het beheer, het onderhoud, de instandhouding en de exploitatie van centrale antenne-inrichtingen met bijbehorende kabelnetten in de deelnemende gemeenten, alsmede het verrichten van werkzaamheden t.b.v. uitzendingen.</td></tr>
</table>

Sociaal Domein Fryslân

Rechtsvorm	**Gemeenschappelijke Regeling met centrumgemeente**
Belang	Openbaar belang: Alle Friese gemeenten zijn een centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018 aangegaan met als centrumgemeente de gemeente Leeuwarden (Staatscourant 2017 nr. 61128, d.d. 24 okt 2017). Het doel is de beleidsvoorbereiding ten behoeve van de wettelijke taken op terrein van jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en participatie en de inkoop ten behoeve van wettelijke taken op het terrein van jeugdzorg en maatschappelijke ontwikkeling doelmatig en kwalitatief hoogwaardig te organiseren met de Friese gemeenten. Wijze van belang: • Bestuurlijk belang: De centrumgemeente wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend om de taken op het terrein van het sociaal domein, waaronder o.a. WMO, Jeugdwet, Participatiewet, namens de deelnemende gemeenten uit te voeren, conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling • Financieel belang: De kosten voor de dienstverlening bestaan uit kosten voor instandhouding en kosten voor taakuitvoering. De kosten voor instandhouding worden onder gemeenten verdeeld op basis van inwoneraantal van elke gemeente met peildatum 1 januari van jaar t-1. De kosten voor uitvoering van taken worden verdeeld onder gemeenten op basis van het percentuele aandeel dat een gemeente toekomt in het totaal van aantallen cliënten op basis van de Jeugdwet, zoals meest recentelijk vastgesteld door het Centraal Bureau voor Statistiek, op peildatum 1 januari van jaar t-1. Dit geldt voor zowel de uitvoering van taken in het kader van de verplichte wettelijke samenwerking als voor de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet. De totale kosten worden na gecalculeerd en volledig doorberekend aan de deelnemende gemeenten. Met ingang van de jaarrekening 2021 heeft de gemeente Leeuwarden een paragraaf Sociaal Domein Fryslân in haar jaarstukken. In deze paragraaf legt de gemeente Leeuwarden verantwoording af over de geldstromen in het Sociaal Domein. Het aandeel van de gemeente in de kosten van dienstverlening voor derden (bedrijfsvoering) door Leeuwarden is voor 2022 € 4.000
Risico's	-
Programma	1 Sociaal
Resultaat 2022	€ 133.000 positief
Financiële omvang EV en VV	Niet van toepassing, want ieder jaar wordt het rekeningsaldo verrekend met de gemeenten.
Toelichting	-

Laag beleidsmatig belang – Hoog financieel belang

NV Stedin Groep

Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Belang	Openbaar belang: Stedin is een netbeheerder die elektriciteits- en gasnetten aanlegt, beheert en toekomstbestendig maakt. Stedin faciliteert de energiemarkt. Wijze van belang: • Bestuurlijk belang: De gemeente bezit gewone aandelen, op grond waarvan ze stemrecht heeft. • Financieel belang: 1.633 aandelen De waarde van het aandeel is € 100 conform de jaarrekening 2018 van de Stedin groep. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen is 4.970.978. Bij besluit van 15 juni 2021 heeft de raad besloten preferente aandelen te kopen tot een maximum van € 131.400. Dit in verband met de energietransitie. Deze aankoop heeft plaatsgevonden op 12 juli 2021. Er zijn 237 preferente aandelen gekocht voor een waarde van € 114.000.
Risico's	-
Programma	5.2 Financiering
Resultaat 2022	€ 82.000.000. positief
Financiële omvang EV en VV	**Jaarrekening** / **2022** / **2021** Eigen Vermogen / € 3.342.000.000 / € 3.270.000.000 Vreemd Vermogen / € 5.178.000.000 / € 4.912.000.000
Toelichting	-

Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Belang	Openbaar belang: Voert taken uit op gebied van vergunningverlening en toezicht milieuregelgeving en adviseert deelnemende overheden in Fryslân op milieu specifieke gebieden. De gemeente is wettelijk verplicht om bepaalde basistaken uit te laten voeren (waaronder toezicht op bepaalde bedrijfstakken). Daarnaast neemt de gemeente plustaken af. Het gaat daarbij om specialistische advisering op gebied van bijvoorbeeld geluid en externe veiligheid. Voor het verrichten van diensten worden kostendekkende tarieven berekend. Doel is kwaliteitsverbetering en verhoging van de efficiency van de uitvoering van wettelijke milieutaken van gemeenten en provincies. Wijze van belang: • Bestuurlijk belang:

<table>
<tr><td></td><td>-De deelnemers (gedeputeerde staten, de colleges van burgemeester en wethouders, het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân) wijzen elk uit hun midden één lid aan van het algemeen bestuur.
-Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden, de voorzitter inbegrepen, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen, conform artikel 14 van de g.r.

• Financieel belang:
-De kosten van het basispakket wordt toegerekend op basis van het aantal inrichtingen maal een bedrag per type inrichting;
-De kosten van de overige taken worden toegerekend op basis van de totale inzet van personeel in uren maal een uurtarief.

Met ingang van de begroting 2019 is met realistische normen voor het uitvoeren van het werk rekening gehouden. Dit heeft tot een verruiming van budgetten geleid voor de bedrijfsvoering en voor toetsing en vergunningverlening en het weerstandsvermogen wordt opgebouwd. De effecten voor de gemeente zijn gering.

Onze bijdrage in 2022 was € 35.000.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Programma</td><td>2.3 Duurzaamheid, natuur en milieu</td></tr>
<tr><td>Resultaat 2022</td><td>€ 72.000 positief</td></tr>
<tr><td>Financiële omvang EV en VV</td><td><table>
<tr><th>Jaarrekening</th><th>2022</th><th>2021</th></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 1.206.775</td><td>€ 1.422.045</td></tr>
<tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 3.823.687</td><td>€ 5.280.239</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Toelichting</td><td>-</td></tr>
</table>

Afvalsturing Friesland

Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Belang	Openbaar belang: Uitvoeren van de wettelijke taak huishoudelijk en bedrijfsafval te verwerken op basis van contractafspraken met de gemeente. Doelstelling is dit op een doelmatige, milieu hygiënisch verantwoorde manier te doen en preventie en hergebruik van afval actief te bevorderen. Wijze van belang: • Bestuurlijk belang: Stemrecht op basis van aandelen. • Financieel belang: De gemeente is op twee manieren betrokken bij Omrin, als aandeelhouder en als klant/leverancier van afval. Het aandeel staat op de balans per 31-12-2022 met de historische aanschafwaarde van € 20.420.
Risico's	-
Programma	2.4 Fysieke leefomgeving
Resultaat 2022	€ 7.870.000 positief. Van het resultaat is € 95.000 als primair dividend uitgekeerd over de aandelen A en € 43.000 als primair dividend over de aandelen B. Een bedrag van € 1.351.000 als aanvullend dividend aandelen A en € 608.000 als aanvullend dividend B uit te keren. Het overige bedrag is aan de reserves A en B toegevoegd. Het dividend is in de cijfers nog onderdeel van het eigen vermogen. Zie pagina 56 van de jaarrekening 2022.
Financiële omvang EV en VV	

Jaarrekening	**2022**	**2021**
Eigen Vermogen	€ 70.303.000	€ 64.757.000
Vreemd Vermogen	€ 119.141.000	€ 128.437.000

Toelichting	-

Bank Nederlandse Gemeenten

Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Belang	Openbaar belang: Efficiënt betalingsverkeer van gemeenten. Wijze van belang: • Bestuurlijk belang: stemrecht op basis van aandelen. • > Financieel belang: 7.020 aandelen met een waarde van € 15.930
Risico's	-
Programma	5.2 Financiering
Resultaat 2022	€ 300.000.000
Financiële omvang EV en VV	

Jaarrekening	**2022**	**2021**
Eigen Vermogen	€ 4.615.000	€ 5.062.000
Vreemd Vermogen	€ 107.459.000	€ 143.995.000

Toelichting	-

Laag beleidsmatig belang – Laag financieel belang

Welstandzorg Hûs en Hiem

Het behartigen van gemeenschappelijke belangen op het gebied van bouwkunstige en landschappelijke schoonheid in de provincie Fryslân wordt uitgevoerd door deze gemeenschappelijke regeling.

St. GR Kredietbank Friesland

De gemeenschappelijke regeling ondersteunt mensen met geldzorgen.

Ver. Nederlandse Gemeenten

Deze vereniging treedt op als belangenorganisatie voor alle gemeenten in Nederland.

Ver. van Friese Gemeenten

Deze vereniging treedt op als belangenorganisatie voor alle Friese gemeenten.

CONTINUÏTEIT

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De continuïteit van gemeenten is op grond van artikel 12 van de financiële verhoudingenwet wettelijk verankerd. Om die reden is de continuïteit van gemeente Schiermonnikoog in voldoende mate gewaarborgd. Tevens zijn in de begroting 2023 of andere besluiten geen stellige voornemens om majeure aanpassingen te doen in beleid, taken, activiteiten of locaties die mogelijk materiële effecten hebben op vermogen of resultaat.

FRAUDE

Fraude, Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de kadernota rechtmatigheid 2022 van de commissie BBV is het volgende opgenomen ten aanzien van het onderwerp fraude. “De accountant heeft een verantwoordelijkheid met betrekking tot fraude in het kader van de controle van de jaarrekening. Dit type fraudes omvat opzettelijke handelingen door één of meerdere personen binnen de gemeente, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen. Een voorbeeld is het betalen van valse facturen waarbij één of meerdere personen binnen de gemeente betrokken zijn. Dit type fraudes is een onderdeel van de getrouwheidsverklaring van de accountant en wordt daarom niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Als de gemeente deze fraude op een juiste manier heeft verwerkt in de jaarrekening, dan kan deze toegelicht worden in de paragraaf bedrijfsvoering, maar er is geen verplichting”.

Naast fraude kan er sprake zijn van misbruik en oneigenlijk gebruik. In het dagelijks taalgebruik is het gebruikelijk misbruik en oneigenlijk gebruik ook als fraude te bestempelen, denk hierbij aan een term als ‘bijstandsfraude’ of aan ‘fraude’ met vergunningen. Dit type fraudes valt nadrukkelijk onder het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Het gaat hier om derden die misbruik maken van (gemeentelijke) regelingen. De verantwoording over misbruik en oneigenlijk gebruik moet vanaf het verslagjaar 2023 worden opgenomen in de collegeverklaring bij de jaarrekening.

Fraudebeheersing

Binnen de gemeente wordt voor de financiële processen gewerkt met controlplatforms waarin de processen worden besproken, de daarbij behorende risico’s en te nemen beheersmaatregelen. Door middel van interne controles wordt de werking van de processen en de genomen beheersmaatregelen getoetst. De risicobeheersing richt zich met name om rechtmatigheidsaspecten en volledigheid van opbrengsten, maar ook andere risico’s zoals frauderisico’s kunnen aan de orde komen als zij worden geïdentificeerd. Er is dus geen specifieke aanpak gericht op frauderisico’s en fraudebeheersing, maar frauderisico’s en maatregelen om fraude te voorkomen kunnen wel aan de orde komen tijdens de controlplatforms.

Integriteit

In onze organisatie is de afgelopen jaren veel aandacht geweest voor het thema integriteit. Ten eerste is er aandacht voor het onderwerp rondom de indiensttreding van medewerkers. Er is de geheimhoudingsverklaring en VOG voor al het personeel en het afleggen van de eed of belofte voor de ambtenaren. Ten tweede is in 2022 via de Arbodienst een vertrouwenspersoon aangesteld. In voorkomende gevallen kunnen medewerkers daar (vermeende) integriteitskwesties aan de orde stellen. De vertrouwenspersoon heeft zich zelf voorgesteld en de werkwijze toegelicht tijdens twee sessies: één voor de binnen- en één voor de buitendienstmedewerkers.

OPENBAARHEID

Deze paragraaf is voorgeschreven door de Wet open overheid (Woo) die op 1 mei 2022 is ingegaan. In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Woo wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting en jaarverslagen aandacht besteden aan de manier waarop wij als bestuursorgaan de Woo uitvoeren.

Deze Woo gaat over een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. Het doel van de wet is om als overheid opener en toegankelijker te worden. Dit doen we door meer overheidsinformatie openbaar te maken. Sneller dan voorheen en deze ook voor iedereen gemakkelijker toegankelijk te maken.
In de openstaande vacature voor een bestuurlijk-juridisch adviseur zijn ook de structurele werkzaamheden voor de Woo opgenomen. Die beantwoordt, tezamen met de Woo-contactpersoon vragen van burgers over de beschikbaarheid van publieke informatie. De contactpersonen is één van onze medewerkers van bestuursondersteuning / communicatie. Het werven van de juridisch-bestuurlijk adviseur is nog niet gelukt.
De Woo kan gefaseerd worden ingevoerd voor wat betreft de actieve openbaarmaking van informatie. De invoering moet binnen 5 jaar zijn afgerond. Randvoorwaardelijk is het op orde krijgen van de informatiehuishouding binnen 8 jaar. Dit alles moet door de nog aan te trekken medewerker worden opgepakt.

Een belangrijke verplichting van deze wet is de publicatieplicht; het openbaar maken van onze documenten op het landelijk Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) dat wordt gemaakt door Kennis- en exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP). De verwachting was dat dit Platform in 2023 beschikbaar zou zijn. Maar omdat dit platform nog gebouwd moet worden is er nu nog geen sprake van publicatieplicht, wel van inspanningsplicht. Dit staat in de brief aan de Tweede Kamer van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 23 december 2022. Dit betekent dat wij zelf onze documenten openbaar maken, als dit zonder al te grote inspanning of kosten mogelijk is. Pas na het Koninklijk besluit zijn we verplicht te publiceren.

Programma 1 Sociaal

Thema´s binnen dit programma:

1.1 Volksgezondheid, zorg en welzijn

1.2 Onderwijs en jeugd

1.3 Werk en inkomen

1.4 Sport en Cultuur

1.5 Mutaties reserves programma 1

1.1 Volksgezondheid, zorg en welzijn

►1.1 /1 Volksgezondheid

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening	
Doel 3 Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden.	De gemeente wil bevorderen dat inwoners een gezonde leefstijl naleven.	Zorgdragen voor de basis openbare gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg inclusief lokale speerpunten via de inzet van een aanvullend pakket.		Vanuit het aanvullend pakket is er pedagogische ondersteuning aangeboden. Hier is minder gebruik van gemaakt dan ingekocht. Samen met de Friesland is een collectieve zorgverzekering aangeboden voor inwoners met een laag inkomen. Er is een plan van aanpak opgeleverd voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA): het integraal preventie en Gezondheidsplan. Wegens gebrek aan ambtelijke capaciteit is de werkgroep Gezonde Leefstijl niet meer bij elkaar gekomen. Zie ook 3.5.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening	
3.4 Tegen 2030 de vroegtijdige sterfte gelinkt aan niet-overdraagbare ziekten met een derde inperken via preventie en behandeling, en mentale gezondheid en welzijn bevorderen		Inzetten van combinatiefunctionarissen sport en bewegen voor alle inwoners inclusief het uitvoeren van het plan 'Jongeren Op Gezond Gewicht', Lokaal Sportakkoord en de samenwerking met Zorg & Welzijn en sportverenigingen.		De combinatie-functionarissen werken samen met de sportraad om de ambities uit het vernieuwde lokale sportakkoord te realiseren. Een concreet behaald doel is de oplevering van de jeu de boules baan en de invoering van de jaarlijkse sportweek. De sportraad komt eens per zes weken samen. De samenwerking tussen sportverenigingen, gemeente en zorg & welzijn verloopt goed. De combinatiefunctionarissen zijn de schakel tussen het GALA en het lokale sportakkoord.
3.5 De preventie en behandeling versterken van misbruik van verslavende middelen, met inbegrip van drugsgebruik en het schadelijk gebruik van alcohol		Bieden van preventie- en voorlichtingsactiviteiten in samenwerking met o.a. maatschappelijk werk, VNN en Wmo.		Door het jongerenwerk, VNN, maatschappelijk werk en vanuit de Wmo zijn op incidentele basis preventie- en voorlichtingsactiviteiten georganiseerd. In het integraal preventie en gezondheidsplan komen de activiteiten naar de toekomst toe samen in een integraal kader. Er is er geen voortgang geboekt op de aanpak middelengebruik. Wel wordt er structureel via VNN hulpverlening op het eiland aangeboden.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.341.10.3 Destructie	0	0	0
6.714.10.6 Openbare gezondheidszorg	68.949	0	68.949
6.723.15.3 Ontsmetting en ongediertebestrijding	0	0	0
Totaal baten	68.949	0	68.949

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.341.10.3 Destructie	-434	-434	0
6.714.10.6 Openbare gezondheidszorg	-107.370	-57.364	-50.006
6.723.15.3 Ontsmetting en ongediertebestrijding	-10.120	-10.667	547
Totaal lasten	-117.923	-68.465	-49.458

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6714106 Openbare gezondheidszorg Er is een niet geraamd bedrag voor Ondersteuningsbudget GALA ontvangen.		52.282

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6714106 Openbare gezondheidszorg Er is een niet geraamd bedrag voor Ondersteuningsbudget GALA doorbetaald.		52.282

►1.1 /2 Zorg en Welzijn

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 3 Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden. **Doel 10** Dring ongelijkheid in en tussen landen terug. **Doel 17** Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling.	Zorgen dat (oudere) eilanders zo lang mogelijk op Schiermonnikoog kunnen blijven wonen met alle zorg die zij daarbij nodig hebben.	Samen met huisarts, thuiszorg en zorg & wel-zijn onderzoeken of er lacunes in het zorgaan-bod zitten.		De resultaten uit de enquête horend bij de woonzorgvisie bieden aanknopingspunten voor vervolgstappen naar een toekomstbestendig zorglandschap. Vanwege gebrek aan ambtelijke capaciteit zijn er nog geen concrete vervolgstappen gezet.
		Onderzoek verrichten naar mogelijkheden om met commerciële partijen het betaalbaar zorgaanbod op het eiland te verbreden.		De resultaten uit de enquête horend bij de woonzorgvisie bieden aanknopingspunten voor vervolgstappen naar een toekomstbestendig zorglandschap. Vanwege gebrek aan ambtelijke capaciteit zijn nog er geen concrete vervolgstappen gezet.
3.8 Zorgen voor een universele gezondheidsdekking, met inbegrip van de	Maatschappelijke deelname, zelfredzaamheid en participatie van de inwoners van	Bieden van een inloopvoorziening in het Koningshuis.		De inloopvoorziening in het koningshuis wordt goed bezocht en is een succes.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
bescherming tegen financiële risico's, toegang tot kwaliteitsvolle essentiële gezondheidszorgdiensten en toegang tot de veilige, doeltreffende, kwaliteitsvolle en betaalbare essentiële geneesmiddelen en vaccins voor iedereen. **10.2** Tegen 2030 de sociale, economische en politieke inclusie van iedereen mogelijk maken en bevorderen, ongeacht leeftijd, geslacht, handicap, ras, etniciteit, herkomst, godsdienst of economische of andere status. **17.17** Doeltreffende openbare, publiek-private en maatschappelijke partnerschappen aanmoedigen en bevorderen, voortbouwend op de ervaring en het netwerk van partnerschappen.	Schiermonnikoog.	Bieden van maatwerkvoorzieningen (hulp bij het huishouden, begeleiding, dagbesteding, vervoer, hulpmiddelen, woningaanpassingen).		Om het mogelijk te maken dat ouderen zo lang mogelijk thuis kunnen wonen bieden we vanuit de Wmo maatwerkvoorzieningen aan. We zien het aantal aanvragen voor maatwerkvoorzieningen stijgen. De programma's ten behoeve van mantelzorgers zijn in 2023 nog niet gestart.
		Versterken van de vroegsignalering en de toegang tot zorg.		Maatschappelijk werk, het gebiedsteam, huisarts en het onderwijs werken samen om zorgsignalen vroegtijdig in beeld te krijgen en op tijd door te verwijzen naar de juiste zorg. In samenwerking met o.a. Noard-East, VNN en MEE-Noord verwijzen we inwoners warm door naar de benodigde zorg en ondersteuning. Desnoods middels maatwerkafspraken, als we de benodigde zorg niet gecontracteerd hebben.

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2022	480,00	710,00	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.	GMSD

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.614.00.7	Tegemoetkoming chronisch zieken / CER	0	0	0
6.661.00.0	WMO (hulpmiddelen)	0	0	0
6.661.00.1	WMO (woonvoorzieningen)	0	0	0
6.662.00.1	Mobiliteitsbureau NOF (Jobinder) VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.662.00.2	Mobiliteitsbureau NOF (Jobinder)	0	0	0
6.662.00.3	Maatwerkv.Natura immaterieelWMO (vervalt miv 2023)	0	0	0
6.662.00.4	WMO hulpmiddelen	602	0	602
6.662.00.8	WMO (zorg in natura) VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.662.00.9	WMO (zorg in natura)	0	0	0
6.662.10.2	Maatschappelijke begeleiding VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.662.10.3	Maatschappelijke begeleiding	0	0	0
6.662.10.4	WMO (Huishoudelijke verzorging) VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.662.10.5	WMO (Huishoudelijke verzorging)	6.147	0	6.147
6.662.10.6	Dagbesteding (WMO)	0	0	0
6.662.10.8	Inloopfunctie GGZ	0	0	0
6.662.11.0	Overig maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0
6.662.15.6	Overige maatschappelijke aangelegenheden	3.608	14.030	-10.422
6.663.00.1	WMO (opvang en beschermd wonen 18+) VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.663.00.2	Inloop GGZ	5.000	30.000	-25.000
6.663.00.3	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0
6.663.00.5	Jeugdbescherming	0	0	0
6.663.00.7	Jeugdreclassering	0	0	0
6.667.10.4	Eigen bijdrage Huishoudelijke zorg in natura VERVALT PER 2023	1	0	1
6.670.02.5	Thuis- en mantelzorgondersteuning	0	0	0
6.670.02.6	Innovatie, transformatiebudget zorg & welzijn	0	0	0
6.670.02.7	Huishoudelijke hulp toelage	0	0	0
6.670.02.8	Inloopvoorziening ouderen Koningshuis	0	0	0
6.671.00.1	Gebiedsteam, informatie en advies	0	5.846	-5.846
Totaal baten		15.358	49.876	-34.518

LASTEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.614.00.7	Tegemoetkoming chronisch zieken / CER	-1.665	-1.665	0
6.661.00.0	WMO (hulpmiddelen)	-5.315	-27.830	22.515
6.661.00.1	WMO (woonvoorzieningen)	-7.192	-38.202	31.010
6.662.00.1	Mobiliteitsbureau NOF (Jobinder) VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.662.00.2	Mobiliteitsbureau NOF (Jobinder)	-1.948	-3.982	2.034
6.662.00.3	Maatwerkv.Natura immaterieelWMO (vervalt miv 2023)	0	0	0
6.662.00.4	WMO hulpmiddelen	-38.634	-35.347	-3.287
6.662.00.8	WMO (zorg in natura) VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.662.00.9	WMO (zorg in natura)	-9.540	-17.490	7.950
6.662.10.2	Maatschappelijke begeleiding VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.662.10.3	Maatschappelijke begeleiding	-37.932	-38.315	383
6.662.10.4	WMO (Huishoudelijke verzorging) VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.662.10.5	WMO (Huishoudelijke verzorging)	-134.567	-115.567	-19.000
6.662.10.6	Dagbesteding (WMO)	-6.237	-1	-6.236
6.662.10.8	Inloopfunctie GGZ	0	-1	1
6.662.11.0	Overig maatwerkarrangementen (WMO)	-1.618	-1	-1.617
6.662.15.6	Overige maatschappelijke aangelegenheden	-18.827	-31.674	12.847
6.663.00.1	WMO (opvang en beschermd wonen 18+) VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.663.00.2	Inloop GGZ	-68.366	-86.673	18.307
6.663.00.3	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	-1	1
6.663.00.5	Jeugdbescherming	0	-1	1
6.663.00.7	Jeugdreclassering	0	-1	1
6.667.10.4	Eigen bijdrage Huishoudelijke zorg in natura VERVALT PER 2023	0	0	0
6.670.02.5	Thuis- en mantelzorgondersteuning	-21.925	-23.425	1.500
6.670.02.6	Innovatie, transformatiebudget zorg & welzijn	-21.450	-23.988	2.538
6.670.02.7	Huishoudelijke hulp toelage	0	0	0
6.670.02.8	Inloopvoorziening ouderen Koningshuis	-21.592	-29.898	8.306
6.671.00.1	Gebiedsteam, informatie en advies	-40.024	-41.170	1.146
Totaal lasten		-436.832	-515.232	78.400

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6671001 Gebiedsteam, informatie en advies De bijdrage van MOVO Leeuwarden is niet ontvangen.	S	5.540
6667104 Eigen bijdrage Huishoudelijke zorg in natura Er was in de begroting geen rekening gehouden met een eigen bijdrage.	I	6.147
6667156 Overige maatschappelijke aangelegenheden Er is een rijksbijdrage ontvangen voor Gezond Actief Leven	I	14.030
6663002 Inloop GGZ De geraamde bijdrage in het kader van Lokale preventie akkoorden is niet ontvangen. De bijbehorende geraamde uitgave is ook niet uitgegeven.	I	20.000

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6661000 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO (hulpm) We hebben minder kosten gemaakt voor maatwerk voorzieningen.	S	-22.514
6661001 WMO Woonvoorzieningen Er zijn minder kosten woonvoorzieningen gemaakt dan begroot. Het verschil wordt gecompenseerd met reserve sociaal domein, per saldo budgettair neutraal.	I	-31.009
6662009 WMO Zorg in natura - Zelfredzaamheid zwaar Er zijn minder kosten zorg in natura gemaakt dan begroot. Het verschil wordt gecompenseerd met reserve sociaal domein, per saldo budgettair neutraal.	I	-16.578
6662105 WMO Huishoudelijke zorg Er zijn meer uren besteed.	I	10.124
6663002 Inloop GGZ Er is minder gebruik gemaakt van de dienstverlening. Het verschil wordt gecompenseerd met reserve sociaal domein, per saldo budgettair neutraal.	I	-18.307
6670028 Inloopvoorzieningen ouderen Koningshuis De kosten zijn incidenteel betaald uit een specifieke uitkering.	I	-8.306

1.2 Onderwijs en jeugd

►1.2 /1 Onderwijs

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 4 Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.	Goed onderwijs waarbij de jeugd van 0-16 zich ononderbroken kan ontwikkelen op het eiland door het bieden van een doorgaande leerlijn, zowel pedagogisch als didactisch, van 0-16 jaar.	Onderwijsaanbod handhaven, ondersteunen en daar waar nodig verbreden in het Leer- en ontwikkelcentrum 0-16 jaar.		Samen met de basisschool en het voortgezet onderwijs zijn gesprekken gevoerd om een visie te ontwikkelen op de doorgaande leerlijn. Dit proces wordt in 2024 vervolgd.
4.1 Er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens op een vrije, billijke en kwalitatief hoogstaande manier lager en middelbaar onderwijs kunnen afwerken, wat moet kunnen leiden tot relevante en doeltreffende leerresultaten.		Voortzetten van het proces om te komen tot een multifunctioneel nieuw schoolgebouw van 0-16 jaar.		In juni 2023 heeft uw gemeenteraad ingestemd met een investeringskrediet voor de realisatie van het Leer- en Ontwikkelcentrum 0-16+. In het najaar heeft de aanbesteding en gunning plaatsgevonden, waarmee de voorbereidingsfase is afgerond en de daadwerkelijke bouw kan starten.
4.2 Er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens in hun vroege kindertijd toegang hebben tot een kwalitatieve ontwikkeling, zorg en opvoeding voorafgaand aan de lagere school zodat ze klaar zijn voor het basisonderwijs		Ondersteunen in onderwijs op maat voor ieder kind.		In 2022 heeft uw raad het beleidsplan OAB/VVE vastgesteld. Hierin staat vermeld dat in de gemeente Schiermonnikoog alle kinderen een voorschoolse voorziening bezoeken. Er is een toegankelijk, dekkend en kwalitatief hoogwaardig aanbod van voorschoolse voorzieningen en VVE.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
4.3 Tegen 2030 gelijke toegang garanderen voor alle vrouwen en mannen tot betaalbaar en kwaliteitsvol technisch, beroeps- en hoger onderwijs, met inbegrip van de universiteit.		Bijdragen in de exploitatie van de kinderopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang. Daarnaast onderzoeken naar een structurele oplossing.		Stichting Kinderopvang Friesland heeft haar werkzaamheden op het eiland met ingang van 1 oktober 2023 beëindigd. Samen met SWS Yn de mande en de oudercommissie is Stichting Kinderopvang en Onderwijs Schiermonnikoog opgericht. Er zijn bestuursleden geselecteerd en een pool van medewerkers gevormd. Met grote inzet van alle partijen is het gelukt de kinderopvang begin oktober te heropenen. De medewerkers volgen een scholing VVE.
4.4 Tegen 2030 het aantal jongeren en volwassenen met relevante vaardigheden, met inbegrip van technische en beroepsvaardigheden, voor tewerkstelling, degelijke jobs en ondernemerschap aanzienlijk opdrijven.		Zorgdragen van het bestuur van SWS Yn de mande.		Op 20 december 2022 heeft uw raad ingestemd met de overname van het bevoegd gezag van Samenwerkingsschool Yn de mande. Het bevoegd gezag is met ingang van 1 augustus 2023 overgedragen aan de gemeente. Sindsdien maakt het openbaar basisonderwijs onderdeel uit van de gemeente Schiermonnikoog en is er sprake van een integraal bestuur, overeenkomstig de Wet op het primair onderwijs.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
4.a Bouwen en verbeteren van onderwijsfaciliteiten die aandacht hebben voor kinderen, mensen met een beperking en gendergelijkheid en die een veilige, geweldloze, inclusieve en doeltreffende leeromgeving bieden voor iedereen.		Voortzetten van het proces voor bestuursoverdracht van SWS Yn de mande aan de gemeente.		Zie 4.4
		Het signaleren, bestrijden en voorkomen van onderwijsachterstanden voor kinderen van 0-13 jaar.		Er wordt gewerkt conform het in 2022 vastgestelde beleidsplan OAB/VVE.
		Investeren in de kwaliteit van de voorschoolse educatie.		Alle (doelgroep)kinderen volgen een (aanvullend) aanbod op de voorschoolse voorziening.
		Handhaven van de huidige vervoersregeling voor leerlingen aan de wal, onder andere naar het Dockinga College in Dokkum.		Het leerlingenvervoer wordt uitgevoerd volgens de Verordening bekostiging leerlingenvervoer Schiermonnikoog 2022.

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leer-lingen	2022	0,00	4,20	01-03-2024
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leer-lingen	2021	0,00	20,00	01-03-2024
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2020	3,50	1,70	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Absoluut verzuim	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.	DUO
Relatief verzuim	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gere-kend. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.	DUO
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".	Ingrado

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.420.10.4	Gymnastiekonderwijs Basisonderwijs (openbaar en bi	2.748	2.028	720
6.420.15.4	Overige voorzieningen (basisonderwijs)	0	3.540	-3.540
6.420.20.4	Openbaar basisonderwijs voorzieningen	39.602	35.750	3.852
6.420.50.0	Exploitatie Samenwerkingsschool Yn de Mande	762.965	264.298	498.667
6.421.10.4	Huisvesting Basisonderwijs (openbaar en bijzonder)	0	0	0
6.440.10.4	Overige voorzieningen	1.131	712	419
6.441.10.4	Huisvesting voortgezet onderwijs (openbaar en bijz	0	0	0
6.461.10.4	Huisvesting Leer- en Ontwikkelcentrum (LOC)	0	0	0
6.480.10.4	Onderwijsbegeleiding	69.719	65.002	4.717
6.480.15.4	Overige onderwijsvoorzieningen	3.993	8.000	-4.007
6.480.30.4	Buurtsportcoach (onderwijs)	9.198	8.250	948
Totaal baten		889.356	387.580	501.776

LASTEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.420.10.4	Gymnastiekonderwijs Basisonderwijs (openbaar en bi	-11.136	-11.950	814
6.420.15.4	Overige voorzieningen (basisonderwijs)	-15.558	-13.422	-2.136
6.420.20.4	Openbaar basisonderwijs voorzieningen	-74.352	-70.610	-3.742
6.420.50.0	Exploitatie Samenwerkingsschool Yn de Mande	-762.965	-245.858	-517.107
6.421.10.4	Huisvesting Basisonderwijs (openbaar en bijzonder)	-57.047	-58.930	1.883
6.440.10.4	Overige voorzieningen	-4.537	-4.823	286
6.441.10.4	Huisvesting voortgezet onderwijs (openbaar en bijz	-20.037	-20.277	240
6.461.10.4	Huisvesting Leer- en Ontwikkelcentrum (LOC)	186.111	436.111	-250.000
6.480.10.4	Onderwijsbegeleiding	-114.931	-80.392	-34.539
6.480.15.4	Overige onderwijsvoorzieningen	-54.441	-74.488	20.047
6.480.30.4	Buurtsportcoach (onderwijs)	-1.904	0	-1.904
Totaal lasten		-930.797	-144.639	-786.158

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting		
6420500 Exploitatie Samenwerkingsschool Yn de Mande De inkomsten zijn als gevolg van de overdracht te laag geraamd. Dit wordt gecompenseerd door een hogere last op de betreffende post.		397.266

LASTEN

Toelichting		
6420500 Exploitatie Samenwerkingsschool Yn de Mande De lasten zijn als gevolg van de overdracht te laag geraamd. Dit wordt gecompenseerd door een hogere baat op de betreffende post.		397.266
6461104 Huisvesting leer- en ontwikkelcentrum (LOC) In 2022 is het voorbereidingskrediet voor het LOC ten laste gebracht van de exploitatie, in plaats van ten laste van de investering. Dit is in 2023 gecorrigeerd en komt nu ten laste van investering.		-250.000
6480154 Overige onderwijsvoorzieningen De rijkssubsidie onderwijs achterstanden beleid is doorbetaald aan de samenwerkingsschool.		-33.000
6480154 Overige onderwijsvoorzieningen Het leerlingenvervoer heeft minder gekost dan was geraamd.		11.542

►1.2/2 Jeugd

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 3 Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden. **Doel 4** Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.	Jongeren op Schiermonnikoog groeien veilig en gezond op tot volwassenen.	Ontwikkelen van een positief jeugdbeleid met aandacht voor preventie en gezonde leefstijl.		Er is een plan van aanpak voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) opgeleverd. In 2024 wordt begonnen met de uitvoering van het plan van aanpak . Vanwege gebrek aan ambtelijke capaciteit zijn er nog geen vervolgstappen gezet op het gebied van preventieprogramma's rondom alcohol en middelengebruik onder jeugd. Vanuit het sportakkoord wordt aandacht gegeven aan een gezonde leefstijl. De jeugd is hier één van de doelgroepen. De jongerenwerkers hebben met de jongeren het Maatschappelijke Diensttijd-traject doorlopen. Hieruit zijn tal van activiteiten voortgekomen, op initiatief van de jeugd.
3.5 De preventie en behandeling versterken van misbruik van verslavende middelen, met inbegrip van drugsgebruik en het schadelijk gebruik van alcohol **4.1** Er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens op een vrije, billijke en kwalitatief hoogstaande manier lager en middelbaar onderwijs kunnen afwerken, wat moet kunnen leiden tot relevante en doeltreffende leerresultaten				

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Bieden van individuele voorzieningen (o.a. specialistische Jeugdhulp).		In samenwerking met het onderwijs, de huisarts en Noard-East Fryslân wordt ingezet op passende hulp middels individuele voorzieningen en maatwerk.
		Bieden van een breed aanbod van activiteiten gericht op de jeugd met aandacht voor gezonde leefstijl.		Vanuit het sportakkoord wordt aandacht gegeven aan een gezonde leefstijl. De jeugd is hier één van de doelgroepen. De jongerenwerkers hebben met de jongeren het Maatschappelijke Diensttijd-traject doorlopen. Hieruit zijn tal van activiteiten voortgekomen, op initiatief van de jeugd.
		Het bieden van schoolmaatschappelijk werk.		Via Sociaal werk de Kaai wordt schoolmaatschappelijk werk aangeboden op het eiland.
		Verzorgen van periodiek jeugdoverleg met betrokken professionals.		Periodiek komen betrokken professionals samen om jeugdoverleg te voeren.

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2015	1,00	1,00	01-03-2024
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2015		7,00	01-03-2024
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	8,10	11,10	01-03-2024
Jongeren met jeugdbescher-ming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023		1,00	01-03-2024
Jongeren met jeugdreclasse-ring	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023		0,30	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.	CBS

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Jongeren met jeugdbescherming	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. Geen data	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt. Geen data	CBS

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.650.10.6 Peuterspeelzaal en kinderopvang	0	0	0
6.650.15.6 Toezicht peuterspeelzaal	0	0	0
6.670.10.6 Jeugd- en jongerenwerk	29.611	40.619	-11.008
6.672.02.1 Jeugdhulp zonder verblijf: begeleiding en persoonlijke verzorging	0	0	0
6.672.02.2 Jeugdhulp zonder verblijf: behandeling	0	0	0
6.672.02.3 Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0
6.672.02.4 Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0
6.672.02.5 Pleegzorg	0	0	0
6.672.02.6 Gezinsgerichte jeugdhulp	0	0	0
6.672.02.7 Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0
6.672.02.8 Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0
6.672.02.9 Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0
6.672.03.0 Gesloten plaatsing	0	0	0
6.672.03.1 PGB - Jeugdzorg ALLEEN DOORBELASTING UREN	0	0	0
6.682.00.1 Individuele voorzieningen natura Jeugd ALLEEN DOORBELASTING UREN	0	0	0
6.715.10.7 Jeugdgezondheidszorg C.J.G. ALLEEN DOORBELASTING UREN	0	0	0
Totaal baten	29.611	40.619	-11.008

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.650.10.6 Peuterspeelzaal en kinderopvang	-30.465	-32.048	1.583
6.650.15.6 Toezicht peuterspeelzaal	0	-3.000	3.000
6.670.10.6 Jeugd- en jongerenwerk	-133.853	-226.783	92.930
6.672.02.1 Jeugdhulp zonder verblijf: begeleiding en persoonlijke verzorging	-22.504	-44.000	21.496
6.672.02.2 Jeugdhulp zonder verblijf: behandeling	0	-1	1
6.672.02.3 Jeugdhulp dagbesteding	0	-1	1
6.672.02.4 Jeugdhulp zonder verblijf overig	-104.714	-197.175	92.461
6.672.02.5 Pleegzorg	0	-1	1
6.672.02.6 Gezinsgerichte jeugdhulp	0	-1	1
6.672.02.7 Jeugdhulp met verblijf overig	0	-1	1
6.672.02.8 Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	-1	1
6.672.02.9 Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	-1	1
6.672.03.0 Gesloten plaatsing	0	-1	1
6.672.03.1 PGB - Jeugdzorg ALLEEN DOORBELASTING UREN	-3.567	-3.567	0
6.682.00.1 Individuele voorzieningen natura Jeugd ALLEEN DOORBELASTING UREN	-7.847	-7.847	0
6.715.10.7 Jeugdgezondheidszorg C.J.G. ALLEEN DOORBELASTING UREN	-1.249	-1.249	0
Totaal lasten	-304.200	-515.677	211.477

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting		
6670106 Jeugd- en jongerenwerk Zie uitgave		-11.008

LASTEN

Toelichting		
6670106 Jeugd- en jongerenwerk Er is inhuur van een medewerker geraamd. Deze medewerker wordt in 2024 aangenomen..		-87.000
6672021 Jeugdhulp zonder verblijf. Er is minder zorg verleend dan was geraamd.		-21.495
6672024 Jeugdhulp zonder verblijf; overig De bijdrage aan St. Jeugdhulp Friesland is gecompenseerd met de bijdrage aan SDF gemeente Leeuwarden. Per saldo levert dit een voordeel op.		-92.461

1.3 Werk en inkomen

►1.3 /1 Werk en inkomen

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 1 Beëindig armoede overal en in al haar vormen.	Mensen nemen naar hun mogelijkheden deel aan het arbeidsproces.	In samenwerking met de gemeente Noardeast-Fryslân: • Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleiden naar werk of deel laten nemen aan maatschappelijke activiteiten c.q. vrijwilligerswerk; • inzetten van loonkostensubsidies; • verlenen van bijstandsuitkeringen; • bieden van vangnetvoorzieningen; • uitvoeren van de Wsw; • uitvoeren van minimaregelingen.		We voeren de wettelijke regelingen uit in samenwerking met gemeente Noard-East Fryslân.
Doel 8 Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.				
1.2 Tegen 2030 het aandeel mannen, vrouwen en kinderen van alle leeftijden die volgens de nationale definities in armoede leven in al haar dimensies, minstens tot de helft terugbrengen.				

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
1.3 Nationaal toepasbare sociale beschermingssystemen en maatregelen implementeren voor iedereen, met inbegrip van sociale beschermingsvloeren, en tegen 2030 een aanzienlijke dekkingsgraad realiseren van de armen en de kwetsbaren.		Inzetten op preventie en vroegsignalering ter voorkoming van schulden.		Naar aanleiding van vroegsignaleringssignalen organiseren we laagdrempelig en outreachend hulpaanbod. We doen dit samen met de bibliotheek, maatschappelijk werk en zorg & welzijn. We brengen actief ondersteuning en vangnetten onder de aandacht.
		Ondersteuning bij schuldenproblematiek.		Maatschappelijk werk leidt mensen toe naar passende hulp en ondersteuning, zoals bijvoorbeeld schuldhulpverlening of budgetcoaching. Ook onderhoudt zij contact met de deurwaarders en het woningbouwbedrijf bij dreigende huisuitzettingen.
8.5 Tegen 2030 komen tot een volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor alle vrouwen en mannen, ook voor jonge mensen en personen met een handicap, alsook een gelijk loon voor werk van gelijke waarde.				

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Functiemenging	%	2022	52,40	53,80	01-03-2024
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2022	241,00	174,10	01-03-2024
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2022	1136,00	825,40	01-03-2024
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2022	71,30	72,20	01-03-2024
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2015		2,00	01-03-2024
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2023	114,8	344,8	01-03-2024
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2023	166,10	191,50	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspeigelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel banen als woningen.	LISA
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.	LISA
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.	LISA
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	CBS
Werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.	CBS
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal reintegratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar.	CBS

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.610.10.4	Bijstandverlening WWB	121.697	124.440	-2.743
6.610.15.4	IOAW	0	0	0
6.610.20.4	Bijstandsbesluit Zelfst. (gevestigde zelfst.)	1.215	0	1.215
6.610.20.6	Energie toeslag lagere inkomens	69.702	68.850	852
6.614.10.4	Bijzondere bijstandverlening	1.714	0	1.714
6.614.15.4	Kwijtschelding belastingen	0	0	0
6.614.20.4	Schuldhulpverlening VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.614.20.5	Schuldhulpverlening	0	0	0
6.623.30.4	Participatiebudget > reïntegratie	0	0	0
6.662.15.7	Opvang vluchtelingen	128.300	128.300	0
Totaal baten		322.628	321.590	1.038

LASTEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.610.10.4	Bijstandverlening WWB	-132.663	-127.090	-5.573
6.610.15.4	IOAW	0	0	0
6.610.20.4	Bijstandsbesluit Zelfst. (gevestigde zelfst.)	531	0	531
6.610.20.6	Energie toeslag lagere inkomens	-51.900	-87.850	35.950
6.614.10.4	Bijzondere bijstandverlening	-17.174	-21.000	3.826
6.614.15.4	Kwijtschelding belastingen	-2.497	-4.000	1.503
6.614.20.4	Schuldhulpverlening VERVALT MIV 2023	0	0	0
6.614.20.5	Schuldhulpverlening	-5.310	-2.750	-2.560
6.623.30.4	Participatiebudget > reïntegratie	-32.146	-24.952	-7.194
6.662.15.7	Opvang vluchtelingen	-1.551	-5.000	3.449
Totaal lasten		-242.709	-272.642	29.933

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6610206 Energietoeslag lagere inkomens Er is minder gebruik gemaakt van de toeslag dan geraamd.	I	-35.950

1.4 Sport en Cultuur

►1.4 /1 Sport

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 9 Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.	In stand houden van sportvoorzieningen en bekijken van mogelijkheden om het bestaande aanbod uit te breiden.	Verhuren van de sporthal.		We verhuren de sporthal.
9.1 Ontwikkelen van kwalitatieve, betrouwbare, duurzame en veerkrachtige infrastructuur, met inbegrip van regionale en grensoverschrijdende infrastructuur, ter ondersteuning van de economische ontwikkeling en het menselijk welzijn, met klemtoon op een betaalbare en billijke toegang voor iedereen.	De volgende ambities van het Lokaal Sportakkoord: - we helpen mensen, die niet vanzelfsprekend sporten en bewegen, om in beweging te komen; - alle kinderen van 0 tot 18 jaar bewegen hun hele jeugd en zijn motorisch vaardig; - sportverenigingen moeten toekomstbestendig worden; - sportlocaties zijn multifunctioneel in te zetten.	Periodiek overleg voeren met Optisport als exploitant van het zwembad en bijdragen in de exploitatie van het zwembad.		Er wordt periodiek overleg gevoerd met Optisport als exploitant van het zwembad.
		Subsidiëren van de ruitervereniging in de manege aan de Reddingsweg.		We subsidiëren de ruitervereniging.

		Voortzetten van de regeling buurtsportcoach in samenwerking met partners en waar mogelijk combineren met het Lokaal Sportakkoord.		De buurtsportcoach wordt ingezet als vakleerkracht bewegingsonderwijs. Vanaf 2024 is er voor deze combinatiefunctionaris een afbouwregeling van kracht vanwege gewijzigde regelgeving. De rol van de vroegere buurtsportcoach is verschoven naar de buurtsportcoördinator.
		Uitwerken van de mogelijkheden om het sportaanbod op het eiland te verbreden naar aanleiding van het behoefteonderzoek dat in 2022 is gedaan.		Het streven naar vitale sport en beweegaanbieders en een naar een duurzame sportomgeving zijn twee pijlers van het lokale sportakkoord. Binnen de sportraad wordt gewerkt aan de invulling hiervan. Bijvoorbeeld door het aanbieden van nieuwe sporten als pickleball, jeu de boules, dansen en kickboksen.

		Uitvoering van het Lokaal Sportakkoord met behulp van de aangestelde sportcoordinator die aan de slag gaat met betrokken partijen en inwoners en welke middels subsidie vanuit de rijksoverheid bekostigd wordt.		De buurtsportcoördinator is de trekker van het lokaal sportakkoord en medetrekker van het integraal preventie en gezondheidsplan. De regeling buurtsportcoach, coördinator en lokaal sportakkoord zijn ondergebracht in de brede specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Deze regeling loopt tot 2026 en voorziet deels in de kosten van de combinatiefunctionarissen.

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Niet-Sporters	%	2022	50,90	46,40	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Niet-Sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Geen data	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.530.00.6	Buurtsportcoach (sportverenigingen)	750	1.650	-900
6.530.10.6	Zwembad	144.150	175.316	-31.166
6.530.15.6	Gymnastieklokaal	3.547	2.740	807
6.530.20.6	Ruitersport	0	1.343	-1.343
6.530.25.6	Sport algemeen	33.675	-1.842	35.517
6.531.10.6	Groene sportvelden	9.060	7.100	1.960
Totaal baten		191.183	186.307	4.876

LASTEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.530.00.6	Buurtsportcoach (sportverenigingen)	-1.764	-2.500	736
6.530.10.6	Zwembad	-352.842	-408.399	55.557
6.530.15.6	Gymnastieklokaal	-21.007	-18.052	-2.955
6.530.20.6	Ruitersport	-5.667	-9.237	3.570
6.530.25.6	Sport algemeen	-46.067	-11.319	-34.748
6.531.10.6	Groene sportvelden	-24.439	-18.033	-6.406
Totaal lasten		-451.786	-467.540	15.754

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6530106 Zwembad We hebben van het rijk een specifieke uitkering ontvangen voor de vergoeding van meerkosten aan energie.		-52.383
6530256 Sport algemeen De specifieke uitkering van het rijk GALA is ontvangen.		-38.895
Overige verschillen < € 5.000		
Totaal		**0**

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6530106 Zwembad De ontvangen specifieke uitkering is ten gunste van het zwembad gebracht.		-52.383
6530256 Sport algemeen De specifieke uitkering van het rijk GALA is ontvangen en ten bate van sport algemeen gebracht.		-38.895

►1.4 /2 Cultuur

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 4 Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.	In stand houden en waar nodig vernieuwen van voorzieningen op het gebied van cultuur. Daarnaast bijdragen aan organisaties die kunst- en cultuurbeleving op het eiland aan zowel gasten als eigen inwoners aanbieden.	Bevorderen en stimuleren van kunst en cultuur door de subsidiering van o.a. de bibliotheek, muziekschool Opus 3, muziekvereniging I.N., de cultuurhistorische vereniging 't Heer en Feer en van culturele evenementen zoals het Kamermuziekfestival en het muziekconcours en eventueel nieuwe initiatieven.		We subsidiëren genoemde verenigingen en initiatieven en stimuleren onderlinge samenwerkingen.
Doel 11 Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.				
Doel 17 Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling.				

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
4.7 Er tegen 2030 voor zorgen dat alle leerlingen kennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn om duurzame ontwikkeling te bevorderen, onder andere via vorming omtrent duurzame ontwikkeling en duurzame levenswijzen, mensenrechten, gendergelijkheid, de bevordering van een cultuur van vrede en geweldloosheid, wereldburgerschap en de waardering van culturele diversiteit en van de bijdrage van de cultuur tot de duurzame ontwikkeling.				
11.4 De inspanningen verhogen om het culturele en natuurlijke erfgoed van de wereld te beschermen en veilig te stellen.		Opstellen van een concrete aanpak om het muziekonderwijs nieuw leven in te blazen samen met betrokkenen.		Het muziekonderwijs is opnieuw opgestart en is succesvol.
17.17 Doeltreffende openbare, publiek-private en maatschappelijke partnerschappen aanmoedigen en bevorderen, voortbouwend op de ervaring en het netwerk van partnerschappen.		Met verschillende partners onderhouden we betekenisvolle banden, waaronder overheden, het onderwijs, de bibliotheek, gezondheids- en welzijnsorganisaties, belangenverenigingen en onderzoeksinstituten.		We onderhouden banden met voornamelijk eilander partners en organisaties.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.002.20.6 Overige aangelegenheden oudheidkunde	0	0	0
6.510.10.6 Openbare bibliotheek	14.785	4.785	10.000
6.511.10.6 Muziekschool	0	0	0
6.540.10.6 Kunst en cultuur	0	0	0
6.821.15.9 Torens en uurwerken	0	0	0
Totaal baten	14.785	4.785	10.000

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.002.20.6 Overige aangelegenheden oudheidkunde	-19.444	-18.550	-894
6.510.10.6 Openbare bibliotheek	-99.413	-98.677	-736
6.511.10.6 Muziekschool	-34.335	-34.374	39
6.540.10.6 Kunst en cultuur	-41.812	-35.600	-6.212
6.821.15.9 Torens en uurwerken	-3.677	-4.526	849
Totaal lasten	-198.681	-191.727	-6.954

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6510106 Bibliotheek De vliegwielbijdrage laaggeletterheid was niet geraamd.		10.000

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6540106 Kunst en cultuur Er is meer aan subsidie verstrekt dan geraamd.		6.212

1.5 Mutatie reserves programma 1

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.11.2 Mutaties reserves programma 1	-238.449	-149.913	-88.536
Totaal baten	-238.449	-149.913	-88.536

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.11.2 Mutaties reserves programma 1	-186.111	-211.050	24.939
Totaal lasten	-186.111	-211.050	24.939

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Onttrekkingen		
Algemene reserve Aan het voorbereidingskrediet LOC is vanuit de Algemene reserve van vorige jaren nog geld overgebleven. Dat is dit jaar niet besteed. Wordt doorgeschoven naar volgend jaar. Per saldo budgettair neutraal. Zie programma 1.2-1		-26.695
Mutaties Reserve WMO Ingeschat was dat er meer kosten gemaakt zouden worden dan via de algemene uitkering ontvangen. Dit blijkt niet het geval.. Per saldo budgettair neutraal. Zie programma 1.3		-61.100

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Mutaties Reserve Samenwerkingsschool Yn de Mande Er is een bijdrage in het exploitatiesaldo geraamd, maar niet gerealiseerd.		18.440

Recapitulatie programma 1

Sociaal

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
1.1 Volksgezondheid, zorg en welzijn	84.306	49.876	34.430
1.2 Onderwijs en jeugd	918.967	428.199	490.768
1.3 Werk en inkomen	322.628	321.590	1.038
1.4 Sport en Cultuur	205.968	191.092	14.876
Totaal baten	1.531.869	990.757	541.112

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
1.1 Volksgezondheid, zorg en welzijn	-554.755	-583.697	28.942
1.2 Onderwijs en jeugd	-1.234.997	-660.316	-574.681
1.3 Werk en inkomen	-242.709	-272.642	29.933
1.4 Sport en Cultuur	-650.467	-659.267	8.800
Totaal lasten	-2.682.928	-2.175.922	-507.006

Totale saldo van baten en lasten	-1.151.059	-1.185.165	34.106

Toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
1.5 Mutaties reserves programma 1 - onttrekkingen	-238.449	-149.913	-88.536
1.5 Mutaties reserves programma 1 - toevoegingen	-186.111	-211.050	24.939
Saldo toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	-424.560	-360.963	-63.597

Resultaat programma 1	-1.575.619	-1.546.128	-29.491

Programma 2 Leefomgeving

Thema´s binnen dit programma:

2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

2.2 Verkeer en vervoer

2.3 Duurzaamheid, natuur en milieu

2.4 Fysieke leefomgeving

2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving

2.6 Openbare orde en veiligheid

2.7 Mutaties reserves programma 2

2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

►2.1 /1 Bestemmingsplannen

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 3 Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden. **Doel 4** Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen. **Doel 6** Verzeker toegang tot duurzaam beheer van water en sanitair voor iedereen. **Doel 7** Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen. **Doel 8** Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen. **Doel 9** Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.	Een goede ruimtelijke ordening.	**A. Bestemmingsplan Dorp** Het bestemmingsplan Verbrede reikwijde Schiermonnikoog – Dorp is vastgesteld. Er is Hoger Beroep aangetekend tegen het bestemmingsplan. Dit kan mogelijk leiden tot aanpassing van het bestemmingsplan. (SDG-doel 16)		Er wordt gewerkt aan een herstelbesluit. De verwachting is dat de raad medio juni 2024 een besluit kan nemen.
		B. Busremise Vaststelling van het bestemmingsplan is gepland eind 2022/begin 2023. (SDG-doel 8)		Plan is op 19 maart 2024 vastgesteld.
		C. Oude Busremise Door de bouw van de nieuwe busremise komt de locatie van de oude busremise vrij voor herontwikkeling. (SDG-doel 11)		De 1e contacten met de huidige eigenaar zijn gelegd.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 11 Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam. **Doel 13** Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden. **Doel 14** Behoud en maak duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en maritieme hulpbronnen. **Doel 15** Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen op het vasteland, beheer bossen en wouden duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe. **Doel 16** Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en bouw op alle niveaus doeltreffende,		**D. Inbreiding Noorderstreek** Het planologisch voorbereiden van een herontwikkeling van de betreffende locatie en het voorbereiden van de bestemmingsplanprocedure. (SDG-doel 11)		Gesprekken over verplaatsing zijn gaande.
		E. School Het planologisch mogelijk maken van de bouw van een nieuwe school. Zie onderwijs. (SDG-doel 4)		Vergunning is verleend.
		F. Omgevingsvisie Het starten met de opstelling van een Omgevingsvisie voor de gemeente Schiermonnikoog conform de afspraken met de gemeenteraad. (SDG-doelen 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14 en 15).		Sinds 1 januari is er extra capaciteit voor de Omgevingswet en is er gestart met de voorbereidingen waarbij de Omgevingsvisie onderdeel van uitmaakt..

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
verantwoordelijke en toegankelijke instellingen uit.		**G. Buitengebied** Het treffen van planologische voorbereidingen om het bestemmingsplan Buitengebied te actualiseren. (SDG-doelen 3, 6, 7, 8, 9, 11, 13 14, 15 en 16)		Aangezien op 1 januari 2024 de Omgevingswet van kracht is worden deze voorbereidingen meegenomen in het de route om te komen tot een dekkend Omgevingsplan.
	Behoud van de natuur op het eiland en op Zee, m.n. de Waddenzee.	**Net op Zee** De gemeente volgt kritisch de ontwikkelingen van de aanleg van een stroomkabel vanaf het windmolenpark op de Noordzee naar het vaste land. (SDG-doel 14)		
	Werken conform de regels van nieuwe wetgeving.	**Inwerkingtreding Omgevingswet per 1 januari 2023** Het treffen van eventuele aanpassingen en mogelijk verbeteringen zodat conform de nieuwe Omgevingswet gewerkt kan worden. (SDG-doel 16)		Ondanks dat niet alle minimale acties zijn gehaald (de belangrijkste wel) kan de gemeente Schiermonnikoog vanaf 1 januari 2024 werken met de Omgevingswet. In 2024 worden de overige minimale acties verder opgepakt en afgerond. Daarnaast wordt een start gemaakt om te komen tot een Omgevingsvisie en een-plan. In dit kader zal dienstverlening aan de inwoners en ondernemers een belangrijke rol spelen wat leidt tot een Dienstverleningsvisie.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Afstemming en gezamenlijk optrekken binnen het samenwerkingsverband De Waddeneilanden.	**Samenwerking De Waddeneilanden** Wij informeren elkaar en trekken gezamenlijk op waar dat mogelijk is.		Formatie/capaciteit is weer op orde. Afstemmen en gezamenlijk optrekken wordt in 2024 gecontinueerd.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.810.10.7 Bestemmingsplannen	41.743	50.000	-8.257
6.830.00.0 Woningbouwlocatie Oost	47.722	45.000	2.722
Totaal baten	89.465	95.000	-5.535

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.810.10.7 Bestemmingsplannen	-265.767	-487.005	221.238
6.830.00.0 Woningbouwlocatie Oost	-44.789	-42.301	-2.488
Totaal lasten	-310.557	-529.306	218.749

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting		
6810107 Bestemmingsplannen De raming voor de provinciale bijdrage bij de busremise is lager dan geraamd.		-8.257

LASTEN

Toelichting		
6810107 Bestemmingsplannen De geraamde onttrekking uit de reserve heeft nog niet plaats gevonden.		236.593
6810107 Bestemmingsplannen De onttrekking uit de reserve voor inspiratiegidsen heeft nog niet plaats gevonden.		65.000
6810107 Bestemmingsplannen		

►2.1 /2 Wonen en volkshuisvesting

SDG Doelen Wonen en Volkshuisvesting	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
11 Duurzame steden en gemeenschappen *11.1 Tegen 2030 voor iedereen toegang voorzien tot adequate, veilige en betaalbare huisvesting en basisdiensten, en sloppenwijken verbeteren*	Actueel beleid op wonen waarbij we passend toewijzen en doorstroming optimaliseren.	Vaststellen nieuwe woonvisie. Evalueren huisvestingsverordening 2020-2024. Hernieuwen en vaststellen huisvestingsverordening. Daarbij ook zorgdragen voor de juiste afstemming met het bestemmingsplan.		Op 19 maart 2024 is de Woonvisie vastgesteld. De concept Huisvestingsverordening wordt in april voorgelegd aan de gemeenteraad.
	Grip hebben en houden op een betaalbare voorraad koopwoningen.	Realiseren van duurzaam betaalbare koopwoningen op bouwlocatie Oost.		Er is voor het realiseren van woningbouwprojecten een projectleider aangesteld. Op dit moment wordt onderzocht op welke manier duurzaam betaalbare woningen op Oost gerealiseerd kunnen worden.
	Invulling geven aan bouwlocatie Oost.	Invulling geven aan de overgebleven kavels op bouwlocatie Oost met duurzaam betaalbare koopwoningen.		Er is voor het realiseren van woningbouwprojecten een projectleider aangesteld. Op dit moment wordt onderzocht op welke manier duurzaam betaalbare woningen op Oost gerealiseerd kunnen worden.

SDG Doelen Wonen en Volkshuisvesting	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Mogelijkheden onderzoeken voor locatie Noord van Oost in samenhang met de realisatie van de nieuwe busremise.		Op Noord van Oost zijn geen mogelijkheden voor Woningbouw.
	Terugdringen illegaal gebruik woningen.	Toezicht houden op het juiste gebruik (permanent en/of recreatief) van woningen (doorlopende actie).		Minder tijd dan wat nodig is door openstaande vacatures op RO en juridisch vlak. Het project loopt daardoor langzamer dan verwacht.
	Voldoende huisvesting voor (seizoens)personeel.	Aan de hand van het onderzoek naar personeelshuisvesting 2021 en het onderzoek van Rho mogelijkheden voor personeelshuisvesting benutten. In samenwerking met GRAS/boeren en SOV.		Het Rho onderzoekt moet geactualiseerd worden. Daarnaast moeten de juridische mogelijkheden verder uitgediept worden. Hierdoor loopt het project langzamer dan verwacht.
	Locaties voor nieuwbouw optimaal benutten.	Mogelijkheden voor herbestemming locatie Boelensschool onderzoeken. Starten met de uitvoering van herbestemming Oude Centrale. Mogelijkheden voor woningbouw bij het LOC uitwerken.		Bij de uitvoering van de Woonvisie zal onderzocht worden hoe de verschillende inbreidingslocaties benut kunnen worden. De projectleider is begonnen met het project woningbouw op de locatie van de Oude Centrale.

SDG Doelen Wonen en Volkshuisvesting	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Bewonersinitiatieven kansen geven.	Samenwerking/faciliteren woningbouwcoöperatie in oprichting (Wadden Wonen) en de Dorpsontwikkelingsmaatschappij (DOM) van de Provincie Fryslân.		
	Alternatieve woonvormen passend ruimte bieden.	Onderzoek naar de mogelijkheden voor alternatieve woonvormen op Schiermonnikoog, zoals tiny houses, collectief wonen, building with nature etc.		In samenwerking met WaddenWonen wordt deels invulling gegeven aan dit doel. Echt onderzoek naar de mogelijkheden is nog niet uitgevoerd. Binnen de Regiodeal is dit onderwerp ook opgenomen. Helaas loopt de opstart van de Regiodeal langzamer dan verwacht en is er nog niet gestart met de uitvoering van de verschillende projecten.

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2022	26,70	9,30	01-03-2024
Demografische druk	%	2023	78,20	70,30	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Nieuw gebouwde woningen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.	Basisregistratie adressen en gebouwen
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.822.00.0 Overige volkshuisvesting	5.249	3.000	2.249
Totaal baten	5.249	3.000	2.249

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.822.00.0 Overige volkshuisvesting	-121.665	-110.117	-11.548
Totaal lasten	-121.665	-110.117	-11.548

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6822000 Overige volkshuisvesting De kostenpost aan juridische ondersteuning is overschreden.		-9.562

2.2 Verkeer en vervoer

►2.2 /1 Verkeer en vervoer

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 3 Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden.	We willen een autoluw eiland zijn en blijven.	We blijven terughoudend bij het verlenen van ontheffingen voor het rijverbod. We wijzen aanvragers van een ontheffing op alternatieven en op de voorwaarden die gelden. We blijven inwoners, bedrijven en gasten bewust maken van het autoluwe karakter van het eiland	 	We zijn terughoudend met het verlenen van ontheffingen van het rijverbod en wijzen aanvragers op alternatieven.
	We maken het centrum van het dorp meer autoluw.	We zetten de gesloten verklaring van Middenstreek-Nieuwstreek-Reeweg in de maanden juli en augustus voort. We richten het centrumgebied in als woonerf (maximaal 15 km/uur en alleen parkeren op gemarkeerde plekken).	 	Dit is met een verkeersbesluit geregeld. In 2023 is onderzoek gedaan naar het inrichten van het dorpscentrum, Oost en Bungalowpark De Monnik als woonerf. In 2024 verwachten we de inrichting van het woonerf voor te bereiden.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Parkeerproblematiek aanpakken.	We betrekken dit onderwerp in het periodiek overleg met de politie en we investeren in eigen handhavingscapaciteit.		Dit onderwerp komt bij elk overleg met de politie aan de orde.
Doel 9 Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.	We zijn actief betrokken bij de bestaande en nieuwe concessies voor busvervoer op het eiland en de Waddenveren.	We overleggen met Wagenborg en de Provincie over de voorbereiding van de nieuwe concessieverlening in 2029 en de tussentijdse evaluatie in 2023. De concessie voor busvervoer door Arriva is verlengd tot eind 2024. We zijn betrokken bij de concessieverlening voor busvervoer vanaf 2025. We blijven inzetten op elektrische bussen met aangepaste snelheid in het dorp.	 	We overleggen met de concessiehouder het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en hebben inbreng in de Nota van Uitgangspunten voor de nieuwe veerconcessie. De aanbesteding van de busconcessie is afgerond met de voorwaarden van elektrische bussen en aangepaste snelheid in het dorp.
	We willen de verkeersveiligheid vergroten waar dat nodig is.	We voeren een evaluatie uit van de verkeersmaatregelen aan de Heereweg, Reddingsweg, Oostereeweg en Badweg om de snelheid te beperken.		Het voorstel voor verkeersveiligheidsmaatregelen op de Veerweg en de Heereweg is door de raad behandeld, maar heeft vooralsnog niet geleid tot uitvoering van de voorgestelde maatregelen.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 7 Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen.	We stimuleren en faciliteren duurzame mobiliteit voor onze inwoners, bedrijven en onze gasten.	We faciliteren laadpalen op centraal gelegen plek(ken) op eiland en in Lauwersoog in overeenstemming met de concessie van de OVEF. We faciliteren deelmobiliteit op het eiland en in Lauwersoog in overleg met samenwerkingspartners.	 	We bereiden het plaatsen van twee laadpalen voor op basis van het plaatsingsbeleid laadinfrastructuur. We zijn in overleg met gemeente Het Hogeland hierover. We zijn in overleg met gemeente Het Hogeland hierover.
Doel 9 Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.	We zijn actief betrokken bij de ontwikkelingen op het gebied van verkeer in Lauwersoog.	We nemen deel aan het overleg over de gebiedsvisie Lauwersoog waaraan de Provincies Groningen en Fryslan en de gemeenten Het Hoge Land en Noardeast werken.		Twee maal per jaar is er bestuurlijk overleg met gemeente Het Hogeland. Gemeente Schiermonnikoog is ambtelijk vertegenwoordigd in de projectgroep verkeer en parkeren Lauwersoog van gemeente Het Hogeland.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.210.10.1 Verkeersregelingen	0	0	0
6.210.10.3 Wegen, straten en pleinen en verkeersmaatregelen	8.500	0	8.500
6.210.10.4 Openbare verlichting	0	0	0
6.210.15.3 Veerdam	0	0	0
6.210.15.8 Auto-ontheffingen	67.860	63.760	4.100
Totaal baten	76.360	63.760	12.600

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.210.10.1 Verkeersregelingen	-36.437	-54.849	18.412
6.210.10.3 Wegen, straten en pleinen en verkeersmaatregelen	-288.099	-270.257	-17.842
6.210.10.4 Openbare verlichting	-30.766	-28.271	-2.495
6.210.15.3 Veerdam	-7.030	-11.670	4.640
6.210.15.8 Auto-ontheffingen	-23.585	-23.585	0
Totaal lasten	-385.918	-388.632	2.714

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6210103 Wegen, straten en pleinen en verkeersmaatregelen Het voordeel is ontstaan door de verkoop van een veegmachine.		8.500

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6210103 Wegen, straten en pleinen en verkeersmaatregelen Er zijn minder goederen en diensten aangekocht dan was geraamd.		6.805
6210101 Verkeersregelingen Er heeft minder inhuur plaats gevonden dan was geraamd.		-26.285
6210101 Verkeersregelingen Er zijn meer goederen en diensten gekocht dan was geraamd.		15.429

2.3 Duurzaamheid, natuur en milieu

►2.3 /1 Duurzaamheid

SDG Doelen Duurzaamheid	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 7 Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen. **Doel 11** Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam. Doel 13 Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden.	Social Development Goals (SDG's) verder implementeren in de organisatie.	Samenwerking bewonersinitiatief werkgroep Fairtrade/SDG's. SDG doelen implementeren in de begroting. Jaarlijkse SDG markt organiseren met eilander ondernemers en organisaties/verenigingen.	✓ ✓ ✓	
7.1 Tegen 2030 universele toegang tot betaalbare, betrouwbare en moderne energiediensten garanderen.	Uitvoering Dursum Eilaun.	Uitvoering isolatiecampagne, waarbij al onze inwoners kunnen meedoen. Uitrol van nieuwe energiescans.	✓	De uitrol van de nieuwe energiescans is via het project Aardgasvrij Eiland gerealiseerd. Ook is een subsidie voor natuurlijkvriendelijk isoleren opgezet. Daarnaast ondersteunen twee energieadviseurs en een energiecoach de inwoners met het nemen van isolerende maatregelen.

SDG Doelen Duurzaamheid	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
7.2 Tegen 2030 in aanzienlijke mate het aandeel hernieuwbare energie in de globale energiemix verhogen.		Onderzoek naar de mogelijkheden voor zon, wind en groen gas in combinatie met de capaciteit van de Wadkabel en de netcongestie. Op basis van deze onderzoeken beleid maken voor de opwek van duurzame energie.	 	Rapport is opgeleverd. Op basis van het rapport kunnen we starten met het maken van beleid. Het streven is om dit in 2024 vast te laten stellen.
11.3 Tegen 2030 inclusieve en duurzame stadsontwikkeling en capaciteit opbouwen voor participatieve, geintegreerde en duurzame planning en beheer van menselijke nederzettingen in alle landen.		Goede voorlichting over financieringsmogelijkheden en het opzetten van een duurzaamheidslen-ing voor onze inwoners		Voorlichting is opgepakt binnen het project Aardgasvrij Eiland.
13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.	Vaststellen Regionale Energiestrategie (RES) 2.0.	Actief betrokken zijn		RES = FET
	Energiearmoede tegengaan en voorkomen.	Inzet van de SPUK Energiearmoede door middel van witgoed actie. Informatievoorziening over de financieringsmogelijkheden op het gebied van duurzaamheid verbeteren in samenwerking met Sociaal Domein.		Witgoedactie loopt. Informatievoorziening is opgezet via het project Aardgasvrij Eiland.

SDG Doelen Duurzaamheid	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Starten uitvoering Transitievisie Warmte (TVW).	Wijkuitvoeringsplannen (WUP) opstellen. Uitvoering PAW project.		Vooralsnog is alleen voor Nieuw-Dokkum een WUP opgezet. (PAW). De overige WUP's worden gedurende het project Aardgasvrij Eiland verder uitgewerkt in 2024 – 2026.
	Verduurzamen gemeentelijk vastgoed.	Uitvoering nieuwe meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) en verduurzaming.		Uitvoering verduurzaming is opgestart.
	Verduurzamen woningvoorraad Woon Friesland.	Prestatieafspraken naleven en samenwerking voortzetten. Samenwerken in het PAW project.		
	Verduurzamen maatschappelijk vastgoed.	Uitvoering verduurzaming zwembad, voetbalvereniging en tennisvereniging incl. LED verlichting velden.		Verduurzaming zwembad is uitgevoerd. De voetbal- en tennisvereniging kunnen in 2024 starten met de uitvoering.
7.a Tegen 2030 de internationale samenwerking verhogen om toegang te vergemakkelijken tot onderzoek en technologie inzake schone energie, met inbegrip van de hernieuwbare energie, de energiedoeltreffendheid en de geavanceerde en schonere fossiele brandstoffentechnologie, en de investering promoten in energie-infrastructuur en schone energietechnologie.	Netcongestie oplossen.	Onderzoek naar (innovatieve) oplossingen voor de netcongestie en de capaciteit van de Wadkabel in combinatie met duurzame opwerk van energie. Dit doen we in samenwerking met de andere Friese Waddeneilanden.		Onderzoeken lopen. Liander is hierbij ook betrokken. De congestie zorgt voor vertraging bij het realiseren van projecten.

SDG Doelen Duurzaamheid	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
13.3 De opvoeding, bewustwording en de menselijke en institutionele capaciteit verbeteren met betrekking tot mitigatie, adaptatie, impactvermindering en vroegtijdige waarschuwing inzake klimaatverandering.	Participatie in de Energietransitie.	Bijeenkomsten, vlogs, social media, filmpjes, nieuwsbrief.		Er wordt een communicatie medewerker aangetrokken in 2024, met als hoofdtaak communicatie duurzaamheid.
		Onderzoek naar nieuwe communicatie technieken en kanalen om doelgroepen breder en beter te bereiken.		De Groene Courant, facebook en een nieuwe website zijn opgezet. Ook wordt er gewerkt met talkshows en een YouTube kanaal. Wordt in 2024 verder opgepakt met de nieuwe communicatie medewerker.
11.2 Tegen 2030 toegang voorzien tot veilige, betaalbare, toegankelijke en duurzame vervoerssystemen voor iedereen, waarbij de verkeersveiligheid verbeterd wordt, met name door het openbaar vervoer uit te breiden, met aandacht voor de behoeften van mensen in kwetsbare situaties, vrouwen, kinderen, personen met een handicap en ouderen.	Uitvoering klimaattafel mobiliteit.	Uitvoering vastgesteld laadbeleid en plaatsingsbeleid.		Laadbeleid is vastgesteld in 2024.

SDG Doelen Duurzaamheid	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
SDG Doelen Milieu				
11.6 Duurzame steden en gemeenschappen. Tegen 2030 de nadelige milieu-impact van steden per capita reduceren, ook door bijzondere aandacht te besteden aan de luchtkwaliteit en aan het gemeentelijk en ander afvalbeheer.	Schiermonnikoog schoner en stiller maken.	Uitvoering van de wettelijke milieutaken op het gebied van milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving. De FUMO behandelt milieumeldingen en controleert op milieuregels overeenkomstig het VTH-beleid Fryslân. Met de FUMO samenwerken op toezicht bij het verwijderen van asbesthoudend materiaal bij sloopwerkzaamheden (eigen toezichthouders zijn ogen en oren in het veld). In 2023 stimuleren we de vrijwillige sanering van asbestdaken door stimuleringsacties en voorlichting.	 	Wordt in 2024 opgepakt in combinatie met de mogelijkheid voor een lening.

SDG Doelen Duurzaamheid	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
9.4 Industrie, innovatie en infrastructuur. Tegen 2030 de infrastructuur moderniseren en industrieën aanpassen om hen duurzaam te maken, waarbij de focus ligt op een grotere doeltreffendheid bij het gebruik van hulpbronnen en van schonere en milieuvriendelijke technologieën en industriële processen, waarbij alle landen de nodige actie ondernemen volgens hun eigen respectieve mogelijkheden.		Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het (op termijn) invoeren van een zero-emissiezone zodat er alleen nog emissievrije voertuigen op het eiland rijden.		Het onderzoek is opgestart en wordt begin 2024 afgerond.
12.8 Verantwoorde consumptie en productie. Tegen 2030 garanderen dat mensen overal beschikken over relevantie informatie over en zich bewust zijn van duurzame ontwikkeling en levensstijlen die in harmonie zijn met de natuur.	Meer duisternis creëren.	In 2023 maken we een plan om de lichtmasten te voorzien van LED verlichting. We gaan over op LED verlichting in 2025, omdat de armaturen dan aan het eind van hun levensduur zijn en vervangen moeten worden (thema 2.4 fysieke leefomgeving).		Plan is opgesteld.

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Hernieuwbare elektriciteit	%	2021	28,70	33,10	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	RWS

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.723.10.7 Milieubeheer	0	0	0
6.822.10.7 Duurzaamheid	246.511	498.033	-251.522
Totaal baten	246.511	498.033	-251.522

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.723.10.7 Milieubeheer	-37.906	-55.453	17.547
6.822.10.7 Duurzaamheid	-401.956	-712.954	310.998
Totaal lasten	-439.863	-768.407	328.544

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6822107 Duurzaamheid Het gaat hierbij om de door het rijk beschikbaar gestelde duurzaamheidsregeling, zoals PAW en de regeling energiebesparende maatregelen.		-256.191
6822107 Duurzaamheid		
Overige verschillen < € 5.000		
Totaal		**0**

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6723107 Milieubeheer Het gaat hierbij om de door het rijk beschikbaar gestelde duurzaamheidsregeling, zoals PAW en de regeling energiebesparende maatregelen.		322.641

►2.3 /2 Natuur

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 15 Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen en wouden duurzaam, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.	Rust, ruimte, stilte en donkerte op Schiermonnikoog behouden.	De kernwaarden rust, ruimte, enz. zijn uitgewerkt in de tien pijlers van Schiermonnikoog. Bij nieuwe activiteiten zullen wij steeds kijken of ze binnen de kernwaarden passen.		NB uitwerking van de 10 pijlers staat bij programma 3
	Biodiversiteit bevorderen in samenwerking met natuurmonumenten, provincie, boeren en burgers.	We voeren de activiteiten uit het bijenpact dat eind 2022 ondertekend is in 2023 uit.		
		We zetten het bestrijden van invasieve exoten de komende jaren voort. In 2023 besteden we extra aandacht aan het bestrijden van Reuzenberenklauw, Japanse Duizendknoop en Amerikaanse vogelkers.		
		Blijvend overleg voeren met provincie en andere partijen over de provinciale Agenda Biodiversiteit. Dit doen we op uitnodiging van de provincie.		

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 14 Behoud en maak duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en maritieme hulpbronnen.	(Recreatieve) activiteiten moeten kunnen plaatsvinden met behoud van de natuurlijke waarden van het gebied.	We zorgen ervoor dat bewoners betrokken worden bij de voorbereiding en uitwerking van de dijk- en duinversterking door gesprekken met het Wetterskip en het mede-organiseren van bewonersavonden. Planning: 2021: voorverkenning met directe stakeholders. 2022-2024: verkenningsfase met o.a. bewoners. 2025: werkzaamheden door Wetterskip. 2027-2028: Uitvoering werkzaamheden		
Doel 15 Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen en wouden duurzaam, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.	(Recreatieve) activiteiten moeten kunnen plaatsvinden met behoud van de natuurlijke waarden van het gebied.	In 2023 gaat Rijkswaterstaat voorstellen de basiskustlijn rond paal 4-5 iets naar het binnenland te verplaatsen. Dit is voldoende veilig en is zo afgesproken met gemeente, strandondernemers, RWS, Wetterskip Fryslân en Natuurmonumenten. Een strandzandsuppletie is dan waarschijnlijk niet nodig. We gebruiken dit jaar om e.e.a. goed uit te werken. Uitgangspunt bij eventuele kustsuppletie is om activiteiten op het Activiteitenstrand te kunnen laten bestaan.		De basiskustlijn is in 2023 herzien. Dit wordt in 2024 geformaliseerd. Alle stakeholders (waaronder strandondernemers) zijn in dit proces goed meegenomen.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		We praten actief mee bij de nieuwe organisatiestructuur van het Nationaal Park (Nationaal Park Nieuwe Stijl) tijdens minimaal twee bestuurlijke en tweemaandelijkse ambtelijke overleggen. De komende jaren worden er nieuwe plannen gemaakt, waarbij afstemming met de bevolking essentieel is. Planning: 2022-2023: opstellen Ontwikkelplan met daarin onder andere: - nieuw Beheer- en Inrichtingsplan - plan voor wetenschappelijk onderzoek, afgestemd op vragen binnen Nationaal Park - transitie klimaat en energie		-We merken vertroebeling van de relaties binnen het Nationaal Park. Niet alle onderwerpen worden meer voorgelegd aan het Overlegorgaan. De structuur van het Nationaal Park staat of valt met de medewerking van álle partners. In 2023 zijn hierover veel gesprekken gevoerd. Eind 2023 werd duidelijk dat er een nieuwe voorzitter én nieuwe secretaris voor het Nationaal Park zouden komen. Begin 2023 zijn wel meerdere gesprekken geweest (zowel in het veld als binnen) met inwoners en organisaties om te komen tot een nieuw beheerplan voor het Nationaal Park om het oude plan te vervangen. Dit heeft door bovenstaande vertraging opgelopen. Het streven is om het plan voor 1 juli 2024 af te hebben, zodat we gebruik kunnen maken van subsidies.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		We praten actief mee bij de tussenevaluatie van het Beheerplan N2000.		
		Op een Waddeneiland heeft iedereen al snel te maken met natuur(bescherming). Ook bij de (ver)bouw van gebouwen. In 2022 hebben we een dorpsbreed huismussenonderzoek laten doen. In 2023 gaan we goed kijken hoe dit bevalt en of aanvullingen of uitbreiding van dit onderzoek nodig is.		We lopen hierin voor binnen de provincie Fryslân. Landelijk gebeurt er ook veel op dit vlak. De provincie heeft in 2023 laten weten dat zij in 2024 met een subsidieregeling komen voor een volledig natuuronderzoek. Dit zal ons helpen met het verduurzamen van gebouwen omdat we daarvoor ook andere soorten moeten onderzoeken.
		We initiëren contact met de rijksoverheid over de nieuwe regels rondom het vissen met recreatieve staand wantnetten. We blijven hier pleiten d.m.v. brieven om deze manier van vissen mogelijk te houden.		

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.240.10.3 Afwatering en landaanwinning	0	0	0
6.550.10.7 Natuur- en landschapsbescherming	0	1.500	-1.500
Totaal baten	0	1.500	-1.500

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.240.10.3 Afwatering en landaanwinning	-19.111	-25.723	6.612
6.550.10.7 Natuur- en landschapsbescherming	-25.608	-39.078	13.470
Totaal lasten	-44.719	-64.801	20.082

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6240103 Afwatering en landwinning		
Er is iets minder uitbesteed dan geraamd.		6.657
6550107 Natuur- en landschapsbescherming		
De quickscan natuur heeft nog niet plaats gevonden.		11.970
Totaal		**18.627**

2.4 Fysieke leefomgeving

►2.4 /1 Fysieke leefomgeving

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 11 Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.	We borgen een goede onderhoudsstaat van de openbare ruimte, die recht doet aan het groene en authentieke karakter van het dorp. Daardoor draagt de openbare ruimte postief bij aan een aangenaam leef- en verblijfsklimaat van inwoners en recreanten.	We starten in 2023 met het uitvoeren van het wegenbeheerplan 2023 – 2032.		We hebben het oostelijk deel van de Heereweg herstraat met betonklinkers die bij Bungalowpark De Monnik beschikbaar kwamen.
		We pakken het beheer en onderhoud van de nieuwe openbare ruimte in nieuwbouwwijk Oost fase 2 voortvarend op.		Beheer en onderhoud is opgenomen in ons reguliere werkzaamheden.
		We bestrijden (Reuzenberenklauw, Japanse Duizendknoop, Reuzenspringbalsemien, Dijkviltbraam, Amerikaanse vogelkers) en beheersen (Rimpelroos) invasieve exoten de komende jaren en overleggen daarover met Natuurmonumenten. We stimuleren inwoners om Reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop uit hun tuinen te verwijderen.		We hebben invasieve exoten, als Japanse Duizendknoop, Reuzenberenklauw, Reuzenspringbalsemien, Dijkviltbraam en Amerikaanse vogelkers bestreden.
		We blijven overhangend groen gericht aanpakken.		We hebben overhangend groen waar nodig gesnoeid.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		We vervangen klein materieel met een benzinemotor door elektrisch aangedreven materieel, zoals bladblazers, kettingzagen en bosmaaiers.		We hebben in 2023 motorbladblazers vervangen door elektrische.
Doel 15 Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen en wouden duurzaam, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.	We vergroten de biodiversiteit in de openbare ruimte door het beter borgen van ecologisch maaibeheer in een nieuw maaibestek en het uitvoeren van de maatregelen die voortkomen uit het Bijenpact gemeente Schiermonnikoog.	We borgen ecologisch maaibeheer in een nieuw bestek in samenwerking met Natuurmonumenten en Wetterskip Fryslan. We voeren de maatregelen uit die in het Bijenpact gemeente Schiermonnikoog zijn afgesproken.		Het ecologisch maaibeheer is vastgelegd in het bestek met Gebr. van der Lee. We hebben een bloemenweide ingezaaid en bijvriendelijke bloembollen geplant zoals we in het Bijenpact hebben afgesproken.
Doel 11 Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.	We behouden en versterken het aanzien van het dorp.	We houden een gezond en veilig bomenbestand in stand en breiden het zo mogelijk uit. Een gezond en veilig bomenbestand levert nu en in de toekomst een waardevolle bijdrage aan de natuurlijke sfeer en leefbaarheid van het dorp en aan de gezondheid van inwoners en bezoekers.		We hebben onderhoudsnoei uitgevoerd en 15 nieuwe bomen geplant.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		We starten met de voorbereiding van de herinrichting van het van der Molenpad. We willen dit gebied in overleg met aanwonenden opwaarderen nu de busgarage van Hotel van der Werff is gesloopt.		Vanaf medio maart 2024 zijn de voorbereidingen gestart.
		Om de dorpskern op te fleuren, blijven we bloembakken aan meerdere lichtmasten ophangen in het groeiseizoen.		Zoals ieder jaar hebben de hangingbaskets tot ver in de nazomer gebloeid.
		In 2023 maken we een plan om de lichtmasten te voorzien van led-verlichting. We gaan over op LED-verlichting in 2025, omdat de armaturen dan aan het eind van hun levensduur zijn en vervangen moeten worden.		Het plan is gereed. In 2024 bereiden we de uitvoering voor.
Doel 6 Verzeker toegang tot duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen. **Doel 13** Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden.	Een goed en adequaat beheer van de riolering in het belang van de volksgezondheid, het milieu en het beperken van regen- en grondwateroverlast.	We koppelen waar mogelijk de afvoer van regenwater af van het gemengd riool, veelal in combinatie met wegonderhoud. Ook benutten we mogelijkheden om regenwater te bergen in de openbare ruimte om overlast bij hevige regenbuien te beperken.		In 2023 hebben we een subsidieaanvraag gedaan voor klimaatadaptieve maatregelen. Begin 2024 is die toegekend.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Een begraafplaats waarvan de toekomstbestendigheid is verzekerd, zodat zo lang mogelijk van de huidige begraafplaats gebruik kan worden gemaakt.	We zorgen voor een goed onderhouden begraafplaats. We onderhouden de paden en het groen op en rond de begraafplaats. We schrijven rechthebbenden van graven aan over het onderhoud van graven en grafmonumenten.		We hebben het reguliere onderhoud uitgevoerd.
		We geven uitvoering aan het onderhoudsplan historische graven.		We zijn bezig met de voorbereidingen. De uitvoering van het onderhoudsplan zal naar verwachting vanaf 2024 plaatsvinden.
		We geven uitvoering aan het plan van aanpak ‘Graven voor onbepaalde tijd’.		We zijn bezig met de voorbereidingen De uitvoering van het plan van aanpak zal naar verwachting vanaf 2024 plaatsvinden.
	In overleg met Rijkswaterstaat passen we de beheerovereenkomst van de veerdam aan met het uitgangspunt dat de gemeente uitsluitend verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van de weg en de bovengrondse voorzieningen.	Rijkswaterstaat voert in 2023 en 2024 groot onderhoud uit in de veerhaven en wil de layout van het concessiegebied optimaliseren. We willen met belanghebbenden onderzoeken of een betere layout van de hele openbare ruimte bij kan dragen aan het beter begeleiden van verkeersstromen op (zeer) drukke momenten.		We zijn in overleg met RWS.

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Omvang huishoudelijk restaf-val	Kg/inwoner	2022	389,00	148,00	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Omvang huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.	CBS

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijzi-ging	Verschil
6.001.20.0	Ambtswoning burgemeester	16.960	13.700	3.260
6.310.10.3	Bedrijfsterreinen	16.718	14.650	2.068
6.310.10.4	Bedrijventerrein vm manege Melle Grietjespad	9.879	15.000	-5.121
6.330.20.3	Benzinestation	7.294	8.000	-706
6.560.10.3	Openbaar groen	14.516	10.924	3.592
6.670.15.6	Dorpshuis	2.387	2.624	-237
6.721.10.3	Huishoudelijk afval	25.146	8.890	16.256
6.721.10.4	Verpakkingsmateriaal (gescheideninzameling)	11.937	15.495	-3.558
6.721.15.3	Bedrijfsafval	0	0	0
6.722.10.3	Riolering	1.712	1.712	0
6.724.10.3	Aula	23	1.240	-1.217
6.724.15.3	Begraafplaats	476	0	476
6.725.10.2	Afvalstoffenheffing / rechten huishoudelijk afval	379.293	383.875	-4.582
6.725.15.2	Reinigingsrechten bedrijfsafval	14.370	13.000	1.370
6.726.10.2	Rioolheffing	209.562	215.721	-6.159
6.732.10.3	Begraafplaatsrechten	31.486	30.939	547
6.820.15.9	Woningen (verhuur)	21.894	21.825	69
6.820.20.9	Doorstroomwoningen	67.895	65.165	2.730
6.820.25.9	Overige gebouwen	3.800	4.359	-559
6.820.30.9	Reddingsweg 2	9.200	9.995	-795
6.820.35.9	Willemshof 11/11a	16.244	17.040	-796
6.820.40.9	Garageboxen	5.882	5.875	7
6.820.45.9	Noorderstreek 40	0	0	0
6.820.50.9	Koningshuis, Nieuwestreek 1	10.926	8.526	2.400
6.820.55.9	vm.Bezoekerscentrum, Torenstreek 20	10.741	6.000	4.741
Totaal baten		888.339	874.555	13.784

LASTEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.001.20.0	Ambtswoning burgemeester	-24.138	-27.138	3.000
6.310.10.3	Bedrijfsterreinen	-10.022	-24.814	14.792
6.310.10.4	Bedrijventerrein vm manege Melle Grietjespad	-9.879	-15.000	5.121
6.330.20.3	Benzinestation	-8.721	-10.189	1.468
6.560.10.3	Openbaar groen	-265.256	-272.688	7.432
6.670.15.6	Dorpshuis	-45.820	-46.370	550
6.721.10.3	Huishoudelijk afval	-307.431	-305.182	-2.249
6.721.10.4	Verpakkingsmateriaal (gescheideninzameling)	-2.048	-11.400	9.352
6.721.15.3	Bedrijfsafval	-50.212	-57.189	6.977
6.722.10.3	Riolering	-166.423	-174.836	8.413
6.724.10.3	Aula	-5.450	-6.122	672
6.724.15.3	Begraafplaats	-23.275	-23.173	-102
6.725.10.2	Afvalstoffenheffing / rechten huishoudelijk afval	0	0	0
6.725.15.2	Reinigingsrechten bedrijfsafval	3.216	0	3.216
6.726.10.2	Rioolheffing	0	0	0
6.732.10.3	Begraafplaatsrechten	0	0	0
6.820.15.9	Woningen (verhuur)	-25.385	-25.665	280
6.820.20.9	Doorstroomwoningen	-60.552	-61.697	1.145
6.820.25.9	Overige gebouwen	-44.532	-31.470	-13.062
6.820.30.9	Reddingsweg 2	-9.184	-10.842	1.658
6.820.35.9	Willemshof 11/11a	-9.556	-14.313	4.757
6.820.40.9	Garageboxen	-3.828	-3.885	57
6.820.45.9	Noorderstreek 40	-13.328	-14.998	1.670
6.820.50.9	Koningshuis, Nieuwestreek 1	-21.506	-21.746	240
6.820.55.9	vm.Bezoekerscentrum, Torenstreek 20	-31.057	-56.985	25.928
Totaal lasten		-1.134.387	-1.215.702	81.315

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6721103 Huishoudelijk afval Het dividend van de Afvalsturing Friesland ligt hoger dan geraamd.		12.793

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6310103 Bedrijfsterreinen Er is minder ingehuurd voor de bedrijventerreinen.		17.500
6560103 Openbaar groen De afschrijvingen zijn lager uitgevallen.		7.692
6820259 Woningen Voor het opstellen van het MJOP is extern advies ingehuurd.		-15.125
6820559 vm.Bezoekerscentrum, Torenstreek 20 Het budget voor de herontwikkeling van het voormalig bezoekerscentrum is nog niet volledig benut.		26.962

2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving

►2.5 /1 Vergunningverlening, toezicht en handhaving

SDG Doelen VTH	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
16.3 Vrede, justitie en sterke publieke diensten. De rechtsregels bevorderen op nationaal en internationaal niveau en gelijke toegang tot het rechtssysteem voor iedereen garanderen.	Een gezonde, veilige en prettige leefomgeving omdat de geldende regels worden nageleefd.	Als gemeente zijn wij verplicht om te handhaven wanneer een rechtsregel wordt overtreden. Alleen onder bijzondere omstandigheden mogen wij daar van afzien. Op basis van de vastgestelde nota "Gelijke monniken, gelijke kappen" prioriteren wij op welke regels wij de toezicht- en handhavingsaandacht als eerste richten.		
		De bouwtoezichthouder laten controleren of volgens de verleende vergunning wordt gebouwd, de resultaten daarvan vastleggen en indien nodig handhaven.		
		Samenwerken met Brandweer Fryslân (o.b.v. huidige DVO) voor de (periodieke) toezicht op brandveilig bouwen en brandveilig gebruik van gebouwen.		
		Toezicht op recreatief gebruik van woningen die bestemd zijn voor permanente bewoning in 2023 voortzetten en indien nodig handhaven. Dit bevordert de leefbaarheid van Schiermonnikoog.		Een tekort aan toezichtscapaciteit vertraagt de projectmatige aanpak.

SDG Doelen VTH	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
16.6 Vrede, justitie en sterke publieke diensten. Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus.	De kwaliteit van de strategische en programmatische uitvoering bij vergunningverlening, toezicht en handhaving verbeteren.	Een uitvoeringsprogramma (laten) opstellen waarbij de nota "Gelijke monniken, gelijke kappen" als basis dient. Het uitvoeringsprogramma zal vermelden welke activiteiten wij op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving zullen uitvoeren.		Om te kunnen voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet is het niet mogelijk geweest om een uitvoeringsprogramma op te (laten) stellen. Met de komst van de Omgevingswet zal het huidige VTH-beleid worden geactualiseerd, waaraan een uitvoeringsprogramma zal zijn gekoppeld.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.822.15.9 Wabo-vergunningen	0	0	0
6.822.20.9 Toezicht en handhaving	0	0	0
6.822.25.9 BAG	0	0	0
6.823.10.9 Leges Wabo-vergunningen	85.670	77.500	8.170
6.823.15.9 Leges welstandstoezicht	8.207	10.750	-2.543
Totaal baten	93.877	88.250	5.627

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.822.15.9 Wabo-vergunningen	-58.159	-69.784	11.625
6.822.20.9 Toezicht en handhaving	-159.900	-155.461	-4.439
6.822.25.9 BAG	-41.661	-48.693	7.032
6.823.10.9 Leges Wabo-vergunningen	0	0	0
6.823.15.9 Leges welstandstoezicht	0	0	0
Totaal lasten	-259.720	-273.938	14.218

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6822259 BAG De kosten voor goederen en diensten zijn meegevallen.		7.032

2.6 Openbare orde en veiligheid

►2.6 /1 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Inwoners en bezoekers voelen zich veilig op Schiermonnikoog	Integraal veiligheidsbeleid opstellen (veiligheid in de breedste zin)		
	Versterken toezicht- en handhavingscapaciteit hoogseizoen (BOA)		
	Aandacht voor politie inzet en capaciteit		
	Opstellen plan van aanpak ondermijning als vervolg op het opgeleverde ondermijningsbeeld		Vanuit het RIEC is er een projectmanager Ondermijning aangesteld om de Friese gemeenten te helpen met het opstellen en op peil houden van beleid omtrent Ondermijning. Het Ondermijningsbeeld is aangeleverd. De eerste stappen om te komen tot een een plan van aanpak zijn gezet.
	Veiligheid op het strand. Bekijken hoe activiteiten zich verhouden tot elkaar (badgasten vs activiteiten)		Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een strandvisie. Op basis van deze visie wordt gekeken of er aanvullende maatregelen moeten worden getroffen voor de veiligheid op het strand.
	Veiligheid van badgasten evalueren en indien nodig verbeteren (locatie lifeguards)		De huidige locatie van de lifequards is geëvalueerd, De huidige locatie is voldoende en heeft geen aanpassingen nodig.
Voorkomen van overlast en specifieke recreatie- en horeca overlast	Evalueren horeca convenant		De evaluatie van het horeca-convenant loopt

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Toezicht en handhaving op naleving Alcoholwet		
Voorkomen van overmatig alcohol- en drugsgebruik	Voorlichting geven aan jongeren over alcohol- en drugs, samenwerking jongerenwerker		
	Voorlichten ondernemers t.a.v. overmatig alcohol- en drugsgebruik en actief betrekken bij het voorkomen van overmatig gebruik		
	Hulpverlening is dichtbij en laagdrempelig. We werken samen met preventiepartners, zoals VNN		
Het versterken en onderhouden van incidentmanagement in reguliere en bijzondere omstandigheden	Evalueren inzet van het ondersteuningspeloton		
	Versterken van de interne crisisorganisatie		De eerste stappen zijn gezet om tot een professionele interne crisisorganisatie te komen.

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jonge-ren	2021	21,00	8,00	01-03-2024
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2022	0,00	2,30	01-03-2024
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2022	5,30	4,50	01-03-2024
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2022	0,00	1,40	01-03-2024
Vernielingen en beschadigin-gen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2022	10,60	6,00	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	Bureau Halt
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	CBS
Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van ge-weldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelic-ten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).	CBS
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwo-ners.	CBS
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van ver-nieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weerge-geven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.	CBS

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.120.35.5 Regionale brandweer	0	0	0
6.120.45.1 Rampenbestrijding	0	0	0
6.120.55.1 GHOR / GNK	0	0	0
6.140.10.1 Openbare orde	2.781	4.759	-1.978
Totaal baten	2.781	4.759	-1.978

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.120.35.5 Regionale brandweer	-291.361	-291.361	0
6.120.45.1 Rampenbestrijding	-49.922	-48.302	-1.620
6.120.55.1 GHOR / GNK	-11.886	-13.492	1.606
6.140.10.1 Openbare orde	-98.170	-106.479	8.309
Totaal lasten	-451.338	-459.634	8.296

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6140101 Openbare orde Het budget voor inhuur is niet helemaal gebruikt.		9.473

2.7 Mutaties reserves programma 2

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.12.2 Mutaties reserves programma 2	265.595	495.068	-229.473
Totaal baten	265.595	495.068	-229.473

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.12.2 Mutaties reserves programma 2	-15.667	-15.667	0
Totaal lasten	-15.667	-15.667	0

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Algemene reserve		
6980122 Mutaties reserve Diverse onttrekkingen uit de reserves hebben nog niet plaatsgevonden.		-203.921

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

Recapitulatie programma 2

Leefomgeving

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	94.714	98.000	-3.286
2.2 Verkeer en vervoer	76.360	63.760	12.600
2.3 Duurzaamheid, natuur en milieu	246.511	499.533	-253.022
2.4 Fysieke leefomgeving	888.339	874.555	13.784
2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving	93.877	88.250	5.627
2.6 Openbare orde en veiligheid	2.781	4.759	-1.978
Totaal baten	1.402.582	1.628.857	-226.275

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	-432.222	-639.423	207.201
2.2 Verkeer en vervoer	-385.918	-388.632	2.714
2.3 Duurzaamheid, natuur en milieu	-484.581	-833.208	348.627
2.4 Fysieke leefomgeving	-1.134.387	-1.215.702	81.315
2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving	-259.720	-273.938	14.218
2.6 Openbare orde en veiligheid	-451.338	-459.634	8.296
Totaal lasten	-3.148.167	-3.810.537	662.370

Totale saldo van baten en lasten	-1.745.585	-2.181.680	436.095

Toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
2.7 Mutaties reserves programma 2 - onttrekkingen	265.595	495.068	-229.473
2.7 Mutaties reserves programma 2 - toevoegingen	-15.667	-15.667	0
Saldo toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	249.928	479.401	-229.473

Resultaat programma 2	-1.495.657	-1.702.279	206.622

Programma 3 Economie en werkgele-genheid

Thema´s binnen dit programma:

3.1 Toerisme en recreatie

3.2 Jachthaven

3.3 Mutaties reserves programma 3

3.1 Toerisme en recreatie

►3.1 /1 Strand

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
11.4 De inspanningen verhogen om het culturele en natuurlijke erfgoed van de wereld te beschermen en veilig te stellen. **14.1** Tegen 2025 de vervuiling van de zee voorkomen en in aanzienlijke mate verminderen, in het bijzonder als gevolg van activiteiten op het land, met inbegrip van vervuiling door ronddrijvend afval en voedingsstoffen.	Een schoon en veilig strand.	Het faciliteren van strandschoonmaakacties door het beschikbaar stellen van personeel en inzamelmaterieel (tractoren met wagens, plastic inzamelbakken), verzorgen van de catering voor de vrijwilligers en zorgen voor de afvoer en verwerking van het strandafval.		Begin april hebben we bijgedragen aan de strandschoonmaakdag.
		Plaatsen van de houten afvalbakken op het strand vanaf paal 9 tot paal 16 in het voorjaar en de zomer van 2023.		De houten bakken zijn dit jaar geplaatst en geleegd.
		In overleg met Natuurmonumenten en het Nationaal Park plaatsen van nieuwe informatieborden bij de strandovergangen.		Er is nog geen bord ontworpen en geplaatst.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Een adequate bewaking van het badstrand bij strandpaviljoen de Marlijn door de KNRM LifeGuards. De LifeGuards hebben nu de beschikking over een duurzame en volledig ingerichte strandpost.		Ook dit jaar hebben de LifeGuards het strand in de zomermaanden bewaakt.
		Samen met Rijkswaterstaat, het Waterschap en Natuurmonumenten de ontwikkeling van het strand in de gaten houden in het kader van zandsuppletie.		We hebben overleg gevoerd met RWS en WSF.
	Goed toegankelijke strandovergangen met goede sanitaire voorzieningen en goede afvalvoorzieningen. Daarbij heeft de toegankelijkheid voor minder mobiele mensen prioriteit.	Goed onderhouden van de sanitaire voorzieningen en het gebied rond de strandovergangen en het realiseren van voldoende fietsenstallingsmogelijkheden.		Er zijn voldoende fietsenstallingen bij de strandovergangen. De toiletten zijn schoongemaakt.
		Zorgdragen voor een adequate afvalvoorziening bij de strandovergangen.		Sinds jaar en dag zorgen we voor adequate afvalvoorzieningen.
		Onderhouden van de strandrolstoelen.		De strandrolstoelen hebben dit jaar onderhoud gehad.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Een aangrenzend verblijfsgebied dat aantrekkelijk is voor inwoners en recreanten.	Het opstellen van een visie op het activiteitenstrand.		In 2023 is een inventarisatie uitgevoerd naar de wensen en behoeften van de strandgebruikers. Ook zijn er gesprekken gevoerd met de terrein beherende organisaties. De inventarisatie, uitkomsten van de gesprekken en bestaande afspraken in diverse beleidsstukken over het gebruik van het strand zullen in 2024 worden verwerkt in een strandvisie.
	Het borgen van de toegankelijkheid van het strand bij Paal 3 en het badstrand voor zowel strandbezoekers als de hulpverleningsdiensten.	Zo nodig deponeren van zand op de toegang naar het strand bij Paal 3, om de bereikbaarheid voor strandbezoekers en de hulpverleningsdiensten te waarborgen.		Bij enkele strandopgangen is zand aangevuld, zodat hulpdiensten en bezoekers droog naar het strand kunnen komen.
		Waarborgen van een goede toegankelijkheid van het strand bij paviljoen de Marlijn voor onder andere de hulpverleningsdiensten door het teveel aan stuifzand via de inzet van een shovel te verwijderen.		Samen met Natuurmonumenten hebben we stelconplaten aangelegd, zodat het strand goed toegankelijk is en opgewaaid zand gemakkelijk verwijderd kan worden.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.140.15.1 Strandbewaking	1.380	1.460	-80
Totaal baten	1.380	1.460	-80

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.140.15.1 Strandbewaking	-62.180	-63.797	1.617
Totaal lasten	-62.180	-63.797	1.617

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

►3.1 /2 Toeristisch product

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 8 Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.	Vasthouden van minimaal 300.000 gasten op jaarbasis. Uitbreiding hiervan niet zoeken in het hoogseizoen, maar in seizoenverbreding.	Stimuleren van evenementen voor specifieke doelgroepen, passend bij de tijd van het jaar.		Evenementen zoals de Strúnmarkten in de zomer, het Schiermonnikoog Festival in voor- en najaar en de Monnikenloop zijn goede voorbeelden hiervan. We zullen nieuwe initiatieven blijven stimuleren
8.3 Bevorderen van op ontwikkeling toegespitste beleidslijnen die productieve activiteiten ondersteunen, alsook de creatie van waardige jobs, ondernemerschap, creativiteit en innovatie, en de formalisering en de groei aanmoedigen van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen, ook via toegang tot financiele diensten **8.9** Tegen 2030 beleidslijnen uitwerken en implementeren ter ondersteuning van het duurzaam toerisme dat jobs creëert en plaatselijke cultuur en producten bevordert		Kijken naar nieuwe, recreatieve mogelijkheden.		
		Het houden van een gastenonderzoek.		Het gastenonderzoek is in juni 2023 afgerond. Het rapport is in oktober verschenen en aan uw raad aangeboden.
		Bieden van cofinanciering bij aanvragen voor het Iepen Mienskipfûns (IMF).		Twee projectaanvragen die door IMF gehonoreerd zijn hebben een cofinanciering ontvangen van de gemeente: - verplaatsing kwekerij de Wilde Akelei (Stichting Vrienden van de Tuin naast de Branding) - 125 jaar VVV Schiermonnikoog (VVV Schiermonnikoog)

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Uitvoering geven aan de 10 pijlers voor toeristisch beleid.		In 2023 is in samenwerking met de SOV, VVV, Natuurmonumenten en het Nationaal Park Schiermonnikoog een start gemaakt met de evaluatie van de 10 pijlers vanuit het perspectief van bevordering van duurzaam toerisme.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.560.15.3 Kinderboerderij	0	0	0
6.560.25.3 Bevordering toerisme	0	0	0
6.560.30.3 Openbare toiletgebouwen	0	0	0
6.560.35.3 Overige baten en lasten recreatie	2.400	1.200	1.200
6.560.40.3 Bijdrage SOV-fonds	0	0	0
6.580.10.7 Bezoekerscentrum	0	1	-1
Totaal baten	2.400	1.201	1.199

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.560.15.3 Kinderboerderij	-25.687	-25.880	193
6.560.25.3 Bevordering toerisme	-113.586	-121.819	8.233
6.560.30.3 Openbare toiletgebouwen	-39.654	-28.030	-11.624
6.560.35.3 Overige baten en lasten recreatie	-69.317	-69.507	190
6.560.40.3 Bijdrage SOV-fonds	-15.000	-15.000	0
6.580.10.7 Bezoekerscentrum	-33.059	-33.783	724
Totaal lasten	-296.304	-294.019	-2.285

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6560253 Bevordering toerisme Er is minder subsidie uitgekeerd dan geraamd.		6.254
6560303 Toiletgebouwen De schoonmaakwerkzaamheden zijn duurder uitgevallen.		-12.667

3.2 Jachthaven

►3.2 /1 Jachthaven

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 14 Behoud en maak duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en maritieme hulpbronnen.	We houden een representatieve en publieks-vriendelijke jachthaven duurzaam in stand.	We zijn zeer tevreden over de exploitatie van de jachthaven door Stichting jachthaven 'De Oude Veerdam' en streven naar het duurzaam voorzetten van deze samenwerking.		We hebben regelmatig overleg met de Stichting en waarderen hun inzet buitengewoon.
		We onderhouden een goede relatie met Watersportvereniging 'Lytje Pole' via het bestuur van Stichting jachthaven 'De Oude Veerdam.'		We hebben gedurende het jaar intensief contact gehad om de huurovereenkomst aan te passen.
		We houden de jachthaven op diepte door om de 5 jaar te cutteren en in de tussenliggende jaren te ploegen. In 2023 wordt de jachthaven gecutterd.		Begin 2023 is de Waddenhaven gecutterd.
		We stimuleren de samenwerking tussen de waddenhavens.		

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		In het project Wij & Wadvogels werken o.a. gemeente Schiermonnikoog, Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat en Wetterskip Fryslan samen om hoogwatervluchtplaatsen en broedeilanden op het wad te maken met sediment uit de jachthaven. In het jaar dat de jachthaven gecutterd wordt, wordt met het vrijkomende sediment een eiland gemaakt. In 2023 wordt het eerste eiland gerealiseerd.		In het kader van de dijkversterking wordt onderzocht of sediment uit de Waddenhaven benut kan worden.
		We voeren groot onderhoud uit in 2023. Daarbij zijn we o.a. afhankelijk van de weersomstandigheden. Hoewel we de werkzaamheden zoveel mogelijk willen laten uitvoeren buiten het seizoen, kan het gebeuren dat de jachthaven in 2023 later open gaat of dat slechts een deel van de jachthaven gebruikt kan worden. We stemmen groot onderhoud af met het cutteren.		Groot onderhoud fase 1 is afgrond. Fase 1 bestond uit onderhoud aan het basalttalud van de oude veerdam en het verstevigen van de binnenzijde van de houten damwanden op de kop van de oude veerdam. Begin 2024 wordt fase 2 uitgevoerd.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.560.20.3 Jachthaven	165.118	172.300	-7.182
Totaal baten	165.118	172.300	-7.182

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.560.20.3 Jachthaven	-228.948	-223.866	-5.082
Totaal lasten	-228.948	-223.866	-5.082

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

3.3 Mutaties reserves programma 3

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.13.2 Mutaties reserves programma 3	74.613	70.075	4.538
Totaal baten	74.613	70.075	4.538

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.13.2 Mutaties reserves programma 3	-38.000	-38.000	0
Totaal lasten	-38.000	-38.000	0

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

Recapitulatie programma 3

Economie en werkgelegenheid

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
3.1 Toerisme en recreatie	3.779	2.661	1.118
3.2 Jachthaven	165.118	172.300	-7.182
Totaal baten	168.897	174.961	-6.064

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
3.1 Toerisme en recreatie	-358.484	-357.816	-668
3.2 Jachthaven	-228.948	-223.866	-5.082
Totaal lasten	-587.432	-581.682	-5.750

Totale saldo van baten en lasten	-418.534	-406.721	-11.813

Toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
3.3 Mutaties reserves programma 3 - onttrekkingen	74.613	70.075	4.538
3.3 Mutaties reserves programma 3 - toevoegingen	-38.000	-38.000	0
Saldo toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	36.613	32.075	4.538

Resultaat programma 3	-381.922	-374.646	-7.276

Programma 4
Burgers en bestuur

Thema´s binnen dit programma:

4.1 Burgerparticipatie

4.2 Bestuur

4.3 Dienstverlening

4.4 Mutaties reserves programma 4

4.1 Burgerparticipatie

►4.1 /1 Burgerparticipatie

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 5 Gendergelijkheid. **Doel 10** Ongelijkheid verminderen. **Doel 11** Duurzame steden en gemeenschappen. **16.7** Ontvankelijke, inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming op alle niveaus garanderen 16.10 Publieke toegang tot informatie en beschermen van fundamentele vrijheden, volgens de nationale wetgeving en internationale overeenkomsten garanderen	De gemeente heeft een krachtig, eigentijds en integer bestuur dat een goede relatie met de burger onderhoudt en ruimte geeft aan nieuwe vormen van participatie en democratie vanuit een open dialoog met de samenleving.	**Spreekuur collegeleden** Het spreekuur is sinds juni 2018 ingevoerd. Het spreekuur is een mogelijkheid om met de burgemeester of een van de wethouders van gedachten te wisselen over onderwerpen die spelen in onze gemeente. Het spreekuur blazen we, na twee rommelige corona-jaren, weer nieuw leven in.		Hoewel er elke twee weken een spreekuur is, wordt dit niet meer zo goed bezocht zoals eerder het geval was. We blijven dit vooralsnog aanbieden, maar bezinnen ons op een nieuwe of aanvullende invulling.
		Vergadermodel gemeenteraad Eind 2018 heeft de gemeenteraad een nieuw vergadermodel ingevoerd. Met dit nieuwe vergadermodel wil de gemeenteraad onder andere bereiken dat burgers eerder en beter betrokken worden bij gemeentelijke onderwerpen en de eilander politiek. Tijdens openbare beeldvormende raadsbijeenkomsten worden burgers en belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om in een vroeg stadium in te spreken over onderwerpen of om als toehoorder aanwezig te zijn bij presentaties. Ook voor 2023 plannen we weer beeldvormende vergaderingen.		

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
		Kinderburgemeester en kinderen Om ook de stem van kinderen te (laten) horen wordt er jaarlijks een nieuwe kinderburgemeester benoemd. Daarnaast organiseren we een burgemeestersontbijt met kinderen uit de bovenbouw van de basisschool.		
		Interactieve beleidsvorming Bij grote projecten wordt de bevolking in staat gesteld om actief mee te denken en te participeren. In een plan van aanpak over dat project wordt hiertoe een op maat gesneden aanpak opgenomen, die past bij de aard en omvang van het project. In 2023 gaan we bijvoorbeeld aan de slag met inspiratiegidsen voor overtuinen in het beschermd dorpsgezicht.		In oktober is er een aftrapbijeenkomst participatie geweest o.l.v. Avelien Haan (onderzoeker en adviseur Parma groep en NHL Stenden). Ook vond een succesvol participatietraject plaats over vuurwerk. Eind december zijn er afspraken gemaakt met een stagiaire van NHL Stenden over participatiebeleid voor onze gemeente. Dit loopt in 2023 door.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.002.17.5 Burgerparticipatie	0	0	0
Totaal baten	0	0	0

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.002.17.5 Burgerparticipatie	-320	-7.500	7.180
Totaal lasten	-320	-7.500	7.180

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

4.2 Bestuur

►4.2 /1 Bestuur

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 11 Duurzame steden en gemeenschappen. Doel 16.Ontvankelijke, inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming op alle niveaus garanderen	Het behoud van een zelfstandige gemeente.	**Bestuurskracht: Eigen organisatie en samenwerken** Omdat wij zeggenschap willen houden over ons eigen eiland, is het voor ons van cruciaal belang dat wij een zelfstandige gemeente blijven. Wij beseffen dat deze wens door onze schaalgrootte een prijs heeft. Wij hebben een kernorganisatie nodig, die kwalitatief en kwantitatief de taken aan kan. Daarnaast willen wij door slim samen te werken de kosten van onze organisatie beperken.		De formatie op RO is op sterkte waardoor begonnen is met het verwerken van de achterstanden.
		Eigen organisatie *Bestuur* Door het bijzondere karakter en ligging van onze gemeente, steekt de bestuurslast in uitzonderlijke mate uit boven de gebruikelijke bestuurslast in andere gemeenten met dezelfde inwonersklasse. De provincie heeft dit onderkend en heeft de gemeente ingedeeld in inwonertalklasse 2 voor het tijdvak vanaf 1 september 2021 tot 1 januari 2027. De omvang van de formatie van de wethouders is in deze bestuursperiode 2022-2026 uitgebreid van 2 keer 0,65 fte naar 2 keer 0,8 fte.		

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	Constructieve samenwerking met de andere Waddeneilanden.	**Samenwerken** Wij werken samen met de andere Waddeneilanden via een gemeenschappelijke regeling. Wij werken samen aan het programma de Wadden, dat in 2021 is vastgesteld. In 2022 is een meerjaren uitvoeringsplan opgesteld. Via een aanvraag Regiodeal proberen we van het Rijk en de provincies Fryslân en Noord-Holland cofinanciering te bemachtigen. Op minder beleidsgevoelige terreinen (Bedrijfsvoering) proberen wij zoveel mogelijk te komen tot eensluidende uitvoering. Ook daartoe worden vanuit de GR de Wadden DVO's afgesloten met bijvoorbeeld Leeuwarden (ICT) en tussen eilanden onderling (met Ameland: onderwijs). Zie in dit verband ook de paragraaf bedrijfsvoering.		In het najaar is een programmateam aangesteld voor de uitvoering van de projecten van de Regiodeal.
		Behoud voldoende betrokkenheid In de komende tijd zullen verschillende visies moeten worden ontwikkeld, dan wel belangrijke beleidsbeslissingen moeten worden genomen. Het is van groot belang de processen om te komen tot deze visies/beleidsbeslissingen zodanig vorm te geven en de inwoners daarover zodanig te informeren dat zij zich betrokken kunnen voelen bij het wel en wee van Schiermonnikoog. Wij kiezen daarbij voor een open houding en maximale transparantie. Dat kan bij voorbeeld via specifieke informatieavonden.		Bij elke nieuwe ontwikkeling betrekken we de inwoners. Dit doen we door verschillende participatievormen in te zetten.

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.001.10.6	Gemeenteraad	0	0	0
6.001.15.0	Burgemeester en wethouders	-138	4.853	-4.991
6.002.10.0	Representatie	0	0	0
6.002.15.0	Communicatie	0	0	0
6.002.20.0	Ondersteuning B&W	0	0	0
6.003.25.8	Verkiezingen	0	0	0
6.005.10.0	Bestuurlijke samenwerking	0	0	0
6.005.10.1	GR De Waddeneilanden	0	0	0
6.006.10.6	Raadsgriffier	0	0	0
6.006.15.6	Raadsondersteuning	0	0	0
6.922.15.2	Stelposten	0	0	0
6.960.10.2	Saldi kostenplaatsen	0	0	0
Totaal baten		-138	4.853	-4.991

LASTEN

Omschrijving		Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.001.10.6	Gemeenteraad	-203.976	-204.109	133
6.001.15.0	Burgemeester en wethouders	-408.378	-422.152	13.774
6.002.10.0	Representatie	-23.059	-17.200	-5.859
6.002.15.0	Communicatie	-37.710	-38.071	361
6.002.20.0	Ondersteuning B&W	-71.609	-71.609	0
6.003.25.8	Verkiezingen	-16.936	-16.228	-708
6.005.10.0	Bestuurlijke samenwerking	-92.903	-93.063	160
6.005.10.1	GR De Waddeneilanden	-97.749	-107.640	9.891
6.006.10.6	Raadsgriffier	-64.331	-64.895	564
6.006.15.6	Raadsondersteuning	-38.578	-38.596	18
6.922.15.2	Stelposten	0	-611	611
6.960.10.2	Saldi kostenplaatsen	7.006	150	6.856
Totaal lasten		-1.048.224	-1.074.024	25.800

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6001150 Burgemeester en wethouders De reservering voor de wethouderspensioenen zijn lager uitgevallen dan geraamd.		13.833
6005101 GR ""De Waddeneilanden De bijdrage is lager uitgevallen dan geraamd.		9.891

4.3 Dienstverlening

►4.3/1 Dienstverlening

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
Doel 16.7 Ontvankelijke, inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming op alle niveaus garanderen. Doel 16.10 Publieke toegang tot informatie en beschermen van fundamentele vrijheden, volgens de nationale wetgeving en internationale overeenkomsten garanderen.	De missie van onze organisatie is dat wij toegevoegde waarde bieden aan onze gemeenschap en de gasten op Schiermonnikoog. De toegevoegde waarde blijkt uit de kernwaarden van onze organisatie en onze mensen: - dienstbaar: wij doen een stapje extra voor onze klanten; - eenvoudig: wij zoeken simpele oplossingen voor ingewikkelde problemen; - eigen: wij kiezen onze eigentijdse,	Als organisatie zijn we in het kader van dienstverlening aan onze inwoners gericht op het vinden van een oplossing; als iets niet kan, zoeken we naar een mogelijk alternatief.		Dit onderdeel is nooit ‘af’. We blijven op zoek naar mogelijkheden om vanuit deze basisgedachte onze dienstverlening te optimaliseren. Dit wil niet zeggen dat wij hierin nooit een misser of fout maken. Als dat het geval is geven we dat toe en gaan we op zoek naar een passende oplos-sing. In verband met onderbezetting in verband met ziekte hebben we in de tweede helft van 2022 minder optimaal diensten kunnen verlenen op het gebied van ruimtelijke ordening.

SDG Doelen	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Voortgang Jaarrekening	Toelichting Jaarrekening
	vertrouwde werkwijze zonder onze onafhankelijkheid te verliezen.	In het kader van de dienstverlening bieden we een verdere flexibilisering van openingstijden en bereikbaarheid. Ook is onze website als informatiemedium verder ontwikkeld.		We verruimen onze dienstverlening door de mo-gelijkheid te bieden voor het aanbieden van diensten op afspraak. Dit betekent dat ook buiten de standaard-openingstijden van het gemeentehuis in de ochtenduren, waarop iedereen desgewenst 'kan binnen lopen', ook buiten die uren om een afspraak kan worden gemaakt. In eerste instantie richten we ons nog op de diensten en 'producten' van burgerzaken; later willen we dit uitbreiden naar meer vormen van dienstverlening. Wij hebben sinds eind 2022 een nieuwe website. De komende tijd zijn we bezig om de informatie die daar op staat uit te breiden en waar nodig te actualiseren.

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2021	26.53	n.v.t.	
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2021	23.95	n.v.t.	
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2020	3.042,00	n.v.t.	
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2020	4,88	n.v.t.	

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Formatie	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari, uitgedrukt in fte per 1.000 inwoners.	Eigen gegevens
Bezetting	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is (inclusief boventallige werknemers), dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Het aantal fte wordt uitgedrukt per 1.000 inwoners.	Eigen gegevens
Apparaatskosten	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.	Eigen begroting
Externe inhuur	Dit betreft losse inhuur van bv. adviesbureaus. Het uitbesteden van taken zoals financiën, P&O valt niet onder externe inhuur.	Eigen begroting

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.003.10.8 Burgerlijke stand	0	0	0
6.003.15.8 Uitvoering GBA	0	0	0
6.003.20.8 Rijbewijzen en reisdocumenten	0	0	0
6.004.10.8 Lasten en baten secretarieleges burgerzaken	22.265	25.899	-3.634
Totaal baten	22.265	25.899	-3.634

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.003.10.8 Burgerlijke stand	-24.388	-23.197	-1.191
6.003.15.8 Uitvoering GBA	-11.177	-11.277	100
6.003.20.8 Rijbewijzen en reisdocumenten	-14.708	-13.600	-1.108
6.004.10.8 Lasten en baten secretarieleges burgerzaken	-444	-1.733	1.289
Totaal lasten	-50.717	-49.807	-910

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

4.4 Mutaties reserves programma 4

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.14.2 Mutaties reserves programma 4	245.983	248.983	-3.000
Totaal baten	245.983	248.983	-3.000

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.14.2 Mutaties reserves programma 4	-213.500	-213.500	0
Totaal lasten	-213.500	-213.500	0

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

Recapitulatie programma 4

Burgers en bestuur

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
4.1 Burgerparticipatie	0	0	0
4.2 Bestuur	-138	4.853	-4.991
4.3 Dienstverlening	22.265	25.899	-3.634
Totaal baten	22.127	30.752	-8.625

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
4.1 Burgerparticipatie	-320	-7.500	7.180
4.2 Bestuur	-1.048.224	-1.074.024	25.800
4.3 Dienstverlening	-50.717	-49.807	-910
Totaal lasten	-1.099.261	-1.131.331	32.070

Totale saldo van baten en lasten	-1.077.134	-1.100.579	23.445

Toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
4.4 Mutaties reserves programma 4 - onttrekkingen	245.983	248.983	-3.000
4.4 Mutaties reserves programma 4 - toevoegingen	-213.500	-213.500	0
Saldo toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	32.483	35.483	-3.000

Resultaat programma 4	-1.044.651	-1.065.096	20.445

Programma 5 Financiering en belastingen

Thema´s binnen dit programma:

5.01 Lokale heffingen
5.02 Algemene uitkering
5.03 Dividend
5.04 Financieringsfunctie
5.05 Overige algemene dekkingsmiddelen
5.06 Overhead
5.07 Heffing VPB
5.08 Onvoorzien
5.09 Saldo van baten en lasten voor bestemming
5.10 Mutaties reserves algemene dekkingsmiddelen
5.11 Saldo van baten en lasten na bestemming

5.01 Lokale heffingen

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Neder-land	Peildatum
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2023	383,00	368,00	01-03-2024
Gemeentelijke woonlasten een-persoonshuishouden	In Euro's	2023	762,00	860,00	01-03-2024
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2023	896,00	942,00	01-03-2024

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenper-soonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerper-soonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlas-ten.	COELO

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijzi-ging	Verschil
6.930.10.2 Waardering onroerende zaken	0	0	0
6.931.10.2 Onroerende zaakbelasting gebruikers	83.723	84.753	-1.030
6.932.10.2 Onroerende zaakbelasting eigenaren woningen	426.020	426.171	-151
6.932.15.2 Onroerende zaakbelasting eigenaren niet-woningen	118.378	118.627	-249
6.935.10.2 Forensenbelasting	358.387	351.720	6.667
6.936.10.2 Toeristenbelasting	1.460.610	1.398.503	62.107
6.940.10.2 Heffing belastingen	0	0	0
6.940.15.2 Invordering belastingen	1.161	1.900	-739
Totaal baten	2.448.278	2.381.674	66.604

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.930.10.2 Waardering onroerende zaken	-75.853	-66.743	-9.110
6.931.10.2 Onroerende zaakbelasting gebruikers	0	0	0
6.932.10.2 Onroerende zaakbelasting eigenaren woningen	0	0	0
6.932.15.2 Onroerende zaakbelasting eigenaren niet-woningen	0	0	0
6.935.10.2 Forensenbelasting	0	0	0
6.936.10.2 Toeristenbelasting	0	0	0
6.940.10.2 Heffing belastingen	-38.684	-72.284	33.600
6.940.15.2 Invordering belastingen	-540	-1.995	1.455
Totaal lasten	-115.077	-141.022	25.945

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6935102 Forensenbelasting Er is meer forensenbelasting binnengekomen dan was geraamd.		6.667
6936102 Toeristenbelasting Er is meer toeristenbelasting binnengekomen dan was geraamd.		62.107

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6930102 Waardering onroerende zaken. Vooral de kosten voor afhandeling van bezwaren wegen zwaar op deze post.		-9.110
6940102 Heffing belastingen Het budget voor de verbeteropgave WOZ en aanslagen is nog niet aangesproken.		35.664

5.02 Algemene uitkering

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.921.10.2 Uitkeringen uit het gemeentefonds	4.144.938	4.006.650	138.288
Totaal baten	4.144.938	4.006.650	138.288

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.921.10.2 Uitkeringen uit het gemeentefonds	-63.166	-2.600	-60.566
Totaal lasten	-63.166	-2.600	-60.566

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6921102 Uitkeringen uit het gemeentefonds		
De algemene uitkering ligt hoger dan geraamd.		138.288

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6921102 Uitkeringen uit het gemeentefonds		
De uitkering van het rijk in de Energietoeslag is overgeboekt van dit nummer naar het sociaal domein.		-63.165

5.03 Dividend

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.330.10.1 Stedin	7.543	6.760	783
6.913.10.2 Beleggingen	17.550	13.417	4.133
Totaal baten	25.093	20.177	4.916

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.330.10.1 Stedin	0	0	0
6.913.10.2 Beleggingen	0	-1.234	1.234
Totaal lasten	0	-1.234	1.234

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

5.04 Financieringsfunctie

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.005.00.0 Treasury	125.649	181.721	-56.072
Totaal baten	125.649	181.721	-56.072

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.005.00.0 Treasury	-60.021	-79.357	19.336
Totaal lasten	-60.021	-79.357	19.336

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6005000 Treasury Doordat er minder rente werd betaald is de toegerekende rente lager dan verwacht.		-56.072

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6005000 Treasury De te betalen rente is lager dan was verwacht.		19.336

5.05 Overige algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.008.00.0 Algemene baten en lasten	12.164	0	12.164
Totaal baten	12.164	0	12.164

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.008.00.0 Algemene baten en lasten	0	-5.000	5.000
Totaal lasten	0	-5.000	5.000

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6008000 Algemene baten en lasten De voorziening debiteuren is verhoogd.		12.164

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

5.06 Overhead

Overzicht uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Bron-jaar	Schier-monnikoog	Nederland	Peildatum
Overhead	% van totale lasten	2021	17,12%	n.v.t.	

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren:

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Overhead	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.	Eigen begroting

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.000.00.0 Overhead personeel Beleidsteam	0	0	0
6.000.01.0 Overhead Personeel Publiekszaken	11.239	9.688	1.551
6.000.02.0 Overhead Personeel Buitendienst	0	0	0
6.000.03.0 Overhead	0	1.546	-1.546
6.000.10.0 Overhead ICT	0	0	0
6.000.20.0 Overhead Gemeentehuis	889	0	889
6.000.30.0 Overhead Administratie	0	0	0
Totaal baten	12.129	11.234	895

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.000.00.0 Overhead personeel Beleidsteam	-251.144	-129.357	-121.787
6.000.01.0 Overhead Personeel Publiekszaken	-319.153	-247.687	-71.466
6.000.02.0 Overhead Personeel Buitendienst	-66.158	-74.160	8.002
6.000.03.0 Overhead	-306.337	-259.302	-47.035
6.000.10.0 Overhead ICT	-385.128	-363.841	-21.287
6.000.20.0 Overhead Gemeentehuis	-188.435	-185.751	-2.684
6.000.30.0 Overhead Administratie	-412.101	-354.545	-57.556
Totaal lasten	-1.928.455	-1.614.643	-313.812

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
6000000 Overhead personeel beleidsteam Er is meer personeel ingehuurd dan was voorzien.		119.216
6000010 Overhead personeel publiekszaken Er is meer personeel ingehuurd dan was voorzien.		66.417
6000030 Overhead Het onderhoud aan de vervoermiddelen waren hoger dan voorzien.		39.524
6000100 Overhead ICT De bijdrage aan de De Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden was hoger dan voorzien.		21.287
6000300 Overhead Administratie De kosten voor ondersteuning aan rechtskundige adviezen zijn overschreden.		57.556

5.07 Heffing VpB

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.942.10.2 Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	0	0	0

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.942.10.2 Vennootschapsbelasting	0	-750	750
Totaal lasten	0	-750	750

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

5.08 Onvoorzien

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.922.10.2 Onvoorziene uitgaven	0	0	0
Totaal baten	0	0	0

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.922.10.2 Onvoorziene uitgaven	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

5.09 Saldo van baten en lasten voor bestemming

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
Totaal baten	0	0	0

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
Totaal lasten	0	0	0

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

5.10 Mutaties reserves algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost?

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.15.2 Mutaties reserves alg. dekk.midd.	39.915	61.879	-21.964
Totaal baten	39.915	61.879	-21.964

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
6.980.15.2 Mutaties reserves alg. dekk.midd.	-123.000	-123.000	0
Totaal lasten	-123.000	-123.000	0

Toelichting op de belangrijkste verschillen:

BATEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

LASTEN

Toelichting	I of S	Bedrag €
Geen bijzonderheden.		

Recapitulatie programma 5

Financiering en belastingen

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
5.01 Lokale heffingen	2.327.428	2.290.616	36.812
5.02 Algemene uitkering	4.029.638	4.000.475	29.163
5.03 Dividend	18.088	20.177	-2.089
5.04 Financieringsfunctie	112.060	80.505	31.555
5.05 Overige algemene dekkingsmiddelen	3.387	0	3.387
5.06 Overhead	8.572	60.201	-51.629
5.07 Heffing VPB	0	0	0
5.08 Onvoorzien	0	0	0
5.09 Saldo van baten en lasten voor bestemming	0	0	0
Totaal baten	6.499.173	6.451.974	47.199

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
5.01 Lokale heffingen	-71.388	-72.674	1.286
5.02 Algemene uitkering	-2.628	-2.550	-78
5.03 Dividend	-1.105	-1.105	0
5.04 Financieringsfunctie	-76.371	-80.004	3.633
5.05 Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
5.06 Overhead	-1.564.244	-1.618.548	54.304
5.07 Heffing VPB	1	-750	751
5.08 Onvoorzien	0	0	0
5.09 Saldo van baten en lasten voor bestemming	0	0	0
Totaal lasten	-1.715.735	-1.775.631	59.896

Totale saldo van baten en lasten	4.783.439	4.676.343	107.096

Toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
5.10 Mutaties reserves algemene dekkingsmiddelen - onttrekkingen	308.320	325.721	-17.401
5.10 Mutaties reserves algemene dekkingsmiddelen - toevoegingen	-426.519	-402.639	-23.880
Saldo toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	-118.199	-76.918	-41.281

Resultaat programma 5	4.665.239	4.599.425	65.814

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2023

Omschrijving	Raming 2023 voor wijziging			Raming 2023 na wijziging			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Sociaal	591.274	-2.045.405	-1.454.131	990.757	-2.175.922	-1.185.165	1.531.869	-2.682.928	-1.151.059
Leefomgeving	1.952.009	-3.493.414	-1.541.405	1.628.857	-3.810.537	-2.181.680	1.402.582	-3.148.167	-1.745.585
Economie en werkgelegenheid	177.320	-563.392	-386.072	174.961	-581.682	-406.721	168.897	-587.432	-418.534
Burgers en bestuur	23.730	-1.199.677	-1.175.947	30.752	-1.131.331	-1.100.579	22.127	-1.099.261	-1.077.134
Subtotaal programma's	**2.744.333**	**-7.301.888**	**-4.557.555**	**2.825.327**	**-7.699.472**	**-4.874.145**	**3.125.475**	**-7.517.787**	**-4.392.312**
Algemene dekkingsmiddelen	6.516.643	-175.399	6.341.244	6.590.222	-229.213	6.361.009	6.756.123	-238.264	6.517.859
Overhead	1.685	-1.432.937	-1.431.252	11.234	-1.614.643	-1.603.409	12.129	-1.928.455	-1.916.327
Heffing VPB	0	-750	-750	0	-750	-750	0	0	0
Onvoorzien	0	-12.500	-12.500	0	0	0	0	0	0
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	**6.518.328**	**-1.621.586**	**4.896.742**	**6.601.456**	**-1.844.606**	**4.756.850**	**6.768.251**	**-2.166.719**	**4.601.532**
Totaal saldo baten en lasten	**9.262.661**	**-8.923.474**	**339.187**	**9.426.783**	**-9.544.078**	**-117.295**	**9.893.726**	**-9.684.506**	**209.220**
Toevoeging/onttrekking aan reserves	163.003	-436.666	-273.663	726.092	-601.217	124.875	387.656	-576.278	-188.622
Resultaat	**9.425.664**	**-9.360.140**	**65.524**	**10.152.875**	**-10.145.295**	**7.580**	**10.281.382**	**-10.260.784**	**20.598**

Recapitulatie programmajaarrekening

BATEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
Sociaal	1.531.869	990.757	541.112
Leefomgeving	1.402.582	1.628.857	-226.275
Economie en werkgelegenheid	168.897	174.961	-6.064
Burgers en bestuur	22.127	30.752	-8.625
Financiering en belastingen	6.768.251	6.601.456	166.795
Totaalbaten	9.893.726	9.426.783	466.943

LASTEN

Omschrijving	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
Sociaal	-2.682.928	-2.175.922	-507.006
Leefomgeving	-3.148.167	-3.810.537	662.370
Economie en werkgelegenheid	-587.432	-581.682	-5.750
Burgers en bestuur	-1.099.261	-1.131.331	32.070
Financiering en belastingen	-2.166.719	-1.844.606	-322.113
Totaal lasten	-9.684.506	-9.544.078	-140.428

Resultaat voor bestemming	209.220	-117.295	326.515

Toevoegingen & onttrekkingen aan reserves			
Onttrekkingen	387.656	726.092	-338.436
Toevoegingen	-576.278	-601.217	24.939
Saldo toevoegingen & onttrekkingen aan reserves	-188.622	124.875	-313.497

Resultaat na bestemming			
Nadeel	0	-29.239	29.239
Voordeel	20.598	36.819	-16.221
Resultaat na bestemming	20.598	7.580	13.018

Schiermonnikoog,

eiland in beweging

Jaarrekening 2023

Fotograaf:
J. Frijters

VERANTWOORDING TEN AANZIEN VAN RECHTMATIGHEID

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 23 april 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 102.608. Dit betekent dat in de rechtmatigheidsverantwoording alleen die fouten vermeld worden waarbij het grensbedrag wordt overschreden. Conform het besluit van de raad van 30 januari 2024 worden alle afwijkingen die groter zijn dan 0,1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves in de paragraaf Bedrijfsvoering toegelicht, zijnde € 10.260 afgerond. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevindingen

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. De bruto onrechtmatigheden overschrijden de vastgestelde verantwoordingsgrens. De overschrijdingen en onderschrijdingen passen echter binnen het door de raad vastgestelde beleid en worden daarmee als acceptabel geduid.

Over boekjaar 2023 zijn onrechtmatigheden vastgesteld boven de door de raad vastgestelde grens van € 102.608 die opgenomen dienen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij is rekening gehouden met de ‘bruto’ onrechtmatigheden voor beoordeling of deze passen binnen het vooraf vastgesteld beleid en daarmee vooraf acceptabel zijn. Zie hiervoor onderstaande tabel:.

Overzicht geconstateerde afwijkingen	
Begrotingsonrechtmatigheid	
1A. Overschrijding lasten programma's	512.756
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	12.487
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3A. Overschrijding van baten programma's	541.112
3B. Onderschrijding van lasten programma's	694.440
3C. Onderschrijding van baten programma's	290.964
Totaal begrotingsonrechtmatigheden (bruto)	*2.051.759*
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid, vastgelegd in de financiële verordening gemeente Schiermonnikoog 2023	2.047.244
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (netto)	4.515
Voorwaardencriterium	
Onrechtmatigheid vanuit niet naleven EU-aanbestedingsregels	76.763
M&O criterium	
Geen bevindingen	

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie wordt ondernomen om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

GRONDSLAGEN VAN DE FINANCIELE VERSLAGLEGGING

Inleiding

Onderstaande samenvatting van de grondslagen, waarop de financiële verslaggeving is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. Bij het opstellen van de jaarrekening is rekening gehouden met de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten daarvoor geeft.

BALANS (activa)

Vaste activa

Immateriële vaste activa (conform artikel 34 BBV)

Immateriële vaste activa kunnen worden onderscheiden in:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. Alleen kosten van onderzoek en ontwikkeling die leiden tot een materieel vast actief mogen als immaterieel vast actief worden geactiveerd.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden vallen onder de immateriële vaste activa in plaats van de financiële vaste activa. Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa (conform artikel 35 BBV)

- De materiële vaste activa worden onderscheiden in activa met een maatschappelijk, economisch en economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
- Bij materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven gaat het om investeringen die grotendeels worden gedaan voor begraafplaatsen, riolering of het verzamelen van huishoudelijk afval en waar tegenover een heffing kan plaatsvinden.

Onder materiële vaste activa wordt verstaan:

- investeringen in gronden en terreinen;
- woonruimten;
- bedrijfsgebouwen;
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- vervoermiddelen, machines, apparaten en installaties;
- overige materiële vaste activa.

De waardering is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met:

- eventuele investeringsbijdragen;
- eventuele beschikkingen over reserves (met uitzondering van activa met economisch nut);
- lineaire of annuïtaire afschrijvingen volgens een stelsel, dat is afgestemd op de te verwachten gebruiksduur.

Vanaf 2017 moeten investeringen in maatschappelijk nut worden geactiveerd. Hierop mogen alleen bijdragen van derden die direct gerelateerd zijn aan het actief in mindering worden gebracht.

Financiële vaste activa (o.b.v. artikel 36 BBV)

Onder financiële vaste activa wordt verstaan:

- leningen aan woningbouwcorporaties;
- overige langlopende leningen;
- aandelen in gemeenschappelijke regelingen;
- deelnemingen.

De waardering van de leningen is gebaseerd op de verstrekkingsprijs, verminderd met de contractuele aflossingen. De waardering van de deelnemingen vindt volgens de geldende verslaggevingvoorschriften plaats op basis van de verkrijgingsprijs.

Afschrijvingsbeleid

-Op activa wordt met afschrijven begonnen in het jaar volgend op het jaar waarin het actief in gebruik is genomen;
-De rentelasten worden berekend over de boekwaarde per 1 januari. Dit gebeurt via vooraf vastgestelde rentepercentages via de renteomslagmethode over de relevante boekwaarden;

- De hoogte van de afschrijvingen dient stelselmatig te worden bepaald; daarbij dient de verdeling van de lasten zoveel mogelijk parallel te lopen met de verminderingen van het nut c.q. het prestatievermogen van het actief;
- Op vaste activa met een beperkte levensduur wordt zodanig afgeschreven dat de boekwaarde de toekomstige nuttigheidsduur zo goed mogelijk benadert.
- Voor alle investeringen geldt een minimumbedrag van € 500 kapitaallasten dan wel een minimum investeringsbedrag van € 5.000.
- De restwaarde van rollend materieel bedraagt 7,5%.

Vlottende activa (conform artikel 37 BBV)

Voorraden (conform artikel 38 BBV)

Onder voorraden wordt verstaan:

- onderhanden werk.

Gronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, vermeerderd met de kosten van het bouwrijp maken en verminderd met de gerealiseerde verkoopopbrengsten. Winstneming vindt plaats conform de wettelijk voorgeschreven “Percentage of completion” methode. Verliesvoorzieningen worden in mindering gebracht op de balanswaarde per 31 december.

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen (conform artikel 39 BBV)

Onder vorderingen wordt verstaan, vorderingen op:

- publiekrechtelijke lichamen;
- verstrekte kasgeldleningen;
- rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen;
- overige vorderingen.

De waardering is, onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid, op de boekwaarde gebaseerd.

Liquide middelen (conform artikel 40 BBV)

Onder liquide middelen worden kas-, bank- en girosaldi verstaan.

Overlopende activa (conform artikel 40A BBV)

Onder overlopende activa worden opgenomen:

- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
- overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

BALANS (passiva)

Vaste passiva

Eigen vermogen (conform artikel 43 lid 1 BBV)

Het eigen vermogen wordt gevormd door het totaal van de algemene reserves, bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming. Bestemmingsreserves zijn reserves, waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. De waardering daarvan geschiedt tegen nominale waarde.

Voorzieningen (artikel 44 en 45 BBV)

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten, die in een volgend jaar zullen worden gemaakt, maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzonder van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De waardering geschiedt tegen nominale waarde, c.q. het voorzienbare verlies met uitzondering van de voorzieningen welke gewaardeerd zijn tegen contante waarde en bij welke rekening dient te worden gehouden met een jaarlijkse kostenstijging, maar geen rentetoevoeging plaats vindt.

Langlopende schulden (conform artikel 46 BBV)

Onder langlopende schulden wordt verstaan:

- schulden wegens obligatieleningen;
- schulden wegens onderhandse leningen;
- schulden wegens door derden belegde gelden;
- waarborgsommen;

Alles met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer, waarbij waardering geschiedt tegen de nominale waarde.

Vlottende passiva (conform artikel 47 en 48 BBV)

Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden wordt verstaan:

- kasgeldleningen;
- bank- en girosaldi;
- overige schulden.

Alles met een oorspronkelijke looptijd korter dan één jaar, waarbij waardering geschiedt tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva (conform artikel 49 BBV)

Onder overlopende passiva worden opgenomen:

- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

De waardering geschiedt tegen de nominale waarde.

Gegarandeerde geldleningen (conform artikel 50 BBV)

Aan de passiefzijde van de balans wordt buiten de balanstelling opgenomen het bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt.

BEPALING BATEN EN LASTEN (gewone dienst)

Het gehanteerde stelsel van baten en lasten zorgt er mede voor dat die gelijknamige componenten ook in de jaarrekening worden opgenomen. Het maakt niet uit of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar leiden of hebben geleid. Zij worden verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen worden verantwoord op het moment dat deze voorzienbaar zijn en bij winsten gebeurt dat nadat deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

Alle baten en lasten worden ingedeeld naar programma's, producten en categorieën.

- programma's: door de gemeente gekozen gegroepeerde indeling van gemeentelijke taken, waarop de gemeente wordt bestuurd en gestuurd. Daartoe zijn voor elk programma doelstellingen geformuleerd;
- producten: zaken die de gemeente voortbrengt en die helpen de doelstellingen uit de programma's te verwezenlijken. Elk product valt onder één van de programma's;
- categorieën zijn: groepen, waarin de baten en de lasten naar soorten zijn ingedeeld.

Onder kostenplaatsen worden verstaan de organisatie-eenheden, waarvan de baten en de lasten over de functies worden verdeeld.
De verdeling van de baten en lasten van kostenplaatsen geschiedt deels op basis van de bij de begroting vastgestelde verdeelsleutels. Daar waar sprake is van tijdverantwoording vindt dit plaats overeenkomstig de geraamde tijdsverantwoording, oftewel begroting is werkelijkheid.

Balans per 31 december 2023

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
- Bijdrage aan activa eigendom van derden	8.724	10.469
Materiële vaste activa		
- Investeringen met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht	120.476	120.476
- overige investeringen met een economisch nut	6.403.195	5.866.456
- Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	707.188	748.352
- Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	919.869	970.958
Totaal materiele vaste activa	8.150.728	7.706.242
Financiële vaste activa		
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- gemeenschappelijke regelingen	40.909	40.909
- overige verbonden partijen	113.924	113.924
- overige langlopende leningen u/g	278.314	315.607
Totaal financiële vaste activa	433.147	470.439
Totaal vaste activa	**8.592.598**	**8.187.150**
Vlottende activa		
Voorraden		
- Gronden/gebouwen	579.805	522.204
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	804.397	782.391
- Overige vorderingen	663.046	721.535
Totale uitzettingen	1.467.441	1.503.926
Liquide middelen		
- Kassaldi	523	1.591
- Bank- en girosaldi	3.423.613	3.908.759
Totale liquide middelen	3.424.136	1.271.353
Overlopende activa	-	-
Totaal vlottende activa	**5.471.382**	**3.297.483**
Totaal activa	**14.063.981**	**11.484.633**

PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	685.128	766.498
- Algmene reserve Eneco	1.108.861	772.750
- Bestemmingsreserves		
	2.370.305	1.942.482
- Resultaat na bestemming	20.598	493.942
Totaal eigen vermogen	4.184.893	3.975.672
Voorzieningen		
- Pensioenverplichtingen	508.624	477.639
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.230.296	1.004.441
- Door derden beklemde middelen	-	-
Totaal voorzieningen	1.738.919	1.482.080
Vaste schulden met een looptijd van een jaar of langer		
- Onderhandse leningen van:	4.786.672	5.315.504
- Waarborgsommen	11.139	11.139
Totaal schulden	4.797.811	5.326.643
Totaal vaste passiva	**10.721.623**	**10.784.395**
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan een jaar		
- Crediteuren	379.874	333.183
- Overlopende passiva	2.962.484	3.006.052
Totale schulden	3.342.358	3.339.235
		-
Totaal vlottende passiva	**3.342.358**	**3.339.235**
Totaal passiva	**14.063.981**	**14.123.630**
Gegarandeerde geldleningen	45.000	45.000

Toelichting op de Balans

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
- Bijdrage aan activa eigendom van derden	8.724	12.214

	Boekwaarde 1-1-2023	Investe-ringen	Afwaardering waarde-vermindering	Afschrij-vingen	Boekwaarde 31-12-2023
Bijdrage activa eigendom van derden	10.469	-	-	1.745	8.724

Materiele vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
Investeringen met een economisch nut:		
- gronden uitgegeven in erfpacht	120.476	120.476
- overige investeringen met een economisch nut	6.403.195	5.866.456
Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	707.188	748.352
Investeringen met uitsluitend een maatschappelijk nut	919.869	970.958
	8.150.728	7.706.242

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden ingedeeld:

	31-12-2023	31-12-2022
Gronden uitgegeven in erfpacht	120.476	120.476

Overige investeringen met een economisch nut:

	31-12-2023	31-12-2022
Gronden en terreinen	528.619	528.617
Woonruimten	655.665	671.232
Bedrijfsgebouwen	3.498.242	3.274.791
Grond-, weg- en waterbouwk. werken	680.080	522.699
Vervoermiddelen	117.182	142.466
Machines, apparaten en installaties	734.645	517.707
Overige materiele vaste activa	188.762	208.944
	6.403.195	5.866.456

	Boekwaarde 1-1-2023	Investe-ringen	Afwaardering waarde-vermindering	Afschrij-vingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	528.619	-	-		528.619
Woonruimten	671.232	-	-	15.568	655.665
Bedrijfsgebouwen	3.274.791	405.110	-	181.659	3.498.242
Grond- weg- en waterbouwk.werken	522.699	180.005	-	22.624	680.080
Vervoermiddelen	142.466	-	-	25.284	117.182
Machines, apparaten en installaties	517.707	278.136	-	61.198	734.645
Overige materiele vaste activa	208.944	6.338	-	26.520	188.762
	5.866.458	**869.589**	**-**	**332.852**	**6.403.195**

De investeringen in bedrijfsgebouwen zijn:

* schoolgebouw leer- en ontwikkelcentrum	401.275
* unit milieustraat, deel bedrijfsafval	3.835
	405.110

De investeringen in grond- weg- en waterbouwk.werken zijn:

* renovatie jachthaven	180.005
	180.005

De investeringen in machines, apparaten en installaties zijn:

* vervanging veegmachine	43.400
* warmtepomp zwembad	142.290
* afdekking zwembad	77.486
* kieper Agromet	14.960
	278.136

De investeringen in overige materiele vaste activa zijn:

* blusputten	4.515
* inrichting urgente woningen	1.823
	6.338

De investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden ingedeeld:

	31-12-2023	31-12-2022
Gronden en terreinen	135.434	135.434
Bedrijfsgebouwen	21.540	18.798
Grond-, weg- en waterbouwk. werken	378.436	414.208
Machines, apparaten en installaties	1.682	2.243
Overige materiele vaste activa	170.096	177.670
	707.188	**748.353**

	Boekwaarde 1-1-2023	Investe-ringen	Afwaardering waarde-vermindering	Afschrij-vingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	135.434	-		-	135.434
Bedrijfsgebouwen	18.798	3.835	-	1.093	21.540
Grond- weg- en waterbouwk.werken	414.208	27.415		63.187	378.436
Machines, apparaten en installaties	2.243	-	-	561	1.682
Overige materiele vaste activa	177.670	-	-	7.574	170.096
	748.352	**31.250**	**-**	**72.415**	**707.188**

De investeringen in bedrijfsgebouwen zijn:

* unit milieustraat, deel huishoudelijk afval	3.835
	3.835

De investeringen in grond- weg- en waterbouwk.werken zijn:

* rioolvervanging en afkoppeling	27.415
	27.415

De investeringen met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden ingedeeld:

	31-12-2023	31-12-2022
Gronden en terreinen	33.972	33.972
Bedrijfsgebouwen	268.801	280.743
Grond-, weg- en waterbouwk. werken	573.837	610.821
Overige materiele vaste activa	43.260	45.423
	919.869	**970.959**

	Boekwaarde 1-1-2023	Investe-ringen	Afwaardering waarde-vermindering	Afschrij-vingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	33.972	-	-	-	33.972
Bedrijfsgebouwen	280.743	-	-	11.942	268.801
Grond-, weg- en waterbouwk. werken	610.821	-	-	36.984	573.837
Overige materiele vaste activa	45.423	-	-	2.163	43.260
	970.958	-	-	51.089	919.869

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 1-1-2023	Investe-ringen	Desinves-teringen	Aflossingen/ afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:					
-gemeenschappelijke regelingen	40.909	-	-	-	40.909
-overige verbonden partijen	113.924	-	-	-	113.924
Overige langlopende leningen u/g	315.607	-	-	37.293	278.314
	470.439	-	-	37.293	433.147

Vlottende activa

Voorraden	31-12-2023	31-12-2022
Woningbouwlocatie Oost	512.371	464.648
	512.371	**464.648**

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		464.648
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	44.789	
Winstneming 2023	2.933	
		47.722
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		512.371
Geraamde nog te maken kosten		-
Geraamde opbrengsten		-
Winstneming tm 2023		-
Geraamd eindresultaat		**512.371**

Winstneming 2023	2.933
Winstneming voorgaande jaren	52.640
Winstneming tm 2023	**55.573**

	31-12-2023	31-12-2022
Woningbouwlocatie Melle Grietjepad	67.434	57.556
	67.434	**57.556**

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar		57.556
Vermeerderingen en verminderingen in het dienstjaar	9.879	
Winstneming 2023	-	
		9.879
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar		67.434
Geraamde nog te maken kosten		-
Geraamde opbrengsten		-
Winstneming tm 2023		-
Geraamd eindresultaat		**67.434**

Winstneming 2023	-
Winstneming voorgaande jaren	-
Winstneming tm 2023	**-**

Uitzettingen korter dan een jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	gecorrigeerd saldo 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	804.397	-	804.397
Overige vorderingen	675.074	12.030	663.044
	1.479.471	**12.030**	**1.467.441**

Liquide middelen

Saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:	31-12-2023	31-12-2022
Kassaldi:		
-Voorschotskas	**523**	**1.591**
Bank- en girosaldi:		
- BNG SKB werkrekening	3.268.738	3.742.870
- R/C SVN	50.055	37.503
- *BNG (564)*	104.675	127.980
- *Rabobank (887)*	145	406
	3.423.613	**3.908.759**

Toelichting op de Balans

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	2023	2022
Algemene reserve	685.128	766.498
Algemene reserve Eneco	1.108.861	772.750
Bestemmingsreserves	2.370.305	1.942.482
Resultaat na bestemming	20.598	493.942
	4.184.893	3.975.672

Het verloop in 2023 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

	Saldo 1-1-2023	Toe-voegingen	Onttrek-trekkingen	Bestemming resultaat 2022	Saldo 31-12-2023
211101 Algemene reserve	766.498	35.000	228.145	111.775	685.128
211102 Algemene reserve Eneco	772.750	436.111	100.000	-	1.108.861
	1.539.248	**471.111**	**328.145**	**111.775**	**1.793.989**
Bestemmingsreserves:					
211201 Reserve Sociaal Domein (WMO)	260.000	-	-	275.000	535.000
211202 Reserve lichtmasten	111.895	8.452	6.000	-	114.347
211203 Reserve veerdam	577.577	7.215	5.010	-	579.782
211204 Reserve dec. arbeidsvoorw.	13.583	-	13.583	-	-
211205 Reserve resultaat riolering	54.508	-	12.003	-	42.505
211207 Reserve baggeren jachthaven	58.000	38.000	68.000	-	28.000
211208 Reserve cofinanciering	25.000	-	25.000	-	-
211209 Reserve duurzame energie	481.610	-	65.000	-	416.610
211210 Reserve toerisme	150.000	-	75.000	-	75.000
211211 Reserve dekking afschrijvingen	131.309	-	6.915	-	124.395
211212 Reserve Wet Open Overheid (WOO)	79.000	88.000	33.000	-	134.000
211213 Reserve projecten	-	213.500	-	52.278	265.778
211215 Reserve renteflucturaties pensioenen	-	-	-	54.889	54.889
Saldo per 31-12-2023	**1.942.482**	**355.167**	**309.511**	**382.167**	**2.370.305**

Onder de kolom bestemming resultaat staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar. Onder de kolom vermindering ter dekking afschrijvingen staan de bedragen die bij het vaststellen van het rekeningsaldo 2022 bestemd zijn voor versneld afschrijven op een aantal investeringen met maatschappelijk nut.

In onderstaande specificatie wordt per reserve de aard en de reden toegelicht. Evenals de mutaties, die hebben plaatsgevonden.

211101 Algemene reserve

Doel: De algemene reserve dient ter dekking van rekeningstekorten en incidentele tegenvallers

Regels aangaande voeding en onttrekking: de reserve wordt gevoed door rekeningsoverschotten en incidentele meevallers.

Rente: aan deze reserve wordt jaarlijks een vast bedrag toegevoegd van € 25.000.

Saldo per 1 januari 2023	766.498
Toevoegingen	35.000
Onttrekkingen	228.145
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	111.775
Saldo per 31 december 2023	**685.128**

De volgende mutaties hebben plaatsgevonden in de algemene reserve:

Aan de algemene reserve is toegevoegd:

* vaste toevoeging	35.000
	35.000

Aan de algemene reserve is onttrokken:

* inspiratiegidsen	10.951
* projectleider activiteitenstrand	2.075
* inhuur medewerkers RO/omgevingswet	105.613
* inhuur personeel	56.832
* herontwikkeling oude bezoekerscentrum	4.538
* opvang vluchtelingen	1.551
* wachtgeld oud wethouder	32.400
* veiligheidsmaatregelen Heereweg	4.185
* incidentele cultuursubsidies	5.000
* manege	5.000
	228.145

21102 Reserve Eneco

Doel: de reserve is bedoeld om duurzame initiatieven van te betalen.

Regels aangaande voeding en onttrekking: er zijn geen regels aangaande toevoegingen en onttrekkingen.

Rentebijschrijving: nee

Saldo per 1 januari 2023	772.750
Toevoegingen	436.111
Onttrekkingen	100.000
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Saldo per 31 december 2023	**1.108.861**

Aan de reserve Eneco is toegevoegd:

* krediet LOC	436.111
	436.111

Aan de reserve Eneco is onttrokken:

* bijdrage Waddenprogramma	100.000
* krediet LOC	
	100.000

211201 Reserve Sociaal Domein (WMO)

Doel: de reserve is bedoeld om tekorten binnen het sociaal domein op te vangen. Onder het sociaal domein worden de directe uitgaven verstaan op het gebied van jeugdzorg, WMO (oud en nieuw), participatie.
De uitvoeringkosten vallen hier buiten.
Regels aangaande voeding en onttrekking: overschotten en tekorten worden verrekend met de reserve, de hoogte van de reserve is gemaximeerd op € 260.000.
Rentebijschrijving: nee

Saldo per 1 januari 2023	260.000
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	-
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	275.000
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**535.000**

211202 Reserve lichtmasten

Doel: de reserve is ingesteld om sterke fluctuaties in uitgaven door de jaren heen op het gebied van openbare verlichting op te vangen (egaliseren). Voor het vervangen van lichtmasten en armaturen is op 15 augustus 2006 een meerjaren onderhoudsplan vastgesteld.
Regels aangaande voeding en onttrekking: jaarlijks wordt € 7.500 toegevoegd aan de reserve ten laste van de exploitatie. De kosten voor de vervanging van de lichtmasten en armaturen worden ten laste van de reserve gebracht.
Rentebijschrijving: jaarlijks wordt rente toegerekend volgens het bij de begroting van het betreffende dienstjaar vastgestelde rentepercentage.

Saldo per 1 januari 2023	111.895
Toevoegingen	8.452
Onttrekkingen	6.000
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**114.347**

211203 Reserve veerdam

Doel: deze reserve is ingesteld om het onderhoud aan de veerdam dat in de loop der jaren moet worden gepleegd te kunnen voldoen. In 2004 is de reserve gevormd door de afkoopsom die is ontvangen van Rijkswaterstaat te bestemmen voor toekomstig onderhoud.
Regels aangaande voeding en onttrekking: de jaarlijkse kosten voor onderhoud aan en beheer (uren buitendienst en piketregeling) van de veerdam worden verrekend met de reserve veerdam.
Rentebijschrijving: jaarlijks wordt rente toegerekend volgens het bij de begroting van het betreffende dienstjaar vastgestelde rentepercentage.

Saldo per 1 januari 2023	577.577
Toevoegingen	7.215
Onttrekkingen	5.010
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**579.782**

211204 Reserve decentrale arbeidsvoorwaarden

Doel: de reserve is ingesteld om uitvoer te geven aan decentrale arbeidsvoorwaarden. De middelen ten behoeve van decentrale arbeidsvoorwaarden zijn in samenspraak met het GO te besteden aan arbeidsvoorwaarden voor (groepen van) ambtenaren, in de meest brede zin van het woord. Hierbij valt (niet uitputtend) te denken aan opleidingsplannen, eenmalige uitkeringen etc.
Regels aangaande voeding en onttrekking: er zijn geen regels aangaande toevoegingen en onttrekkingen.
Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	13.583
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	13.583
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**-**

211205 Reserve resultaat riolering

Doel: voor- en nadelen op uitgevoerd werk op het product riolering worden verrekend met een reserve resultaat riolering. Het betreft hier dus resultaat uit efficiency. De bedoeling is niet om een pot te creëren en gelden uit de reserve resultaat riolering kunnen worden ingezet om tariefstijging van de rioolheffing af te vlakken.
Regels aangaande voeding en onttrekking: het onderdeel is 100% kostendekkend. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening het efficiencyvoordeel of -nadeel op het product riolering verrekend met de reserve resultaat riolering.
Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	54.508
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	12.003
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**42.505**

211207 Reserve baggeren jachthaven

Doel: De reserve is bedoeld om overschrijdingen van het jaarlijkse exploitatiebudget voor het baggeren van de jachthaven mee op te vangen. Daarnaast kan de reserve worden ingezet ter dekking van kosten indien leging van het baggerdepot aan de orde mocht komen.
Regels aangaande voeding en onttrekking: er zijn geen regels aangaande toevoegingen.
Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	58.000
Toevoegingen	38.000
Onttrekkingen	68.000
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**28.000**

211208 Reserve Cofinanciering

Doel: de reserve is ingesteld ten behoeve van aanvragen voor cofinanciering. Om meer initiatieven te kunnen stimuleren door een gemeentelijke cofinancieringsbijdrage is de bestemmingsreserve gevormd.
Regels aangaande voeding en onttrekking: tekorten op het budget cofinanciering worden verrekend met deze reserve. Overschotten kunnen via een voorstel tot resultaatbestemming worden toegevoegd aan deze reserve, waarbij de hoogte van de reserve is gemaximeerd op € 25.000.
Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	25.000
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	25.000
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**-**

211209 Reserve duurzame energie

Doel: de reserve is ingesteld om een bijdrage te leveren aan de bekostiging van initiatieven op het gebied van duurzame energie.
Regels aangaande voeding en onttrekking: de raad bepaalt jaarlijks de storting en onttrekking aan de hand van de ingediende plannen.
Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	481.610
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	65.000
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**416.610**

211210 Reserve toerisme

Doel: de reserve is ingesteld om fluctuaties in de opbrengst toeristenbelasting op te vangen. De reserve dient tevens als dekkingsmiddel voor voorstellen die het toerisme direct ten goede komen.
Regels aangaande voeding en onttrekking: het saldo van het product 6.936.10.2 wordt jaarlijks verrekend met de reserve toerisme waarbij de hoogte van de reserve is gemaximeerd op € 150.000.
Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	150.000
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	75.000
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**75.000**

211211 Reserve dekking afschrijvingen

Doel: Uit deze reserve worden de afschrijvingslasten van investeringen (deels) gedekt gedurende de hele looptijd.
Regels: aangaande voeding en onttrekking: de raad bepaalt jaarlijks de storting en onttrekking aan de hand van de ingediende plannen.
Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	131.309
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	6.915
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	**124.395**

211212 Reserve Wet Open Overheid

Doel:
Regels: aangaande voeding en onttrekking: de raad bepaalt jaarlijks de storting en onttrekking aan de hand van de ingediende plannen.
Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	79.000
Toevoegingen	88.000
Onttrekkingen	33.000
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	-
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	200.000

211213 Reserve projecten

Doel: Uit deze reserve wordt de bijdrage in het Waddenprogramma gedekt.
Regels: aangaande voeding en onttrekking: de raad bepaalt jaarlijks de storting en onttrekking aan de hand van de ingediende plannen.
Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	-
Toevoegingen	213.500
Onttrekkingen	-
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	52.278
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	265.778

211215 Reserve renteflucturaties pensioenen

Doel: rente flucturaties opvangen tbv de dotatie aan de pensioenvoorziening.
Regels: aangaande voeding en onttrekking: de raad bepaalt jaarlijks de storting en onttrekking aan de hand van de ingediende plannen.

Rentebijschrijving: geen

Saldo per 1 januari 2023	-
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	-
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningsresultaat 2022	54.889
Vermindering in verband met afschrijving op activa	-
Saldo per 31 december 2023	54.889

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 1-1-2023	Toe-voeging	Vrijval 31-12-2023	Aanwending	Saldo 31-12-2023
212003 vrz. Wethouderspensioenen	474.311	23.455	-	-	497.766
212004 vrz. Verlofsparen	3.328	7.529	-	-	10.858
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	**477.639**	**30.984**	**-**	**-**	**508.624**

212003 Voorziening wethouderspensioenen
Doel: de voorziening is bedoeld om de pensioenverplichtingen voor (oud)-wethouders uit te betalen.
Regels aangaande voeding en onttrekking: jaarlijks vindt vanuit de exploitatie een storting plaats.
Inflatiecorrectie: nee

Saldo per 1 januari 2023	474.311
Toevoeging	23.455
Vrijval	-
Aanwending	-
Saldo per 31 december 2023	497.766

212004 Verlofsparen
Doel: de voorziening is bedoeld om de opgespaarde verlofdagen uit te betalen.
Regels aangaande voeding en onttrekking: jaarlijks vindt vanuit de exploitatie een storting plaats.
Inflatiecorrectie: nee

Saldo per 1 januari 2023	3.328
Toevoeging	7.529
Vrijval	-
Aanwending	-
Saldo per 31 december 2023	10.858

	Saldo 1-1-2023	Toe-voeging	Vrijval 31-12-2023	Aanwending	Saldo 31-12-2023
212301 Vrz. gemeentelijke gebouwen	584.106	213.686	-	53.908	743.885
212302 Voorziening riolering	383.177	-	-	1.712	381.465
212303 Voorziening onderhoud wegen	26.058	105.421	-	58.633	72.846
212304 Voorziening onderhoud jachthaven	11.100	21.000	-	-	32.100
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	**1.004.441**	**340.107**	**-**	**114.252**	**1.230.296**

Toelichting:
In de kolom Vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

In onderstaande specificatie wordt per voorziening de aard en de reden toegelicht, evenals de mutaties, die hebben plaatsgevonden.

212301 Voorziening gemeentelijke gebouwen
Doel: de voorziening is ingesteld om het MOP gemeentelijke gebouwen uit te kunnen voeren en om sterke fluctuatie door de jaren heen in de exploitatie te voorkomen.
Regels aangaande voeding en onttrekking: jaarlijks vindt uit de gemeentelijke exploitatie een storting plaats conform het in het MOP berekende bedrag hiervoor. Onttrekking vindt plaats conform werkelijke kosten.
Inflatiecorrectie: nee

Saldo per 1 januari 2023	584.106
Toevoeging	213.686
Vrijval	-
Aanwending	53.908
Saldo per 31 december 2023	743.885

212302 Voorziening riolering

Doel: de voorziening is ingesteld om het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) uit te kunnen voeren en om sterke fluctuaties door de haren heen ten behoeve van vervangingen en onderhoud aan rioleringen op te vangen.
Regels aangaande voeding en onttrekking: jaarlijks worden de begrote stortingen en onttrekkingen daadwerkelijk verrekend met deze reserve.

Saldo per 1 januari 2023	383.177
Toevoeging	-
Vrijval	-
Aanwending	1.712
Saldo per 31 december 2023	**381.465**

212303 Voorziening onderhoud wegen

Doel: De voorziening is bedoeld om het MOP wegen uit te kunnen voeren en om sterke lastenfluctuatie door de jaren heen in de exploitatie te voorkomen.
Regels aangaande voeding en onttrekking: de werkelijke kosten voor al het onderhoud worden jaarlijks verrekend met de voorziening onderhoud wegen. Verder worden de conform het MOP wegen begrote stortingen in de voorziening onderhoud wegen jaarlijks toegevoegd.
Inflatiecorrectie: nee

Saldo per 1 januari 2023	26.058
Toevoeging	105.421
Vrijval	-
Aanwending	58.633
Saldo per 31 december 2023	**72.846**

212304 Voorziening onderhoud jachthaven

Doel: de voorziening is bedoeld om het MOP jachthaven uit te kunnen voeren en om sterke lastenfluctuatie door de jaren heen in de exploitatie te voorkomen.
Regels aangaande voeding en onttrekking: de werkelijke kosten voor al het onderhoud worden jaarlijks verrekend met de voorziening onderhoud jachthaven. Verder worden de conform het MOP jachthaven begrote stortingen in de voorziening onderhoud jachthaven jaarlijks toegevoegd.
Inflatiecorrectie: nee

Saldo per 1 januari 2023	11.100
Toevoeging	21.000
Vrijval	-
Aanwending	-
Saldo per 31 december 2023	**32.100**

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	31-12-2023	**31-12-2022**
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.786.671	5.315.504
Waarborgsommen	11.139	11.139
	4.797.811	**5.326.643**

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2023.

	Saldo 1-1-2023	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen	5.315.504	-	528.833	4.786.671
Waarborgsommen	11.139	-	-	11.139
	5.326.643	**-**	**528.833**	**4.797.811**

De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 65.616,75.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	31-12-2023	31-12-2022
Schulden < 1 jaar	379.874	333.183
Overlopende passiva	2.962.484	3.006.052
	3.342.358	**3.339.235**

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2023	31-12-2022
Overige schulden:		
Crediteuren	379.874	333.183
Nog te betalen kosten	2.962.484	3.006.052
	3.342.358	**3.339.235**

Langlopende verplichtingen:

Gegarandeerde geldleningen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

Organisatie	Omschrijving	Garantiebedrag
Basisschool Yn de Mande		45.000
		45.000

Specificatie gegarandeerde geldleningen 2023

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening €	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Aandeel gemeente	Restant bedrag begin van het dienstjaar			totaal van de aflossingen €	Restant bedrag einde van het dienstjaar	
				totaal €	v. gemeente €			totaal €	v. gemeente €
45.000		Basisschool Yn de Mande		45.000	45.000			45.000	45.000
45.000								45.000	45.000

Schatkistbankieren

De wet verplicht schatkistbankieren is op 15 december 2013 van kracht geworden. Onder verwijzing naar de toelichting die hierover ook is opgenomen in de paragraaf Financiering geeft de hiernavolgende tabel een toelichting op de calculatie van het drempelbedrag schatkistbankieren dat voor Schiermonnikoog in acht moet worden genomen terwijl tevens de ontwikkeling per kwartaal van de benutting van het drempelbedrag wordt aangegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**3.129,1532**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**10**	**4**	**14**	**2**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	3.119	3.125	3.115	3.128
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	156.458			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	156.458			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	3.129			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	877	371	1.277	144
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	10	4	14	2

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Incidentele baten en lasten en toelichting

Meegenomen zijn incidentele baten en lasten waar geen reservemutatie tegenover staat.

Lasten	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
Programma 1	130.720	167.482	36.762
Programma 2	315.611	603.516	287.905
Programma 3	-	-	-
Programma 4	-	-	-
Alg. dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	**770.998**	**446.332**	**324.666**

Baten	Rekening	Begroting na wijziging	Verschil
Programma 1	130.127	167.482	-37.355
Programma 2	367.889	606.215	-238.326
Programma 3	-	-	-
Programma 4	-	-	-
Alg. dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	**498.017**	**773.697**	**-275.680**

Toelichting verschil:
Incidentele lasten

	Vanuit het Rijk zijn diverse,incidentele, specifieke uitkeringen ontvangen. Hier staan lasten tegenover.	
Programma 1	*6530256 Sport Algemeen* Sportakkoord	-5.847
Programma 1	*6714106 Openbare gezondheidszorg* Lokale preventieakkoorden	1.224
Programma 1	*6662157 Opvang vluchtelingen* Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraine	-
Programma 1	*6610204 TOZO Bijstandsbesluit Zelfst.* TOZO	-32.138
Programma 1	*6480104 Onderwijsbegeleiding* Onderwijs achterstandenbeleid	-
Programma 1	*6672020 PGB - Jeugdzorg* Inhalen covid gerelateerde onderwijsvertragingen	-
Programma 1	*6480104 Onderwijsbegeleiding* Onderwijsroute	-
Programma 2	*6822107 Duurzaamheid* Plan aanpak aardgasvrije wijken	17.692
Programma 2	*6822107 Duurzaamheid* Energiearmoede	-257
	Overig	
Programma 2	*6830000 Woningbouwlocatie Oost* Grondexploitatie	-305.340
	TOTAAL	**-324.666**

Incidentele baten

	Vanuit het Rijk zijn diverse,incidentele, specifieke uitkeringen ontvangen. Hier staan lasten tegenover.	
Programma 1	*6530256 Sport Algemeen* Sportakkoord	5.847
Programma 1	*6714106 Openbare gezondheidszorg* Lokale preventieakkoorden	-1.224
Programma 1	*6662157 Opvang vluchtelingen* Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraine	-3.923
Programma 1	*6610204 TOZO Bijstandsbesluit Zelfst.* TOZO	36.654
Programma 1	*6480104 Onderwijsbegeleiding* Onderwijs achterstandenbeleid	-
Programma 1	*6672020 PGB - Jeugdzorg (* Inhalen covid gerelateerde onderwijsvertragingen	-
Programma 1	*6480104 Onderwijsbegeleiding* Onderwijsroute	-
Programma 2	*6822107 Duurzaamheid* Plan aanpak aardgasvrije wijken	-17.692
Programma 2	*6822107 Duurzaamheid* Energiearmoede	257
	Overig	
Programma 2	*6830000 Woningbouwlocatie Oost* Grondexploitatie	255.761
	TOTAAL	**275.680**

Overzicht van investeringen 2023

Afgeronde investeringen

	Omschrijving	Jaar	Oorspronkelijke krediet	Besteed voor-gaande jaren	Restant krediet 1-1-2023	Besteed 2023	Resultaat na afsluiting
7123005	aanschaf unit milieustraat, deel huishoude	2021	26.755	19.660	6.970	3.835	3.135
7123006	aanschaf unit milieustraat, deel bedrijfs af	2021	26.755	19.660	6.970	3.835	3.135
7125011	kieper enkel assig, Agromet LDB-79-F	2023	15.000	-	15.000	14.960	40
7126032	warmtepomp zwembad	2022	157.440	-	142.290	142.290	-
7126033	afdekking zwembad	2022	80.000	-	80.000	77.486	2.514
7129003	uitrusting Ghor	2021	5.360		5.360	-	5.360
	Totaal		**311.310**	**39.320**	**256.590**	**242.407**	**14.183**

Lopende investeringen

	Omschrijving	Jaar	Oorspronkelijke krediet	Besteed voor-gaande jaren	Restant krediet 1-1-2023	Besteed 2023	Bedrag restant 31-12-2023
7123007	renovatie jachthaven		137.034	-	137.034	180.005	-42.971
7123008	schoolgebouw leer- en ontwikkelcentrum	2022	383.000	-	383.000	401.275	-18.275
7124003	rioolvervanging + afkoppeling 2020	2020	70.000	23.557	19.443	27.415	-7.972
7126022	vervanging veegmachine	2023	-	-	-	43.400	-43.400
7129004	vervangen Begroten en Verantwoorden	2023	5.350	-	5.350	-	5.350
7129014	inrichting urgente woningen	2023	5.000	-	5.000	1.823	3.177
7129017	vervangen 2 blusputten	2023	-	-	-	4.515	-4.515
	Totaal		**600.384**	**23.557**	**549.827**	**658.433**	**-108.606**

ONVOORZIENE UITGAVEN

Overzicht verloop onvoorzien 2023

	rekening	begroting na wijziging	primitieve begroting
Onvoorziene uitgaven	-	-	12.500
	-	-	12.500

Toelichting: Bij de herfstnota is de post onvoorzien verlaagd met € 12.500 naar € 0. Er zijn in 2023 geen uitgaven geweest op de post onvoorzien.

STRUCTURELE TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN AAN RESERVES

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Meegenomen zijn structurele toevoegingen en onttrekkingen groter dan € 10.000

	Lasten	Baten
Programma 1	0	0
Programma 2		
Reserve lichtmasten, jaarlijkse dotatie	8.452	0
Programma 3		
Reserve baggeren en jachthaven, jaarlijkse dotatie	28.000	0
Programma 4	0	0
Algemene dekkingsmiddelen		
Algemene reserve, jaarlijkse dotatie	35.000	0
Reserve Dekking afschrijvingen, jaarlijkse onttrekking	0	-6.915
Reserve Wet Open Overheid, jaarlijkse dotatie	45.000	0
Totaal	116.452	-6.915

TOPFUNCTIONARISSEN BEZOLDIGINGSOVERZICHT

TOPFUCTIONARISSEN BEZOLDINGSOVERZICHT 2023

De WNT is van toepassing op Gemeente Schiermonnikoog. Het voor Gemeente Schiermonnikoog toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023 bedragen x € 1	R. Thedinga	T. Kroeze	T.Toren
Functiegegevens	Gemeente secretaris	Gemeente secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/08	1-10 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	0,7778
Dienstbetrekking?	ja	ja.	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	74.731	25.962	70.401
Beloningen betaalbaar op termijn	10.226	3.789	11.341
Subtotaal	*84.957*	*29.751*	*81.742*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	148.667	55.750	173.449
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	N.v.t.	0
Totale bezoldiging	**151.342**	**29.751**	**149.120**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022 bedragen x € 1	R. Thedinga	M. van der Meer	T. Toren
Functiegegevens	Gemeente secretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	N.v.t.	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	N.v.t.	0,6667
Dienstbetrekking?	ja	N.v.t.	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.575	N.v.t.	57.013
Beloningen betaalbaar op termijn	16.197	N.v.t.	10.364
Subtotaal	*122.771*	*N.v.t.*	*67.377*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	N.v.t.	139.340
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	N.v.t.	0
Totale bezoldiging	**122.771**	**N.v.t.**	**67.377**

Gegevens 2022 bedragen x € 1 Functiegegevens	R. Thedinga Gemeente se-cretaris	M. van der Meer Griffier	T. Toren Griffier
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen aan functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	**A16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 0			€ 0	€ 0	€ 0
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			0	0	0	0	Nee	Nee
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*		
			N.V.T.	Nee	0	0		
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/26*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*	
							€ 0	
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			7	€ 3.781	€ 3.781	5	€ 2.640	€ 2.640
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			0	0	0	12	0	0
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				
BZK	**C72**	**Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde**	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aanvaag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld

		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: C72/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C72/02*	*Aard controle D2* *Indicator: C72/03*	*Aard controle D2* *Indicator: C72/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C72/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C72/06*
			€ 128.008	€ 128.008	1	0	Nee	Vanwege wens van de gemeenteraad en inwoners wordt naast de voorkeurstechniek (warmtenet) ook verder onderzoek gedaan naar andere warmtetechnieken.
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C72/07*					
			Nee					
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 889	€ 0	1	5	3	
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C94/02*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...] *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/03*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle R* *Indicator: C94/04*	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en *Aard controle R* *Indicator: C94/05*	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen *Aard controle R* *Indicator: C94/06*
		1	*LAI23-0362004*8	€ 0	0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling *Aard controle R* *Indicator: C94/07*	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle R* *Indicator: C94/08*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle R* *Indicator: C94/09*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/10*		
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 64.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.938	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*		
		1						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 3.525	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						
IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	300002	PF-2024/273363	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
		1	300002	PF-2024/273363	Nee			
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*		
		1	300002	PF-2024/273363	3.10	Nee		
		2			3.29	Nee		
		3			3.30	Nee		
		4			3.31	Nee		
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: F28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: F28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/06*
			€ 6.691	€ 42.720	€ 0	€ 49.411	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/07*					
			Nee					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 95.006	€ 257	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire

			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 15.723	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 20.960	€ 600
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.860	€ 30
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 25.820	€ 630
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
		6	Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		6	Totaal	0	0	0		
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 2.389	€ 4.746					
				Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H4/03*	*Aard controle R* *Indicator: H4/04*	*Aard controle R* *Indicator: H4/05*	*Aard controle R* *Indicator: H4/06*	*Aard controle R* *Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1	1.A. Nieuwbouw	€ 1.174	€ 1.174	€ 0	€ 0	Ten aanzien van 1.A Nieuwbouw betreffende de Aanleg van de jeu de boules baan, doen wij een beroep op artikel 13 van de regeling.
			2	2.C. Beheer en exploitatie	€ 3.572	€ 0	€ 3.572	€ 0	
			100						
VWS	H8	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*	
			1	1042228	€ 18.858	€ 0	€ 0	€ 0	€ 18.161
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*					
			1	1042228	Nee				
VWS	H12	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/04*			
			€ 9.266	€ 20.490	Ja	Ja			
VWS	H30	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*	
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 6.000	€ 6.000	€ 0	€ 6.000	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 20.000	€ 32.895	€ 0	€ 32.895	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 5.817	€ 4.944	€ 873	€ 4.944	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 8.580	€ 6.864	€ 1.716	€ 6.864	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 2.036	€ 1.946	€ 90	€ 1.946	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 5.091	€ 4.500	€ 591	€ 4.500	Ja
			7	Valpreventie	€ 14.982	€ 11.986	€ 2.996	€ 11.986	Ja
			8	Leefomgeving	€ 2.909	€ 2.909	€ 0	€ 2.909	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 728	€ 728	€ 0	€ 728	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 10.619	€ 10.620	€ 0	€ 10.620	Ja
			11	Mantelzorg	€ 2.909	€ 2.169	€ 582	€ 2.169	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 2.909	€ 2.909	€ 0	€ 2.909	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 1.601	€ 1.593	€ 8	€ 1.593	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 728	€ 226	€ 146	€ 226	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 2.590	€ 2.480	€ 110	€ 2.480	Ja
			Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*					
			1	Lokaal Sportakkoord	N.v.t.				
			2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja				
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.				
			4	Kansrijke Start	N.v.t.				
			5	Mentale Gezondheid	N.v.t.				
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.				
			7	Valpreventie	N.v.t.				
			8	Leefomgeving	N.v.t.				
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.				
			10	Versterken sociale basis	N.v.t.				
			11	Mantelzorg	N.v.t.				
			12	Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.				
			13	Welzijn op recept	N.v.t.				
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.				
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.				
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*						
			Nee						
VWS	H32	**Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/03*				
			MEOZ23115	€ 0	€ 0				
				Naam zwembad *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/04*	Totale verlening per zwembad (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/05*	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H32/06*	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: H32/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/08*	
			1	*De Dunatter*	€ 0	€ 0	Ja	*Er worden nog afspraken gemaakt over het uit te keren bedrag. De verlening vindt plaats in 2024*	

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Overzicht baten en lasten per programma per taakveld 2023

Prog.	Taakveld(en)		Baten	Lasten
1 Sociaal	0.10	Mutaties reserves	-238.449	-186.111
	1.2	Openbare orde en veiligheid		-434
	4.1	Openbaar basisonderwijs	805.315	-864.012
	4.2	Onderwijshuisvesting		109.027
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	74.843	-204.374
	5.1	Sportbeleid en activering	43.623	-55.402
	5.2	Sportaccommodaties	156.758	-398.288
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		-76.147
	5.4	Musea		-19.444
	5.5	Cultureel erfgoed		-3.677
	5.6	Media	14.785	-99.413
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	161.519	-219.198
	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	68.949	-147.394
	6.3	Inkomensregelingen	194.328	-210.677
	6.5	Arbeidsparticipatie		-32.146
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	602	-53.089
	6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	6.147	-134.567
	6.71b	Begeleiding (WMO)		-47.471
	6.71c	Dagbesteding (WMO)		-6.237
	6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)		-1.618
	6.72a	Jeugdhulp begeleiding		-26.071
	6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig		-113.810
	6.81a	Beschermd wonen (WMO)	5.000	-68.366
	7.4	Milieubeheer		-10.120
	0	Geen taakveld	1	

Prog.		Taakveld(en)		Baten	Lasten
2	Leefomgeving	0.1	Bestuur	16.960	-24.138
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	26.597	-19.900
		0.10	Mutaties reserves	265.595	-15.667
		1.1	Crisisbeheersing en brandweer		-353.169
		1.2	Openbare orde en veiligheid	2.781	-98.170
		2.1	Verkeer en Vervoer	76.360	-378.887
		2.4	Economische havens en waterwegen		-7.030
		3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.294	-8.721
		5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	14.516	-309.975
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.387	-45.820
		7.2	Riolering	211.274	-166.423
		7.3	Afval	430.745	-356.474
		7.4	Milieubeheer		-37.906
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	31.985	-28.725
		8.1	Ruimte en leefomgeving	41.743	-265.767
		8.3	Wonen en bouwen	539.940	-1.047.061
3	Economie en werkgelegenheid	0.10	Mutaties reserves	74.613	-38.000
		1.2	Openbare orde en veiligheid	1.380	-62.180
		2.3	Recreatieve havens	165.118	-228.948
		3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen		-15.000
		3.4	Economische promotie		-113.586
		5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.400	-167.718
4	Burgers en bestuur	0.1	Bestuur	-138	-928.975
		0.2	Burgerzaken	22.265	-67.653
		0.4	Overhead		-102.633
		0.10	Mutaties reserves	245.983	-213.500
5	Financiering en belastingen	0.4	Overhead	12.129	-1.928.455
		0.5	Treasury	150.742	-60.021
		0.61	OZB woningen	426.020	-75.853
		0.62	OZB niet-woningen	202.101	
		0.64	Belastingen overig	1.161	-39.224
		0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	4.144.938	-63.166
		0.8	Overige baten en lasten	12.164	
		0.10	Mutaties reserves	39.915	-123.000
		3.4	Economische promotie	1.818.997	
Totaal				**10.281.382**	**-10.260.784**

VASTSTELLINGSBESLUIT

De raad van de gemeente Schiermonnikoog,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders inzake de aanbieding van de gemeenterekening voor het dienstjaar 2023;

gelet op artikel 257 van de Gemeentewet;

B E S L U I T:

- De jaarstukken 2023 vast te stellen en het voordelig rekeningresultaat van € 20.598 te storten in Algemene reserve.

- Diverse eenmalige budgetten, die in 2023 niet besteed zijn en die gedekt worden door de algemene reserve, in 2024 beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve.
  Het gaat om de volgende budgetten:

Het gaat om de volgende budgetten:

nr.	programma	omschrijving	bedrag in €
1	1	*6480154 Overige onderwijsvoorzieningen* Restant proces realisatie leer- en ontwikkelcentrum.	7.292
2	2	*6210101 Verkeersregelingen* Verkeersveiligheidsmaatregelen aan de Heereweg	11.537
3	2	*6723107 Milieubeheer* Hoogwaterstresstest	2.000
4	2	*6550107 Natuur- en landschapsbescherming* Quickscan natuur	11.970
5	2	*6820559 Voormalig Bezoekerscentrum, Torenstreek 20* Herontwikkeling Oude Bezoekerscentrum	31.500
6	2	*6930102 Omgevingswet* Invoeringskosten Omgevingswet	33.000
7	4	*6005100 Bestuurlijke samenwerking* Pilot Integrale Waterveiligheid Strategie Waddeneilanden	3.000
8	5	6000300 Overhead administratie Verbetering begraafplaatsenadministratie	15.500
		Saldo	**115.799**

Aldus besloten in de openbare vergadering van dd mm 2024.

, voorzitter (I. van Gent)

, griffier (T. Toren)